

Kopaničiarsky kuriér

APRÍL

ROČNÍK II

04/2025

Ako sme na tom
s triedením odpadu?

Oslavy 80. výročia
oslobodenia Myjavy

Zápisy budúcich
prvákov a škôlkarov

autor foto: archív mesta Myjava

zartech

4 ROKY ZÁRUKA

Nepotrebuješ každý rok novú. Len jednu poriadnu.

WEIBANG

Príď si po kvalitu osobne!
Zartech, Turá Lúka 65

Masívna konštrukcia. Profi
prevodovka. Kolesá ako tank.
A nástrek? Trojvrstvový. Nezničiteľný.

V odpadovom hospodárstve nás čakajú nové výzvy, ale v triedení odpadu sme sa zhoršili

Nastavenie fungovania systému odpadového hospodárstva tak, aby bolo nakladanie s odpadmi efektívne, ekonomicky vyrovnané a čo najviac ekologické, je výzvou pre väčšinu slovenských miest a obcí. Zladiť všetko tak, aby systém triedenia odpadových komodít fungoval, ľudia sa do separácie aktívne zapájali a boli v nej dôslední, aby sa na skládky vozilo čo najmenej smetí a náklady boli tak, ako káže legislatíva, vyrovnané, nie je práve jednoduché. Pritom odpadové hospodárstvo je jednou z kľúčových úloh samospráv, stojí nás každoročne nemalé peniaze a náklady naň rastú. A to nielen v dôsledku zvyšovania cien energií a miery inflácie, ale aj zvyšovaním poplatkov za zhodnotenie či zneškodnenie komunálnych odpadov. Ani Myjava nie je v tomto smere výnimkou. Napríklad za uplynulý rok 2024 mesto vynaložilo na túto kapitolu zo svojho rozpočtu 833 225,- €, príjmy boli vo výške 819 590,- €. Rozdiel je teda 13 635,- €. Čo pri takej sume nie je síce zlý výsledok, ale aj tak musí mesto na jeho vykrytie nájsť finančné prostriedky...

Pokles o takmer 2%

V roku 2024 sme na Myjave vyprodukovali viac ako 6210 ton odpadu. Ak vezmeme do úvahy počet obyvateľov mesta ku koncu roka – bolo nás 10 619, tak na každého jedného občana bez rozdielu veku pripadá takmer 585 kg odpadu. Pozor! Sem patrí nielen to, čo vyhodíme do kontajnerov pri našich bytovkách a rodinných domoch, ale aj všetky nebezpečné odpady, batérie, elektroodpad, drobný stavebný odpad a podobne. Čo sa týka vyseparovaných zložiek odpadu, dokázali sme vytriediť napríklad 196,6 tony papiera a lepenky, 167 ton skla, 150,7 tony biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu, 44,1 tony textilu, 128,2 tony plastov... No mohlo by to byť určite lepšie. Miera vytriedenia nám v Myjave totiž medziroč-

ne klesla. A to z 59,2% v roku 2023 na úroveň 57,3% v roku 2024. V praxi to znamená, že za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku budeme aj v tomto roku platiť 15,- € za tonu. Pritom ak by sme sa posnažili trochu viac a prehupli sa cez 60%, mali by sme poplatok 11,- € za tonu. Ak by začala od 1. januára 2025 platiť novela zákona o odpadoch, ktorú napokon vláda SR odsunula, tak by sme na Myjave pri aktuálnej miere vytriedenia platili až 70,- € za tonu odpadu, čo je rapidný nárast. Pre lepšiu predstavu, v roku 2024 sme na skládku uložili 2648,27 tony odpadu, čo nás stálo 255 462,90 €. S novými poplatkami by sme museli nájsť v rozpočte ďalšie peniaze. Veľa peňazí. A to ešte nerátame s povinnosťou úpravy odpadu pred skládkovaním, ktorá bola takisto odsunutá, konkrétne na rok 2027, a tá takisto prinesie zvýšenie nákladov na odpadové hospodárstvo. Nech sú pre nás tieto očakávané výzvy zvýšenou motiváciou k tomu, aby sme sa k triedeniu zberu stavali čo najzodpovednejšie a spoločne sa snažili množstvo odpadu na skládkach zásadne eliminovať. Aby sme nieže platili menej za smeti, ale aby sme za ne neplatili podstatne viac.

Ako správne separovať?

Aby sa nám to darilo, pripomenieme si pár základných pravidiel, ako odpad na Myjave správne triediť. Základom všetkého je čistota zberu. Teda to, aby sme do príslušných nádob vhadzovali len ten druh odpadu, ktorý tam naozaj patrí. Do zelených nádob sklo, do žltých plasty, kovy a viacvrstvé kombinované materiály (tetrapaky), do modrých papier, do hnedých biologicky rozložiteľný odpad, do nádob s oranžovým vekom zvyšky jedlých olejov a tukov a do čiernych zvyšný komunálny odpad, ktorý nie je možné ďalej triediť a zhodnocovať. Tu je aspoň stručný prehľad:

PLASTY

Sem patria napríklad prázdne plastové obaly z nápojov všetkých objemov (PET fľaše), prázdne plastové nádoby z kozmetiky, čistiacich prostriedkov a potravín, plastové fólie... Nepatria sem plastové nádoby a obaly znečistené škodlivinami (napr. ropnými látkami). **A čo je dôležité, plastové fľaše, ktoré nezálohujeme, ale vyhadzujeme do odpadu, pred vyhodením treba stlačiť a znížiť tak ich objem!**

SKLO

Sem patrí napríklad rozbité okenné sklo, prázdne poháre od zaváranín, fľaše od nápojov, ovocných štiav a liehovín, a to bez zátek a uzáverov. Nepatria sem silne znečistené fľaše, plné ani čiastočne naplnené nádoby, porcelán, keramika, maľované sklo, obrazovky televízorov, kovové uzávery fliaš, zrkadlá, žiarivky, žiarovky, varné sklo, krištáľové sklo, lepené autosklá, oceľou vystužené sklo, sklobetonové tvárnice... **Jednotlivé sklené obaly treba pred vyhodením vypláchnuť a odstrániť tak ich prípadné znečistenie.**

PAPIER

Sem patria noviny, časopisy, kartóny a lepenky, vlnité lepenky, papierové obaly, katalógy, cenníky, adresáre, lepenky, knihy bez tvrdých obalov... Nepatrí sem papier znečistený potravinami, olejom, znečistené papierové obaly napr. vrecia od cementu, jednorazové plienky, použité papierové vreckovky, vrstvené papierové obaly (z mlieka, džúsov), indigový papier, papier s plastom a kovovými súčastami, tvrdé obaly z kníh, asfaltový a dechtový papier... **S čím máme na Myjave často problém a na čo by sme radi upozornili je fakt, že obaly väčších rozmerov treba pred vyhodením rozrezať alebo stlačiť z dôvodu zníženia ich objemu. Aby sme nevozili v kontajneroch vzduch.**

KOVOVÉ OBALY

Patria sem plechovky od nápojov (pivo a nealko), kovové uzávery z nápojov, konzervy z polotovarov, hrnce, riad, hliníkové fólie z potravinárskych obalov, nádoby z kozmetických sprejov... Nepatria sem veľmi znečistené obaly potravinami, resp. inými škodlivinami, nádoby od sprejov, nádoby od farieb...

VIACVRSTVOVÉ KOMBINOVANÉ OBALY

Zvykneme ich ľudovo nazývať aj tetrapaky. Sem patria škatule od nápojov, mlieka, mliečnych výrobkov a džúsov, ostatné obalové materiály zložené z viacerých vrstiev plastu, papiera, resp. hliníka. **Jednotlivé obaly treba vypláchnuť, odstrániť ich prípadné väčšie znečistenie a rozrezať ich alebo stlačiť, aby sa znížil ich objem.**

BIOODPAD

Ten tvorí odpad z domácností (ovocie, zelenina), zo záhrad (lístie, vetvy, tráva) a odpad z prípravy jedál, ktorý – ak máme možnosť – kompostujeme. No nepatria sem potraviny v obaloch, mäso, kosti či tekuté zvyšky.

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAK

Sem patrí všetko to, čo sme nevyzberali a nevytriedili predchádzajúcimi spôsobmi. Nepatria sem teda vyseparované zložky z komunálnych odpadov, nebezpečné odpady, elektroodpad (napr. domáce spotrebiče, rádia, TV, PC, vŕtačky, holiace a depilačné strojčeky, žiarivky, mobilné telefóny a nabíjačky), autobatérie, tužkové batérie, ortuťové teplomery, nábytok, drevo, pneumatiky, obaly od farieb...

TEXTIL

Mesto Myjava má v súčasnosti zavedený zber textilu a šatstva prostredníctvom dvoch oprávnených subjektov, ktoré zabezpečujú zber textilu vhodného

na opätovné použitie, a to:

- TextilEco a. s. – od roku 2019
- Humana People to People Slovakia o. z. – od roku 2022

Ich špeciálne kontajnery z myjavských ulíc už teda istotne poznáme, máme ich tu 32, no treba pamätať na to, že do nich vhadzujeme **len textil čistý, nositeľný, bez poškodení, neodstrániteľných škvŕn a podobne**. Určite sem nepatria textilné zvyšky, špinavé handry či iný, ďalej nevyužitelný textilný odpad.

OSTATNÉ KOMUNÁLNE ODPADY

Drobné stavebné odpady, nebezpečný odpad, objemný odpad, elektroodpad alebo orez drevín zbierame počas roka na Myjave donáškovým spôsobom v rámci prevádzky Zberného dvora spoločnosti BRANTNER Slovakia na Brezovskej ulici. Ten je otvorený nasledovne:

Zberný dvor

- pondelok - 8.00 - 16.00 h
- utorok - 7.00 - 14.30 h
- streda - 8.00 - 16.00 h
- štvrtok - 7.00 - 14.30 h
- piatok - 7.00 - 14.30 h
- sobota - 8.00 - 12.00 h

Kompostáren

- pondelok 8.00 - 16.00 h
- utorok – zatvorené
- streda 8.00 - 16.00 h
- štvrtok – zatvorené
- piatok – zatvorené
- sobota - 8.00 - 12.00 h

Odvádzanie odpadu v zbernom dvore je spoplatnené, ak:

- odpad pochádza od občanov, ktorí nemajú trvalý pobyt v Myjave,
- odpad nepochádza z k. ú. Myjava a Turá Lúka,
- odpad pochádza z podnikateľskej činnosti.

Kam s jedlými olejmi a tukmi?

V auguste 2022 sa začali na niektorých kontajnerových stojiskách v Myjave objavovať nové zberné nádoby s oranžovým krytom. Tie slúžia na zber použitých jedlých olejov a tukov, ktoré sú mestá a obce takisto povinné zbierať a trie-

diť. V našom meste nájdeme 21 takýchto kontajnerov, jeden sme z mestskej časti Turá Lúka museli pre neustále znehodnocovanie jeho obsahu, bohužiaľ, odstrániť.

V súčasnosti jedlý olej po využití v domácnostiach stále vo väčšine prípadov končí vo výlevkách, v odpadových systémoch, čo so sebou prináša negatíva nielen pre ekológiu. Olej sa totiž v odpadových rúrach a sifóne postupne usadzuje, zráža a obaluje steny rúrok. Obal sa neustále zväčšuje, nabáľuje ďalšiu masťotu, zvyšky potravín a špinu, vodný kameň aj celé kolónie baktérií. Okrem čoraz intenzívnejšieho zápachu jedného dňa nevyhnutne dôjde k upchatiu potrubia. Odpadová voda s vyliatym olejom navyše z vášho, aj mnohých ďalších domov, pokračuje ďalej, do verejnej kanalizačnej siete. A tu dochádza k rovnakému procesu usadzovania a upchávania. Len v oveľa väčšom meradle. Liter k litru z tisícov domácností, to sú hektolitry olejov a tukov, ktoré sa pomaly usadzujú v kanalizáciách a hrozia havarijným stavom. Skúste si niekedy vyhľadať na internete, čo je to tukovec a aké rozmery môže dosiahnuť...

Ak ste boli doteraz zvyknutí vyliať olej na kompost, na záhradu alebo niekam do lesa, nerobte to. Bežne predávané oleje, najmä tie určené na tepelnú úpravu pokrmov, bývajú rafinované, teda zbavené väčšiny prirodzených zložiek. A po

Takto obsah kontajnera na zber jedlých olejov a tukov určite vyzerať nemá.

ich použití v nich už nezostane veľa látok, o ktoré by príroda stála. Olej vyliaty kamkoľvek do pôdy nielenže nič nepohnojí, ale aj uškodí rastlinám a živočíchom. Ako všade inde, aj tu olej všetko zašpiní, oblepí, obalí a nakoniec zadusí.

Ak sa vám už olej doma podarí vyseparovať, nehádzte ho do zmesového odpadu, ani plnú fľašu nedávajte do plastu. Po vyčistení a ďalšom spracovaní sa totiž olej stane hodnotnou surovinou napríklad na výrobu moderných biopalív do lietadiel. A vedeli ste napríklad, že každý recyklovaný liter oleja ušetrí viac ako 90% emisií v porovnaní s klasickým fosílnym

palivom? To už stojí za úvahu, nie?

Zrekapitulujme si teda hlavné prínosy triedenia použitého potravinárskeho oleja a tukov:

- Neupcháva odpadové rúry u vás doma,
- neupcháva kanalizáciu v obciach,
- znižuje náklady na servis a údržbu ČOV a kanalizačných sietí,
- zlepšuje kvalitu prečistených odpadových vôd,
- znižuje obsah CO₂ vypúšťaného do atmosféry,
- znižuje poplatky obcí za skládkovanie odpadu.

Podrobnejšie informácie o tejto problematike si v prípade

Zberný dvor a kompostáren na Brezovskej ulici.

záujmu môžete naštudovať na webovej stránke www.triedimolej.sk. Tu zároveň nájdete aj mapu, kde všade sa kontajnery na zber jedlých olejov a tukov v Myjave nachádzajú.

Zber orezov a objemného odpadu

Medzi ďalšie aktivity mesta Myjava v oblasti odpadového hospodárstva patrí každoročne zber orezu drevín realizovaný na jar a na jeseň a zber objemného odpadu, ktorý sa v posledných troch rokoch konal v októbri alebo novembri. O presných termínoch samospráva vždy informuje prostredníctvom svojich komunikačných kanálov (web, sociálne siete, mobilná aplikácia, lokálne médiá...). Tu by sme v súvislosti s týmito aktivitami zneškodňovania a zhodnocovania odpadu chceli spomenúť niekoľko skutočností, ktoré so zberom orezu a objemného odpadu súvisia a treba na ne pamätať.

Na zber orezu drevín je vždy v rámci mesta a mestskej časti Turá Lúka vyčlenených viac ako 30 lokalít, na ktoré je potrebné drevný odpad sústreďovať. Jeho ukladanie na iné miesta, než na tie určené, je považované za vytváranie čiernych skládok a môže byť riešené ako priestupok v rámci platného všeobecne záväzného nariadenia (VZN). Rovnako dôležité je aj dodržanie termínu. Orez drevín samospráva prostredníctvom zamestnancov Správy majetku mesta Myjava, s. r. o. a spoločnosti BRANTNER Slovakia zbiera v stanovenom termíne. Ak sa odpad v uliciach objaví aj po ukončení zberu, zbytočne sa tým zvyšujú náklady na prepravu či zamestnancov, ktorí ho musia ísť odviezť. Pri oreze je tiež odporúčané skrátiť konáre na dĺžku 1 – 1,5 m pre lepšiu manipuláciu a prepravu.

V podstate tie isté podmienky platia aj pri zbere objemného odpadu. No ich prípadné nedodržanie je vzhľadom na druh a množstvo odpadu finančne ešte náročnejšie. Objemný odpad totiž možno vykladať ku kontajnerovým stojiskám a pred rodinné domy po celom meste, nie na vyhradené miesta. Ak niekto nedodrží či už termín alebo druh odpadu,

ktorý je v rámci takzvanej zberovej soboty zbieraný, výrazne tým skomplikuje situáciu a zvýši náklady. O estetickosti pri kontajneroch sa potom považujú záchodových misách, rozbitých nábytkoch, nefunkčnej elektronike a podobe ani nehovoriac... V rámci zberu objemného odpadu je v určenom termíne odvázaný starý nábytok (sedačky, kreslá, skrine, postele, stoly, stoličky, kuchynské linky...) a ostatné objemné odpady, trebárs staré lyže, bicykle, kočíky, veľké zrkadlá, matrace, koberce... Určite sem nepatria nebezpečný odpad (žiarivky, použitý toner, oleje, nádoby od pesticídov, autobaterie, monočlánky, nádoby znečistené od farieb, lepidiel a ropných látok...), pneumatiky, elektroodpad (vyrazené televi-

zory, rádia, počítače, vysávače, žehličky, chladničky, sporáky, mrazničky...), stavebný odpad (zmesi betónov, tehliel, obkladačiek...), podlahové krytiny (linoleá, plávajúce podlahy...), uhynuté zvieratá, bežný zmesový komunálny odpad a triedené zložky komunálneho odpadu (papier, sklo, plasty, kovy a tetrapaky), sanitárna technika (umývadlá, vane, toalety...).

Kompostovanie pomáha ľuďom aj prírode

V roku 2019 mesto Myjava úspešne a s podporou z Európskej únie a štátneho rozpočtu zrealizovalo obstaranie záhradných kompostérov. Cieľom projektu bolo predchádzať vzniku biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu (BRKO)

produkovaného v domácnostiach na území mesta Myjava a podporiť domáce kompostovanie. Bolo vtedy zakúpených a obyvateľom bezodplatne odovzdaných 1367 ks záhradných kompostérov s celkovou kapacitou 1332 m³.

Kompostovať môžeme všetky biologické odpady, ktoré vznikajú v domácnosti, záhrade, na poli alebo pri chove hospodárskych zvierat. Ideálna je mnohokrát zmes najrozličnejších materiálov, ktorú musíme vhodne upraviť (podrvíť, posekať, zvlhčiť...) a dobre premiešať. Do kompostoviska nedávame žiadne nerozložiteľné odpady (sklo, kovy, plasty, chemické prostriedky, lieky, oleje, jednorazové plienky), zvyšky varených jedál, mliečne výrobky,

Podďte s nami triediť jedlé oleje.

Diel 2. – Ako triediť

1. Pripravte si dobre uzatvárateľnú PET fľašu.
2. Pevné tuky rozpuste alebo presuňte pomocou stierky.
3. Olej lejte do PET fľaše opatrne cez lievik.
4. Fľašu dobre uzavrite a uschovajte, kým nebude plná.
5. Plnú PET fľašu vhodte do najbližšej olejovej popoľnice: www.triedimolej.sk/mapa

Na čo si dať pozor

- ! Pozor na upchatie lievika strúhankou či inými zvyškami jedál
- ! Majte po ruke papierovú utierku, ak by vám olej ukvapol
- ✗ Triedte iba jedlé oleje a tuky (do fľaše nepatria motorové, mazacie ani iné technické oleje)
- ✗ Nalievajte olej v dreze, aby sa nevyliat napr. na drevenú podlahu
- ✗ Do kontajnera nikdy nevyhadzujte sklenené nádoby

Tip: Olej môžete najprv zliať do zaväracieho pohára, až potom preliať do PET fľaše.

mäso, kosti a ryby (láikajú zvieratá, skoro podliehajú skaze a nepríjemne zapáchajú), popol z uhlia, zvyšky z lakovaného a natieraného dreva a drevotriesky, výkaly mäsožravých a chorých zvierat. Klíčivosť húževnatých burín a ich semien zničime, ak ich necháme pred kompostovaním skvasiť v nádobe s vodou. V lete nám na to stačí tak 15 až 20 dní, respektíve kým sa neprestane v nádobe tvoriť pri miešaní pena.

Najjednoduchším spôsobom je kompostovanie v hrobli (kope). Stačí, ak materiál upravíme, premiešame a uložíme do požadovaného tvaru. Tento spô-

dej až tmavohnedej farby, jemnej hrudkovitej štruktúry, nemá zapáchať, ale skôr voňať ako lesná pôda. Medzi jeho prednosti patrí schopnosť zadržiavať vodu v pôde, prevzdušňovať ju a zásobovať živinami. Surový kompost, ktorý ešte nie je celkom rozložený, aplikujeme na pôdu na jeseň. Vyzretý kompost môžeme aplikovať kedykoľvek, napríklad pri výseve, výsadbe priesad, stromov a kríkov, hnojení trávnikov a záhrad. Kompost má pH neutrálne a preto nie je vhodný ku kyslomilným rastlinám ako sú trebárs čučoriedky alebo azalky. Kompost nikdy nezaorávame, len ho jemne zapravíme do zeme.

odpadu podľa druhu môže byť občanovi v priestupkovom konaní uložená pokuta do výšky 1500,- €.

Ďalším problémom, s ktorým sa v praxi stretávame, je prístup ku kontajnerovým stojiskám a odpadovým nádobám. Preto aj touto cestou prosíme občanov, najmä vodičov a majiteľov motorových vozidiel, aby rešpektovali dostupnosť kontajnerových stojísk a neparkovali svoje autá pri kontajneroch tak, že nie je možné odpad vyviezť. Aj toto je porušením platného všeobecne záväzného nariadenia a mestská polícia môže v takomto prípade priestupcovi uložiť pokutu do výšky 33,- €.

No a do tretice Správa majetku mesta Myjava, s. r. o., ktorá zabezpečuje okrem iného aj cintorínske služby, upozorňuje na udržiavanie čistoty našich piet-

nych miest. Je totiž – bohužiaľ – bežným javom, že cintorínsky odpad končí miesto v pristavných kontajneroch na kôpkach pod stromami alebo len tak v tráve. Rovnako ako v predošlých prípadoch ide o porušenie VZN a navyše to vyzerá naozaj nekulturne a neúčtivo. To, že kontajner minulý rok stál – obrazne povedané – pod prvou tujou a tento rok stojí o 20 metrov ďalej neznamená, že budeme staré vence, kahance a kytice hádzať stále pod tú prvú tuju. Ale spravíme tých pár krokov navyše, aby sme sa odpadu zbavili tak, ako to kultúrne a vzdelaní ľudia v civilizovanom svete robia.

M. Hrin

foto: M. Hrin

grafické podklady: JRK – mejodpadu.sk, triedimolej.sk, Asekol

ČO PATRÍ DO KOMPOSTÉRA

sob sa používa najmä tam, kde je dostatok priestoru a väčšie množstvo materiálu. Druhým, estetickjším spôsobom, je kompostovanie v zásobníkoch, teda už spomínaných kompostéroch. Tie môžu byť z rôznych materiálov.

Ak chcete zistiť, či je už váš kompost zrelý, môžete to urobiť nasledovne. Do nádoby s vlhkým kompostom vysejete semienka žeruchy siatej. Ak počas týždňa väčšina semien vyklíči, znamená to, že kompost už neobsahuje látky škodlivé pre rastliny a môžete ho použiť v záhrade. Intenzívne zelené klíčky svedčia o vyzretom komposte, zatiaľ čo žlté alebo hnedé klíčky o surovom. Ak vyklíči len málo semien, musí sa kompost podrobiť ešte ďalšiemu rozkladu.

Vyzretý kompost má byť hne-

Na dostatočné zásobenie pôdy živinami stačí pre väčšinu pestovaných rastlín 1 cm vrstva kompostu ročne.

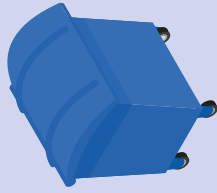
Zodpovedne a bez priestupkov

Vzhľadom na to, že sa myjavská samospráva snaží vytvárať komplexné podmienky na separáciu komunálnych odpadov, tak sme ako občania v zmysle zákona povinní sa do separácie zapojiť a odkladať odpad do nádob na to určených. Určite nie mimo nádob, lebo aj to sa stáva. A častejšie ako by sme čakali. Pritom ide o porušenie platného všeobecne záväzného nariadenia (VZN). Za takéto odkladanie odpadov mimo kontajnerov, znečisťovanie kontajnerových stojísk, faktické vytváranie nelegálnych skládok a nedodržovanie triedenia

Triedenie odpadu

PAPIER

VHADZUJTE:

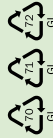
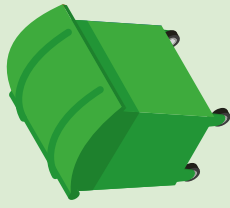
- ✓ noviny
- ✓ časopisy
- ✓ reklamné letáky
- ✓ kancelársky papier
- ✓ kartóny
- ✓ krabice
- ✓ papierové obaly a vrecká

Pred triedením je potrebné plastové, kovové či iné časti (napr. zo zariadení, obalov), taktiež ich balenie odstrániť. Netreba odstraňovať kovové spojky z papiera (napr. z časopisov, či letákov).

NEVHADZUJTE:

- ✗ mokvý, mastný, či inak znečistený papier
- ✗ kopírovací papier
- ✗ použité papierové vreckovky
- ✗ znečistené servítky
- ✗ tvrdé väzby kníh
- ✗ keramika
- ✗ žiarovky
- ✗ TV obrazovky
- ✗ sklo kombinované s iným materiálom (napr. drotené sklo)
- ✗ zálohované obaly zo skla

SKLO

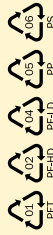
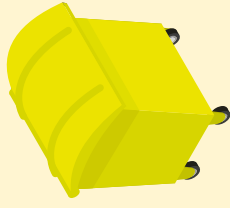
VHADZUJTE:

- ✓ poháre (všetky okrem krištáľových pohárov)
- ✓ sklenené nádoby a obaly
- ✓ tabuľové sklo
- ✓ nevratné obaly zo skla od nápojov
- ✓ obaly zo skla z kozmetiky
- ✓ sklenené črepy

NEVHADZUJTE:

- ✗ zrkadlá
- ✗ plexisklo
- ✗ autosklo
- ✗ lepené sklo
- ✗ fľaše od chemikálií
- ✗ porcelán
- ✗ keramika
- ✗ žiarovky
- ✗ TV obrazovky
- ✗ sklo kombinované s iným materiálom (napr. drotené sklo)
- ✗ zálohované obaly zo skla

PLAST

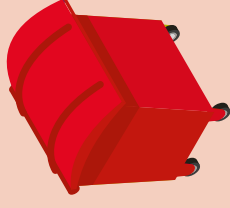
VHADZUJTE:

- ✓ PET fľaše (napr. od minerálnych vôd a nealkoholických nápojov)
 - ✓ plastové vrecká a tašky
 - ✓ téglíky
 - ✓ fólie
 - ✓ obaly z kozmetických produktov (napr. z aviaží, šampónov a inej kozmetiky)
 - ✓ iné plastové obaly
- Pri triedení je potrebné nádoby stlačiť alebo zošlápnúť, šetrí sa tým miesto.

NEVHADZUJTE:

- ✗ silno znečistené plasty (od chemikálií alebo potravín)
- ✗ sieťky od ovocia
- ✗ polystyrénové obaly zo stravy
- ✗ obaly od nebezpečných látok (napr. z farieb alebo motorových olejov)
- ✗ linoleum
- ✗ guma
- ✗ molitan
- ✗ stavebný materiál z plastu
- ✗ podlahové krytiny

KOVY

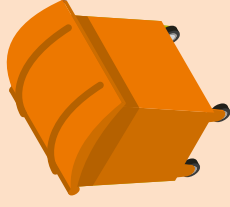

- ✓ kovové obaly
- ✓ konzervy
- ✓ nápojové plechovky
- ✓ hliníková fólia (alobal)

Žltá nádoba slúži na spoločný zber plastov, kovov a nápojových kartónov. V niektorých obciach sa tieto materiály triedia samostatne:

- **Kovy do červených nádob**
- **Nápojové kartóny do oranžových**

NÁPOJOVÉ KARTÓNY / TETRAPAKY / VKM

- ✓ zošlápnuté a opláchnuté obaly (napr. z džusov, vína, kávy, mliečnych výrobkov)

ASEKOL SK s.r.o. je organizácia, ktorá od roku 2010 zabezpečuje na Slovensku nakladanie s elektroodpadom, použitými batériami, akumulátormi a odpadmi z obalov a neobalových výrobkov.

Od 1. januára 2025 spoločnosť ASEKOL SK zabezpečuje plnenie povinností výrobcov obalov a neobalových výrobkov aj vo Vašom meste. Myjava. Čo znamená, že obaly z výrobkov, ktoré sa stanú odpadom, budú správne vytriedené, riadne spracované a zrecyklované v súlade s platnou legislatívou.

Prečo je to dôležité?

- ✓ Efektívny zber a recyklácia odpadu
- ✓ Ochrana životného prostredia
- ✓ Zodpovedné nakladanie s odpadmi

Ďakujeme, že triedite odpad správne a prispievate tak k čistejšiemu a ekologickejšiemu mestu!

Spracovanie recyklovateľného odpadu správnym spôsobom umožňuje jeho opätovné využitie na výrobu nových produktov ako:

10 časopisov
= 1 krabica na TV

30 fliaš
= 1 flísová bunda

5 pohárov
= 1 váza

670 hliníkových plechoviek
= 1 rám na bicykel

2 nápojové kartóny
= 1 m² papierových utierok

A tým pomáhate:

- šetriť materiál a prírodné zdroje
- znížiť emisie CO₂
- znížiť spaľovanie zvyškového odpadu
- k pozitívnemu vplyvu na skleníkový efekt
- ušetriť svoje financie

Náklady na triedený zber recyklovateľného odpadu hradí organizácia zodpovednosti výrobcov.

Vrecia na triedený zber po novom

Mesto Myjava v spolupráci so spoločnosťou BRANTNER Slovakia s. r. o. pripravilo pilotný projekt výdaja celoročnej potreby vriec na triedený zber v meste Myjava. V prvej fáze pre lokality Turá Lúka – centrálna časť a Kopanice. K tomuto riešeniu samospráva pristúpila na základe praktických skúseností, kedy počas vývozu triedeného zberu nie je možné ku každému rodinnému domu vložiť vrece bez toho, aby neprišlo k jeho znehodnoteniu dažďom, silným vetrom, prípadne k jeho odcudzeniu.

Sada na celý rok bude obsahovať:

- 25 ks žltých vriec na odpad z plastov, kovov a VKM (tetrapaky)
- 7 ks modrých vriec na odpad z papiera
- 4 ks zelených vriec na odpad zo skla
- informáciu o triedenom zbere

Domácnosti, ktoré majú priznané dve nádoby na zmesový komunálny odpad, majú nárok na dve sady vriec. Počet vriec je určený v zmysle

legislatívy a štandardov vyzbieraných množstiev odpadu daných komodít. Ak napriek tomu, že je odpad dostatočne stlačený a vrecia celkom naplnené, ich počet nebude dostatočný, bude mať občan možnosť si vrecia dokúpiť v zbernom dvore na Brezovskej ulici a vyložiť odpadu v termíne zberu viac. Zberová spoločnosť odoberie všetky vrecia.

Sady budú odovzdávané obyvateľom v čase doručovania rozhodnutí na poplatok za zmesový komunálny odpad pre lokality Turá Lúka – centrálna

časť a Kopanice v Gazdovskom dvore v máji 2025. O konkrétnom termíne budú obyvatelia včas informovaní či už prostredníctvom mobilnej aplikácie, webovej stránky, sociálnych sietí alebo lokálnych médií. V prípade, že si v uvedenom termíne občan sadu nevyzdvihne, bude tak môcť urobiť na mestskom úrade v rámci úradných hodín v kancelárii číslo 219.

V prípade, že sa tento systém osvedčí, bude výdaj celoročnej zásoby vriec zavedený aj v ostatných lokalitách.

M. Hrin

ANKETA

V súvislosti s environmentálnou témou aprílového vydania mesačníka Kopaničiarsky kuriér sme opäť vyšli do myjavských ulíc a spýtali sa občanov, aké druhy odpadov naozaj poctivo vo svojich domácnostiach triedia a tiež, či považujú Myjavu za zelené mesto.

Anna, 70 rokov: „Triedime úplne všetko. Papier, plasty, normálny bežný komunálny odpad a bioodpad. Takže všetko sa snažíme robiť. Ale keď vidím susedov, mladých ľudí, ako všetko majú nahádzané v jednom veľkom mechu... Je mi to trápne ich upozorňovať. Ale potom sa naskytá otázka, prečo ja triedim a ostatní nie? Čo vlastne chceme dosiahnuť? Je to potom úplne zbytočné. Mňa to však rozhodne neodradí a nepoviem si, že kašlem na to. Ja som už na separovanie zvyknutá

a považujem to za nutnosť. Je treba, aby sa ten odpad triedil. Myjavu za zelené mesto v podstate považujem, je zelené. Ja bývam hore na Vírsku a tam je krásna zeleň. Z balkóna vidím krásne zelené stromy, zelené kopce. Mne sa Myjava ako taká veľmi páči. Aj čo sa týka práve tej zelene, ja som spokojná.“

Iveta, 58 rokov: „Triedim dôkladne v práci aj doma. Napriek tomu, že nemáme doma komplet všetky nádoby na každý druh separovaného odpadu, doma si to zhromažďujem a potom to vynesiem do príslušných nádob. Myjavu za zelené mesto v podstate považujem. Aj napriek tomu, že to tu zabetónovali, vysadili aj dosť zelene.“

Ondrej, 22 rokov: „Snažím sa triediť odpad, ale občas niečo ujde. Triedim papier, plasty. Myslím si, že je tu snaha o to, aby Myjava bola zeleným mestom. Ale stále tu existujú ľudia,

ktorí o to celkom nedbajú. Bolo by fajn, keby tých zelených plôch bolo o niečo viac.“

Peter, 55 rokov: „Separujeme kovy, plasty, papier, okrem bioodpadu. Ten neseparujeme, pretože sa nám trhajú vrecká. Aj sme to robili, ale práve kvôli tomu trhaniu sme prestali. Oproti iným mestám je Myjava zelená. Zeleň je tu rýchlo dostupná, najmä v okrajových častiach.“

Mária, 36 rokov: „Áno, triedime odpad. Snažíme sa triediť plasty, papier, tetrapaky a samozrejme sklo. Myjavu považujeme za zelené mesto, ale určite by sme uvítali viac zelených plôch, ktoré by sme vedeli využívať na oddych, keďže sme mladá rodina s malými deťmi.“

Lukáš, 39 rokov: „Áno, odpad triedime. Taký ten štandard – sklo, plasty, papier. Bioodpad dávame do kompostu. Čo sa týka Myjavy ako zeleného mes-

ta, je to určite na slušnej úrovni, ale je tu samozrejme aj priestor na zlepšenie.“

Anna, 72 rokov: „Samozrejme, separujeme, triedime. To by mi ani rodina neodpustila, keby sme netriedili. Triedime papier, plasty, bioodpad, komunálny odpad – toho je najmenej. Niekedy mám z tej našej Myjavy pocit, že je zelená, ale niekedy mám pocit, že by mohla byť aj zelenšia. Doplnené zelené plochy – „plúca zeme“ – by som využila na aktívny oddych.“

Lenka, 44 rokov: „Snažíme sa odpad separovať. Separujeme papier, plast a bioodpad. Nemyslím si, že Myjava je zeleným mestom, pretože v niektorých častiach sú rôzne zákutia, kde niektorí ľudia hádzajú odpad a tým zbytočne prichádzame o zelenú plochu. Mám na mysli napríklad pešiu zónu pri židovskom cintoríne a konkrétne zeleň nad ňou.“

Z. Grešnerová

V apríli mestskí poslanci zasadnú dvakrát

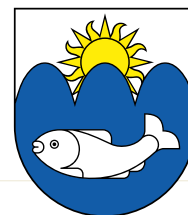
Hoci pôvodný plán zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Myjave na rok 2025 rátať v apríli len s rokováním na konci mesiaca, skutočnosť je napokon iná. K zasadnutiu plánovanému na pondelok 28. apríla 2025 pribudlo na konci marca ešte jedno rokovanie. To sa uskutoční už v pondelok 7. apríla 2025 o 15.00 h. A to ako zvyčajne, v zasadacej miestnos-

ti číslo 305 mestského úradu. Program prvého rokovania bude nasledovný:

1. Otvorenie, schválenie programu
2. Určenie zapisovateľa, overovateľov zápisnice
3. Pripomienky a otázky občanov
4. Návrh Všeobecne záväzného nariadenia mesta Myjava, ktorým sa mení a dopĺňa

VZN č. 4/2004 o Územnom pláne mesta Myjava spolu s platnými zmenami a doplnkami

5. Schválenie spolufinancovania projektov integrovaných územných investícií
6. Správa o činnosti dobrovoľných hasičských zborov za rok 2024
7. Rôzne
8. Záver

Druhé zasadnutie mestského zastupiteľstva sa začne v zasadačke č. 305 v pondelok 28. apríla 2025 o 13.00 h. Jeho program bude podstatne bohatší:

1. Otvorenie, schválenie

- programu
2. Určenie zapisovateľa overovateľov zápisnice
3. Pripomienky a otázky občanov
4. Kontrola plnenia uznesení
5. Majetkové prevody
6. Informácia o aktuálnom stave rokovania o poskytovaní sociálnych služieb v meste Myjava
7. Ekonomická situácia mesta k 28. 2. 2025
8. Zmena rozpočtu mesta Myjava č. 1 k 31. 3. 2025
9. Záverečný účet mesta Myjava za rok 2024 a stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu mesta

10. Zmena rozpočtu mesta Myjava č. 2 k 30. 4. 2025
11. Návrh Všeobecne záväzného nariadenia o mestských oceneniach v podmienkach mesta Myjava
12. Návrh Dodatku č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Myjava o poskytovaní sociálnej služby Sociálny taxík Myjava
13. Návrh Dodatku č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Myjava o poskytovaní sociálnej služby Stravovanie pre dôchodcov
14. Návrh Dodatku č. 6 k Všeobecne záväznému

- nariadeniu mesta Myjava o poskytovaní sociálnych služieb a o úhradách za sociálne služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Myjava
15. Správa o činnosti neziskovej organizácie Sociálne služby Myjava, n. o. za rok 2024
16. Správa o činnosti sociálneho zariadenia Komunitné centrum Khamoro Myjava za rok 2024
17. Správa o činnosti neziskovej organizácie Rozvoj cestovného ruchu myjavských kopaníc, n. o. za rok 2024

18. Informácia o príprave 65. Medzinárodného folklórneho festivalu Myjava 2025
19. Rôzne
20. Záver

Rokovania sú samozrejme verejné a materiály na rokovanie budú postupne zverejňované na stránke www.myjava.sk v sekcii Samospráva - Mestské zastupiteľstvo - Materiály na rokovanie, kde si ich môžete preštudovať.

M. Hrin

Mimoriadne núdzové opatrenia v súvislosti s výskytom slintačky a krívačky

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje verejnosť o mimoriadnych núdzových opatreniach súvisiacich s výskytom slintačky a krívačky na území Slovenska. Na základe § 6 ods. 5 písm. a) a § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je týmito mimoriadnymi núdzovými opatreniami s platnosťou a účinnosťou od 21. 3. 2025 do odvolania zakázané na území celej Slovenskej republiky akékoľvek premiestňovanie hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri (ďalej aj vnímavých zvierat) okrem nevyhnutnej prepravy v rámci toho istého chovu. Tento zákaz sa vzťahuje aj na:

- akékoľvek premiestňovanie vnímavých zvierat z iných štátov do SR a z územia SR do iných štátov;
- medzinárodnú prepravu, resp. tranzit hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov cez územie okresov Komárno a Dunajská Streda. V prípade ostatných okresov je medzinárodná preprava s nalkládou a vykládkou mimo územia Slovenskej republiky možná len bez zastavenia a vykládky na území Slovenskej republiky s uprednostnením hlavných cestných ťahov;
- akékoľvek premiestňovanie zvierat cez hraničné precho-

dy Rusovce / Čunovo – Rajka (cestný prechod), Medveďov – Vámoszabadi, Komárno – Komárom a Štúrovo – Esztergom;

- organizáciu všetkých hromadných podujatí, trhov, výstav a zvodov hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov;
- vstupu nepovolaných osôb do chovov hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri.

Je nariadené na území celej Slovenskej republiky:

- používať pri vstupoch do budov a výstupoch z budov na ustajnenie hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri a do samotného chovu vhodné prostriedky na dezinfekciu;
- osoba vstupujúca do chovu alebo opúšťajúca chov hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri musí dodržať hygienické opatrenia potrebné na zníženie rizika šírenia vírusu slintačky a krívačky a všetky dopravné prostriedky opúšťajúce chov pred opustením chovu dôkladne dezinfikovať;
- čistenie, dezinfekciu a podľa potreby dezinfekciu a ošetrovanie dopravných prostriedkov a iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité

na prepravu hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných alebo iných druhov zvierat vrátane farmovej zveri alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované, napríklad telá zvierat, krmivo, hnoj, hnojovica a iné, čo najskôr po kontaminácii;

- bezodkladne hlásiť podozrenie na chorobu s príznakmi slintačky a krívačky na príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu;
- uhynuté zvieratá likvidovať v spracovateľskom zariadení (kaflérii) alebo v určenom zahrabovisku pod dohľadom úradného veterinárneho lekára;
- uzatvorenie všetkých zaria-

dení na vystavovanie zvierat verejnosti vrátane zoológických záhrad a cirkusov, v ktorých sú držané vnímavé zvieratá.

Odôvodnenie

Dňa 7. 3. 2025 Maďarská republika oznámila výskyt slintačky a krívačky u hovädzieho dobytku v katastri obce Kisbajcs v okrese Győr. Na základe toho bolo v SR zriadené reštrikčné pásmo, ktoré zasahovalo do okresov Dunajská Streda a Komárno. V reštrikčnom pásme boli nariadené veterinárne opatrenia miestne príslušnými RVPS Dunajská Streda a RVPS Komárno. V chovoch vnímavých zvierat – párnokopytníkov

v rámci reštrikčného pásma boli okrem iného nariadené klinické prehliadky a v prípade zistenia klinických príznakov, ktoré by mohli naznačovať prítomnosť slintačky a krívačky v chove, boli nariadené odbery vhodných vzoriek za účelom laboratórneho vyšetrenia na prítomnosť pôvodcu nákazy, t. j. vírusu slintačky a krívačky, resp. prítomnosť protilátok voči pôvodcovi nákazy.

Dňa 21. 3. 2025 oznámilo Ná-

rodné referenčné laboratórium pre slintačku a krívačku (Štátny veterinárny a potravinový ústav – Veterinárny ústav vo Zvolene) hlavnému veterinárnemu lekárovi SR pozitívne výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek (CP10618/2025, CP10619/2025, CP10620/2025) odobratých 20. 3. 2025 na troch farmách hovädzieho dobytku. Vzorky boli odobraté na základe vyslovenia podozrenia na nákazu v chove, z dôvodu prítomnosti klinických príznakov (horúčka,

lézie v ústnej dutine a na vemene).

Na základe vyššie uvedeného hlavný veterinárny lekár Slovenskej republiky nariaďuje na základe § 6 ods. 5 písm. a) a v zmysle § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov tieto mimoriadne núdzové opatrenia na základe rozšírenia slintačky a krívačky na území Slovenskej republiky vzhľadom na to, že

uvedená choroba môže predstavovať vážne nebezpečenstvo pre zdravie zvierat.

Viac informácií k uvedenej problematike nájdete tu: <https://svps.sk/mimoriadne-nudzove-opatrenie-slintačka-a-krivacka-2025/>

zdroj: svps.sk, MV SR – Okresný úrad Trenčín – odbor krízového riadenia

ilustračný obrázok: vytvorený v AI – Microsoft Designer

Čiastočná rekonštrukcia školy na Štúrovej ulici je v plnom prúde

Mesto Myjava podalo v roku 2024 žiadosť o poskytnutie prostriedkov z Plánu obnovy na projekt s názvom Rekonštrukcia ZŠ Štúrova, Myjava. Žiadosť bola samospráve schválená

v decembri 2024 a v piatok 7. februára 2025 bola podpísaná Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na uvedený projekt. Ten sa týka zlepše-

nia energetickej hospodárnosti budovy základnej školy na Štúrovej ulici a zahŕňa stavebné práce ako výmenu okien a ostatných vonkajších otvorových konštrukcií, zateplenie podlahy nevykurovaného podkrovia či inštaláciu termostatických hlavíc na vykurovacie telesá. Požadovaná výška dotácie bola v hodnote 653 304,36 €. Zhotoviteľom je spoločnosť Unistav Teplička, s. r. o., Teplička nad Váhom, ako vysúťaženy dodávateľ prác. Odovzdanie staveniska sa uskutočnilo v pondelok 3. marca 2025 a práce musia byť ukončené do 30. júna 2025.

Keďže okolo budovy školy už vyrástlo lešenie, vyzývame aj touto cestou žiakov, ich rodičov a všetkých návštevníkov školy na Štúrovej ulici na zvýšenú opatrnosť pri pohybe v jej okolí. Takisto prosíme o väčšiu ohľaduplnosť, a to najmä v exponovaných časoch pri vedení a vyzdvihovaní detí, kedy je pri škole zvýšená premávka. Ďakujeme za pochopenie a spoluprácu!

Projekt je financovaný Európskou úniou.

text a foto: M. Hrin

Tretie kolo výzvy Obnov Dom Mini 2 je spustené!

Ministerstvo životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) uverejnili v pondelok 17. marca 2025 oznámenie o spustení 3. kola výzvy Obnov Dom Mini 2 realizovaného v rámci Plánu

obnovy a odolnosti SR. Medzi dôležité zmeny v rámci 3. kola výzvy patria:

- Rozšírenie oprávneného územia na celé Slovensko.
- Navýšenie čistého ročného príjmu na jedného člena domácnosti na 8 718,60 €, čo je o 553,- € viac ako v 2. kole.
- O finančný príspevok maximálne do výšky 10 000,- € tak môžu požiadať ďalšie domácnosti ohrozené energetickou chudobou v rámci celého územia SR.
- K žiadosti nie je potrebné predkladať energetický certifikát a po splnení podmie-

nok a podpísaní zmluvy dostane žiadateľ zálohu až do výšky 5000,- €.

- Predkladanie žiadostí do tretieho kola prebieha od 17. 3. do 22. 4. 2025.

Žiadateľom budú k dispozícii terénni pracovníci a odborní zamestnanci regionálnych kancelárií SAŽP, ktorí im pomôžu počas celého procesu.

Výzva Obnov Dom Mini 2 prináša adresnejšiu pomoc a rýchlejšie vyplácanie peňazí na obnovu starších rodinných domov. Cieľom výzvy je čiastočne obnoviť minimálne 4080

domov do konca tretieho štvrtroka 2025. Celková suma vyhradená z REPowerEU, zelenej kapitoly Plánu obnovy a odolnosti SR, na obnovu domov v rámci tejto výzvy je 36,9 miliónov eur.

Podrobnejšie informácie o výzve a jej náležitostiach nájdete na stránke obnovdom.sk.

zdroj: Oddelenie podpory implementácie, Sekcia plánu obnovy, Regionálne centrum MIR-RI SR, Trenčín

Aprílové odstávky elektriny v roku 2025

Západoslovenská distribučná, a. s., ako držiteľ povolenia na prevádzku distribučnej sústavy, podľa § 31 ods. 2 písm. t) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v platnom znení informuje občanov Myjavy o plánovanej odstávke elektrickej energie. Tá sa z dôvodu vykonávania plánovanej práce na zariadeniach distribučnej sústavy alebo v ich ochrannom pásme uskutoční v utorok 8. apríla, vo štvrtok 10. apríla, v utorok 15. apríla, vo štvrtok 17. apríla a napokon v stredu 23. apríla 2025, vždy v čase od 7.30 do 15.30 h. V uvedených termínoch bude bez dodávky elektriny nasledovná lokalita:

• ZEMANOVIA č. 1, 2, 2/VE

Táto istá lokalita bude bez elektriny aj v utorok 29. apríla, v pondelok 5. mája, v stredu 7. mája a napokon v utorok 13. mája 2025, vždy v čase od 7.30 do 15.30 h. V utorok 29. apríla 2025 sa však bude odstávka týkať väčšieho územia:

• ZEMANOVIA č. 1, 2, 2/VE, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15

V utorok 15. apríla 2025 v čase od 8.00 do 15.30 h budú bez dodávky elektriny nasledovné ulice a lokality:

• U MARKOV č. 770, 776, 777

• U PODZÁMSKYCH č. 829, 830, 831

• U RYBKOV č. 778, 779, 780,

780/VO, 781, 782

• U ZIMOV č. 832, 832/VO, 833, 834, 835, 836, 837, 839, 840, 841, 843, 844, 845, 3828/2

• TURÁ LÚKA č. 3745/-, 3819

V stredu 9. apríla 2025 v čase od 8.00 do 15.00 h budú bez dodávky elektriny nasledovné ulice a lokality:

• MALEJOV č. 657, 658, 659, 659/OP, 660, 661, 662, 664, 665, 666, 667, 668, 668/VE, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 686, 687, 687/OP, 689, 690, 690/VE, 692, 692/OP, 693, 694, 695, 696, 697, 1016

• MRAČNOV č. 675, 677

• ŠTVERNÁ č. 637, 639, 639/BL, 640/VO, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 649, 650,

651, 652, 653, 654, 655, 656

No a v stredu 16. apríla 2025 v čase od 8.00 do 15.00 h bude bez dodávky elektriny nasledovná ulica:

• Z. ZGURIŠKY č. 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 31, 33, 35, 529

Z dôvodu, že plánovaná práca postihne viacero miest dodávky, nie je možné oznámený termín meniť. Za vzniknuté neprijemnosti súvisiace s obmedzením sa vám spoločnosť ospravedlňuje!

zdroj: Západoslovenská distribučná, a. s.

Právna poradňa v apríli 2025

Mesto Myjava informuje občanov, že bezplatné právne poradenstvo pre verejnosť bude v apríli záujemcom opäť k dispozícii. Poradňu povedie advokát Mgr. Ľubomír Karika. Najbližšie môžete jeho služby

využiť v utorok 8. apríla 2025 vo veľkej zasadacej miestnosti Mestského úradu v Myjave, číslo dverí 305, v čase **od 15.00 do 16.30 h**. Takže ak potrebujete pomôcť v tejto problematike, ste vítaní!

M. Hrin

Mestská knižnica bude v apríli zatvorená

Mestská knižnica Myjava informuje verejnosť, že bude od pondelka 7. apríla 2025 do odvolania zatvorená. Dôvodom tejto odstávky je revízia knižničného fondu. Hneď po jej skončení bude knižnica verejnosti

opäť prístupná. Preto prosíme čitateľov, aby prispôbili svoje výpožičky tejto skutočnosti. Ďakujeme za pochopenie!

M. Hrin

Prvé tohtoročné predstavenstvo OOCR Záhorie a Kopanice

Vo štvrtok 13. februára 2025 sa na mestskom úrade v Holíči uskutočnilo prvé tohtoročné zasadnutie predstavenstva Oblastnej organizácie cestovného ruchu (ďalej len OOCR) Záhorie a Kopanice. Za Myjavu sa ho zúčastnil primátor Ľubomír Halabráň. Nosným bodom rokovania bola projektová žiadosť o dotáciu z Ministerstva cestovného ruchu a športu SR (ďalej MCRaŠ) vrátane rozpočtu. Na základe vybraných členských príspevkov v roku 2023 vo výške 150 731,- € má OOCR Záhorie a Kopanice v roku 2025 možnosť uchádzať sa o dotáciu z MCRaŠ vo výške 132 767,89 €, plus požiadať o dotáciu na

kooperačné projekty OOCR Záhorie a Kopanice s KOOR Bratislava Region Tourism vo výške 66 383,95 €. Ministerstvo odporučilo organizácii zaradiť do svojej činnosti pri plánovaní aktivít napríklad aj skvalitňovanie obsahu webových stránok s alternatívou využitia viacerých jazykových mutácií, aktualizáciu informácií o ponuke produktov cestovného ruchu, ubytovania a stravovania tak, aby sa stali súčasťou celoročnej ponuky. Vyzdvihnuté boli tiež digitálne formy komunikácie, a to konkrétne virtuálne a komentované prehliadky, aplikácie, rezervačné systémy... Veľký dôraz bol kladený na synergiu služieb pre

koncového zákazníka a návštevníka destinácie, ale tiež na využívanie QR kódov kvôli narastajúcej potrebe doručenia rýchlej informácie o aktivite, atraktivite, produkte prijímateľovi. Veľmi diskutovanou bola téma debarierizácie (fyzickej i informačnej) atraktivít cestovného ruchu nielen lokálneho, ale tiež národného charakteru. Stále viac sa do popredia dostávajú zelené formy turizmu a udržateľného cestovného ruchu s dôrazom na ekoturizmus, cykloturistiku a geoturizmus. Veľmi dôležitý je tiež monitoring návštevníkov na danom mieste, a to v čo najpriateľnejšej forme štatistického zisťovania. Kvôli

spätnému vyhodnoteniu dát a skvalitňovaniu služieb. Následne program zasadnutia pokračoval prijatím uznesenia na prijatie nových členov a predstavenstvo vzalo na vedomie aj návrh na ukončenie členstva súkromných subjektov, ktoré sa tak rozhodli. Následne bolo odsúhlasené zasadnutie valného zhromaždenia.

Čo sa týka ďalšej činnosti OOCR Záhorie a Kopanice, to vydalo dve printové publikácie. Jednu s názvom Objavte Záho-

rie a Kopanice na bicykli, ktorá obsahuje informácie o 1228 km trás. Nájde tu konkrétne tipy na výlety v lokalitách Myjavy,

Brezovej pod Bradlom, Skalice, Holíča, Gbelov, Malaciek či Stupavy. Ku každému tipu je pripojený stručný popis oblasti, odporúčanie na návštevu zaujímavých miest a pamiatok, gastro ponuka, ubytovanie... Tiež je tu zobrazená cyklotrasa s uvedením jej náročnosti, dĺžkou a vhodnosťou pre konkrétnu vekovú skupinu. Víťanou novinkou je priložený QR kód. Ten záujemcu hneď presmeruje na mapu s vyznačenými bodmi, ktoré stoja za pozornosť a návštevu.

Druhou printovou publikáciou je Región plný príbehov. Tá informuje návštevníka o rôznych zaujímavých zákutiach ukrytých v regiónoch Kopaníc a Záhoria.

Návštevníka napríklad prevedie Záhoráckou vínnou cestou cez Levanduland, okolo Adamovských jazier až po splav rieky Moravy, pozve na oddych do prírodných liečebných kúpeľov Smrdáky alebo na návštevu Mohyly Milana Rastislava Štefánika na Bradle. Kopaničiarsky i záhorácky kraj sa môžu pochváliť viacerými hradmi ako sú Branč, Pajštún, Korlátka... Aj tie sú v publikácii popísané. A je toho ešte oveľa viac...

Ak by ste mali o tieto publikácie záujem, môžete sa ozvať mailom na adresu zuzana.gresnerova@myjava.sk.

text a foto: Zuzana Grešnerová

ZŠ s MŠ Turá Lúka funguje naďalej, zápis žiakov sa uskutoční

Jedným z najdiskutovanejších bodov na februárovom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Myjave boli návrhy na riešenie prevádzkovania Základnej školy s materskou školou Turá Lúka. Tento materiál na rokovaní samospráva predložila z dôvodu čo najefektívnejšieho nastavenia fungovania školstva v meste Myjava v ďalšom období a ako pokračovanie optimalizácie z roku 2024. Obsahoval tri možnosti:

- Ponechanie doterajšieho stavu – Zachovanie právneho subjektu ZŠ s MŠ Turá Lúka so všetkými súčasťami.
- Optimalizáciu s vytvorením elokovaného pracoviska pre Základnú školu Myjava a pre Materskú školu Bradáčova, Myjava.
- Optimalizáciu so zachovaním elokovaného pracoviska pre Materskú školu Bradáčova, pričom Základná škola a školský klub detí by sa za-

členili pod Základnú školu Myjava, Štúrova 18.

O finálnom spôsobe riešenia poslanci po rozsiahlej diskusii vo februári nerozhodli a bod navrhli presunúť na ďalšie rokovanie. To sa z dôvodu zápisov detí do škôl a škôlok malo uskutočniť skôr, ako v rámci pôvodne plánovaného aprílového zasadnutia, a to v pondelok 17. marca 2025.

Situácia sa napokon vyvinula inak. Primátor v závere februára mestských poslancov písomne informoval, že sa na základe konzultácií na Ministerstve školstva SR rozhodol tento proces ďalšej optimalizácie zastaviť. A to z dôvodu aktuálneho medzirezortného pripomienkovania dôležitých zákonov týkajúcich sa takzvanej mäkkej reformy vzdelávacieho procesu a prípravy ďalších legislatívnych zmien na ministerstve. Tie môžu ovplyvniť napríklad

systém financovania, či počty žiakov na učiteľa.

Zároveň navrhol, aby škola naďalej fungovala, aby bolo v príslušnom termíne vyhlásené výberové konanie na riaditeľa/riaditeľku školy a riadne sa uskutočnili aj zápisy detí do prvého ročníka v Turej Lúke. Samospráva bude ďalej pod-

nikať kroky na zefektívnenie prevádzky i ekonomiky zariadenia. Podrobnejšie informácie o tomto rozhodnutí chce vedenie mesta poslancom i verejnosti poskytnúť na aprílovom zasadnutí, ktoré je plánované na pondelok 28. apríla 2025.

text a foto: M. Hrin

Zápis detí do prvého ročníka základných škôl

Mesto Myjava ako zriaďovateľ základných škôl informuje verejnosť, že zápis detí do prvého ročníka základných škôl na školský rok 2025/2026 sa bude konať v apríli 2025. Nových prváčikov budú môcť rodičia prihlásiť dvoma spôsobmi, a to elektronickou alebo papierovou formou. Na webových

stránkach škôl

- zsmjava.edupage.org
- zsviesmy.edupage.org
- turaluka.edupage.org

sú zverejnené pokyny k zápisu spolu s prihláškami na vyplnenie. Zápis detí s osobnou prítomnosťou detí a ich zákon-

ných zástupcov sa uskutoční vo štvrtok 24. a v piatok 25. apríla 2025 v čase od 12.00 do 17.00 h. Rodičia, ktorí nemajú možnosť komunikovať elektronicky, vyplnia prihlášku priamo v základnej škole.

V prípade záujmu o ďalšie informácie môžete kontaktovať

priamo zástupcov škôl na kontaktoch zverejnených na ich webových stránkach.

zdroj: Z. Pakanová, Školský úrad

Zápis detí do materských škôl

Mesto Myjava ako zriaďovateľ materských škôl v Myjave a Turej Lúke oznamuje rodičom detí, že zápis detí do Materskej školy v Myjave a do Materskej školy v Turej Lúke na školský rok 2025/2026 sa uskutoční v dňoch od 5. do 9. mája 2025. Rodičia môžu podať žiadosť a prihlášku nasledovnými spôsobmi:

- osobne (MŠ Bradáčova ul. 773/30, Myjava - pavilón B - riaditeľňa, v čase od 8.00 do 16.00 h a MŠ Turá Lúka č. 131 - riaditeľňa)
- e-mailom, odoslaním naskenovaného tlačiva
- elektronicky do elektronickej schránky materskej školy

Rozhodnutie o prijatí či neprijatí dieťaťa do Materskej školy Bradáčova ul. a jej elokovaných pracovísk v Myjave (Hoštáky, Ul. SNP) a do Materskej školy v Turej Lúke budú zákonným zástupcom dieťaťa vydané do 30. 6. 2025.

Zároveň podľa § 28a ods. 1, § 59 a 59 a) školského zákona žiadame rodičov detí s trvalým bydliskom v Myjave a v Turej Lúke, ktoré do 31. 8. 2025 (vrátane) dovŕšia vek 5 rokov a doteraz nenavštevovali materskú školu, aby si vyzdvihli prihlášku do povinného predprimárneho vzdelávania pre svoje dieťa. Do škôlky v Myjave s jej elokovaný-

mi pracoviskami u pani riaditeľky Lubice Kozárovej - budova MŠ na Bradáčovej ul. 773/30 v Myjave a v MŠ Turá Lúka č. 131 u pani zástupkyne pre MŠ, Bc. Júlie Závodskej.

Bližšie informácie o zápise detí spolu s podmienkami prijímania detí do materských škôl

na školský rok 2025/2026 zverejní vedenie materských škôl v budove škôlok a tiež na webových stránkach materských škôl - <http://msbradacova.eu/>, <https://turaluka.edupage.org/>.

zdroj: Z. Pakanová, Školský úrad Myjava
foto: M. Hrin

Informácie zo ZŠ Myjava o zápise do prvého ročníka

Vo štvrtok 24. a v piatok 25. apríla 2025 sa v myjavských základných školách, vrátane tej na Turej Lúke, uskutočnia zápisy žiakov do prvého ročníka pre školský rok 2025/2026. Pri tejto príležitosti nám vedenie Základnej školy Myjava poskytlo pre vás niekoľko dôležitých informácií a pokynov, ako pred zápisom či počas neho správne postupovať.

Akým spôsobom podať prihlášku do 1. ročníka?

Prihláška do 1. ročníka sa podáva elektronicky. Každé pracovisko školy (Štúrova ul. i Viestova ul.) má aktuálne na svojej webovej stránke publikovanú elektronickú prihlášku pre školský rok 2025/2026. Rodičia tak majú možnosť podať prihlášku na to pracovisko školy, kam by chceli svoje dieťa zapísať. Odporúčame však rešpektovať spádové oblasti jednotlivých pracovísk školy. Pozor! Prihláška sa podáva vždy len na jedno pracovisko školy. Prihlášku vyplní a odošle zákonný zástupca dieťaťa vopred. Škola si prihlášku vytlačí a v čase zápisu ju poverený zodpovedný zamestnanec skontroluje so zákonnými zástupcami dieťaťa priamo v škole. Následne ju zákonní zástupcovia podpíšu. O finálnom rozdelení žiakov na jednotlivé pracoviská na základe kapacitných možností rozhoduje riaditeľ školy.

Kde sa zápis uskutoční?

Zápis bude realizovaný v oboch budovách Základnej školy, tak na Štúrovej ulici č. 18 ako aj na Viestovej ulici č. 1. Tu je dôležité pamätať na to, že zápisu sa dieťa zúčastní na tom pracovisku, na ktoré jeho zákonní zástupcovia podali prihlášku.

Kedy sa bude konať zápis?

Ako sme spomenuli v úvode, zápis sa uskutoční vo štvrtok 24. a v piatok 25. 4. 2025, po oba dni v čase od 12.00 do 17.00 h.

Kto má byť prítomný na zápise?

Zápis sa koná za fyzickej prítomnosti zákonných zástupcov dieťaťa spolu s dieťaťom samotným.

Aké doklady treba priniesť na zápis?

Na zápis treba priniesť kópiu rodného listu dieťaťa a občiansky preukaz zákonných zástupcov.

Ako postupovať v prípade, ak zákonní zástupcovia nemajú možnosť podať prihlášku elektronicky?

Ak nie je možné podať prihlášku vopred elektronicky, je možné ju vyplniť aj priamo v škole počas zápisu, v spolupráci s povereným zamestnancom školy.

Musí byť prihláška podpísaná obidvomi zákonnými zástupcami?

Áno, prihláška musí byť podpísaná obidvomi zákonnými zástupcami. Ak nemôžu prísť k zápisu obaja zákonní zástupcovia, možno si prihlášku vytlačiť dopredu a priniesť ju podpísanú obidvomi zákonnými zástupcami. Podpis len jedného zo zákonných zástupcov je prípustný len v týchto prípadoch:

1. Zákonní zástupcovia sa dohodli, že všetky písomnosti týkajúce sa prijímania dieťaťa na základné vzdelávanie bude podpisovať len jeden z nich (tlačivo Písomné vyhlásenie - vzájomná dohoda zákonných zástupcov).

2. Zákonný zástupca nie je v kontakte s druhým zákonným zástupcom dieťaťa (tlačivo Písomné vyhlásenie – bez podpisu 2. zákonného zástupcu).

Ako postupovať v prípade, ak rodina žije dlhodobo v zahraničí a má záujem plniť povinnú školskú dochádzku v SR?

Zákonní zástupcovia dieťaťa môžu v takomto prípade urobiť všetky úkony elektronicky podľa nasledovného postupu:

1. Vyplňte a odošlite elektro-

nickú prihlášku, vytlačte ju a podpíšte.

2. Vyplňte a podpíšte žiadosť o plnenie povinnej školskej dochádzky mimo územia SR (tlačivo Žiadosť o plnenie povinnej školskej dochádzky mimo územia SR).

3. Podpísané dokumenty pošlite poštou na adresu školy alebo naskenované e-mailom na adresu riaditel@zsmjjava.org.

Ak máte aktívnu elektronickú schránku na www.slovensko.sk, priložte všetky dokumenty ako

prílohy a zašlite ich najneskôr do 23. 4. 2025 do elektronickej schránky školy podpísané zarúčeným elektronickým podpisom.

V prípade štúdia v zahraničí pripomíname povinnosť zákonného zástupcu dieťaťa doložiť škole potvrdenie o návšteve školy v zahraničí najneskôr do 14. 9. 2025 ktorýmkoľvek z vyššie uvedených spôsobov.

Ako postupovať v prípade odkladu povinnej školskej dochádzky?

Odklad povinnej školskej dochádzky zákonný zástupca dieťaťa nežiada od riaditeľa základnej školy, ale požiada riaditeľku materskej školy o pokračovanie plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Následne sa zúčastní zápisu dieťaťa do spádovej základnej školy. Po rozhodnutí riaditeľky materskej školy o povolení pokračovania predprimárneho vzdelávania túto skutočnosť preukáže škole, do ktorej má dieťa zapísať.

zdroj: R. Biesik, ZŠ Myjava

Deň otvorených dverí v ZŠ s MŠ Turá Lúka

ZŠ s MŠ Turá Lúka srdečne pozýva budúcich prvkov, škôkarov a ich rodičov na Deň otvorených dverí, ktorý sa uskutoční v utorok 15. apríla 2025 od 15.30 h v priestoroch školy. Pre návštevníkov zamestnanci školy pripravili prehliadku priestorov a areálu školy, rôzne hry, aktivity aj

malé občerstvenie.

Už teraz sa organizátori tešia na vašu návštevu!

M. Hrin

zdroj: K. Čeligová

Revolution Train zavíta na myjavskú stanicu!

Vlak dlhý 165 metrov. Tristo ton ocele pristavených na myjavskej železničnej stanici. Šesť vozňov a v nich ukrytý skutočný príbeh. Drogy, smrť, záchrana... Žiadne prednášky, ale autenticky zachytená realita sveta drog a ich užívateľov. Berieš či neberieš? Nastúpiš do protidrogového vlaku a staneš sa súčasťou príbehu? Rozhodnutie je na tebe...

Revolution Train je skutočne unikátny medzinárodný projekt zameraný na prevenciu proti drogám a alkoholu, ktorý vznikol v spolupráci s odbornou verejnosťou z Českej republiky a Nemecka. Jeho cieľom je prostredníctvom interaktívnej prehliadky návštevníkovi vysvetliť, ako fungujú mechanizmy vzniku drogovej závislosti, aký je jej priebeh a dôsledky v živote jednotlivca i rodiny. Počas pobytu v jednotlivých vozňoch sa návštevníci stávajú súčasťou rôznych životných situácií, ktoré môžu

viest k vzniku závislosti. O intenzívny zážitok sa postarajú detailne skopirované drogové brlohy, väzenie, policajná miestnosť určená na vypočúvanie a ďalšie scény.

Rodičia, deti i pedagógovia, ktorí sa programu v minulosti zúčastnili, mali na projekt mimoriadne pozitívnu odozvu. Vlak doposiaľ zastavil vo viac ako 200 mestách na Slovensku, v Českej republike i Nemecku a navštívili ho státisíce ľudí. Vlak je primárne určený pre deti vo veku od 12 do 17 rokov, tiež pre ich rodičov a pedagógov. Tí sa v ňom stávajú priamymi aktérmi skutočného príbehu, ktorý má alebo aj nemá šťastný koniec. Mobilné telefóny, prostredníctvom ktorých žiaci a študenti anonyrne odpovedajú na otázky počas premietaného filmu, pomôžu pedagógom zachytiť ich potreby, problémy, traumy a neuhý.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU TURÁ LÚKA

MÁTE DOMA PREDŠKOLÁKA?

Príďte sa s deťmi pozrieť do priestorov našej školy

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

KEDY: 15.4.2025

KDE: ZŠ S MŠ TURÁ LÚKA

ČAS: 15.30 HOD

PRE DETI MÁME PRIPRAVENÉ

- hry
- aktivity
- zábavné činnosti
- malé občerstvenie

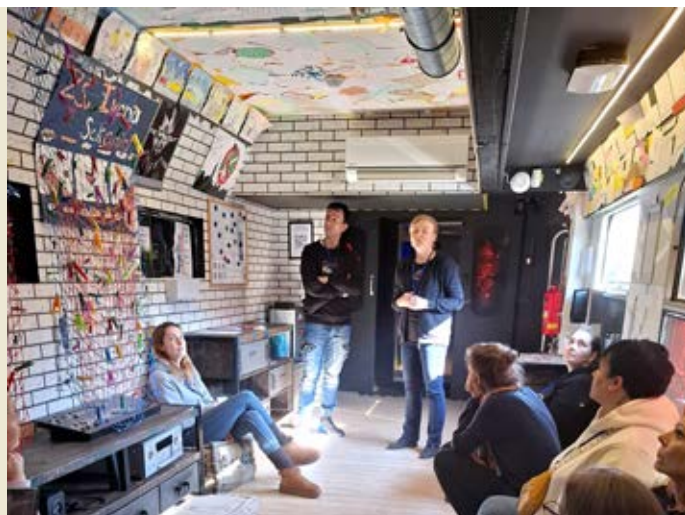
Revolution Train vojde do železničnej stanice Myjava v pondelok 5. mája 2025 a pripraví pre žiakov základných a študentov stredných škôl, ale tiež pre deti z Útulku pre deti a rodiny vo veku 12 až 17 rokov, stominútovú prehliadku vlaku. Počas nej hostia navštívia šesť multimediálnych vozňov so štyrmi kinosálami a ôsmimi interaktívnymi miestnosťami. Sto minút, ktoré zbehnú ako polhodina a zostanú v pamäti veľmi dlho. Možno navždy. Počas plánovaných prehliadok si počas dňa vlak v Myjave prezrie okolo 500 hostí.

Prehliadkou budú návštevníkov sprevádzať vyškolení sprievodcovia z Mestskej

polície Myjava, oddelenia sociálnych služieb a kancelárie primátora mesta Myjava a Útulku pre deti a rodiny. Tí pri tejto príležitosti absolvovali intenzívne dvojďňové školenie v Prahe, priamo v Revolution Train.

Vďaka za to, že protidrogový vlak zavíta aj na Myjavu, patrí vedeniu mestu Myjava, oddeleniu sociálnych služieb, Sociálnym službám Myjava n. o., mestskej polícii, Útulku pre deti a rodinu i Trenčianskemu samosprávnemu kraju. Takisto riaditeľom Základnej školy Myjava, Strednej priemyselnej školy Myjava a Gymnázia Myjava.

Celkové náklady na Revo-

lution Train sa pohybujú vo výške 7900,- €, pričom sa naň podarilo získať dotáciu z grantového programu ZSE vo výške

1200,- €.

text a foto: za realizačný tím koordinátorka projektu Zuzana Grešnerová a Jana Gáliková

Deň Zeme - Malé kroky k veľkej zmene

Každoročne si 22. apríla pripomíname **Deň Zeme**. Upozorňujeme na to, aké dôležité je chrániť našu planétu. Tento deň nie je len symbolickým sviatkom, ale aj výzvou, aby sme sa zamysleli nad tým, ako môžeme prispieť k **trvalej udržateľnosti**. Teda spôsobu života, ktorý zachováva prírodné zdroje aj pre budúce generácie.

Čo je trvalá udržateľnosť?

Trvalá udržateľnosť znamená, že rozvoj spoločnosti by mal prebiehať tak, aby neškodil životnému prostrediu, bol ekonomicky efektívny a sociálne spravodlivý. To zahŕňa šetrenie energií, znižovanie odpadu, ochranu prírody a podporu ekologických alternatív v každodennom živote.

Ako môže každý človek prispieť k ochrane Zeme?

Aj keď sa môže zdať, že veľké environmentálne problémy sú mimo našej kontroly, realita je iná. Aj malé zmeny v správaní môžu mať veľký vplyv, najmä ak sa zapojí veľa ľudí. Môžeme pomôcť napríklad týmito činnosťami:

- **Triedenie odpadu** – separovanie plastov, papiera, skla a bioodpadu znižuje množstvo odpadu na skládkach a umožňuje recykláciu.

Žiaci z The Green Base, kto-

rí sa na škole na Štúrovej ulici venujú environmentálnej problematike ako dobrovoľníci a sú aktívni aj na sociálnych sieťach, vytvorili spolu s pánom učiteľom Pszotom nástenku o produkcii odpadu v meste Myjava. Vyčíslili podľa informácií z mestského úradu, koľko odpadu vytvorí jeden obyvateľ mesta za rok.

- **Šetrenie vody a energie** – zatváranie kohútika pri čistení zubov, zhasínanie svetiel a vypínanie elektroniky, keď ju nepoužívame.

- **Ekologická doprava** – chodenie do školy alebo do práce pešo, na bicykli či využívanie alternatívnej dopravy namiesto auta, pomáha znížiť uhlíkovú stopu. Ak by ste si chceli pre zaujímavosť vypočítať svoju uhlíkovú stopu, nájdete ju na stránke <https://iep.sk/Kalkulacka>. Zistíte, či ste na tom rovnako ako je priemerný Slovák či Európan, ale dozviete sa aj rady ako znížiť svoju uhlíkovú stopu v bežnom živote.

Žiaci z The Green Base, a nielen oni, by privítali v meste bezpečnejšie prostredie, aby sa deti a študenti nebáli pohybovať na bicykloch a kolobežkách, napríklad na cestách do školy. Radi by sa cítili bezpečne či už na cykloceste, cyklotrase, alebo aspoň vo vyhradenom pruhu pre cyklistov. Pomohla by aj znížená rýchlosť

v centre mesta. Hovoria: „Eko doprava je cool, menej smogu = zdravší vzduch, bicykel je rýchly a zábavný. Prísť do školy pešo alebo na bicykli je super. Presvedč aj svojich kamarátov aby sa pridali!“

- **Znižovanie spotreby plastov** – používanie vlastnej fľaše na vodu, látkových tašiek a vyhýbanie sa jednorazovým plastom.

- **Starostlivosť o prírodu** – výsadba stromov, upratova-

nie okolia, kŕmenie vtákov v zime a ochrana živočíchov.

Žiaci našej školy sa minulý rok zapojili spolu s mestom Myjava do výsadby stromčekov v mestskej časti Turá Lúka. V tejto časti často prichádzalo k zosuvom pôdy, ohrozovaniu majetku obyvateľov a aj následným škodám. Vysadením 150 pôvodných druhov kríkov a stromčekov, ktoré geograficky patria do nášho regiónu, by sa mali tieto hrozby eliminovať. Žiaci sa tejto úlohy zhostili

veľmi zodpovedne a po dvoch hodinách usilovnej práce bol pás drevín vysadený.

- **Menej plytvania jedlom** – nakupovanie len toho, čo skutočne zjeme a využívanie zvyškov na nové jedlá.

Malé kroky, veľký dopad

Keď si osvojíme ekologické návyky, môžeme prispieť k zdravšiemu a čistejšiemu prostrediu nielen pre nás, ale aj pre budúce generácie. Deň

Zeme je ideálnou príležitosťou začať a inšpirovať ostatných. Každý jeden z nás môže byť súčasťou pozitívnej zmeny – stačí len urobiť prvý krok. Zem je jediný domov, ktorý máme!

text a foto: Mgr. Lenka Pipová a The Green Base, ZŠ Štúrova 18

Jubilanti sa opäť zišli na mestskom úrade

Prvé tohtoročné vinšovanie jubilantom sa uskutočnilo vo štvrtok 13. marca 2025 popoludní v obradnej sieni myjavskeho mestského úradu. Podujatie, ktoré sa u seniorov teší veľkej obľube, nesklamalo ani tento raz. Tridsať seniorov vo veku od 75 do 91 rokov privítala recitáciou pani Kariková zo Zboru pre občianske záležitosti mesta Myjava, ktorá sa citlivou básňou dotkla srdc všetkých hostí. Prítomných pozdravil a v príhovore im poďakoval za ich celoživotný prínos pre mesto i pre spoločnosť zástupca pri-

mátora, Milan Fúsek. Krátkym recitátom seniorov potešila aj členka Mládežníckeho parlamentu Myjava a za oddelenie sociálnych služieb hostí pozdravila Mgr. J. Gáliková. Tá im pri tejto príležitosti predstavila stručný prehľad služieb a benefitov, ktoré môžu seniori na Myjave využívať, upozornila ich na nový posudkový zákon týkajúci sa umiestnenia seniorov do zariadení opatrovateľskej služby a spomenula aj aktualizovanú dotlač Sociálneho sprievodcu, ktorý je záujemcom k dispozícii na oddelení sociálnych služieb.

Potom už našim starkým rozprúdil krv v žilách rezkými tónmi Detský folklórny súbor Kopaničiarik. Svojím tancom a spevom preniesol seniorov do rokov ich mladosti. Nasledoval zápis do Pamätnej knihy mesta Myjava a zástupca primátora následne odovzdal každému hosťovi kvet, pamätný list a ručne vyrobený darček od členov mládežníckeho parlamentu. V závere sa opäť básňou s účastníkmi stretnutia rozlúčila pani Kariková.

Milým okamihom bolo osobné poďakovanie jednej z jubilan-

tiek za osobný prístup a úctu, ktorú seniorom mesto dáva aj prostredníctvom zasielania blahoželaní k narodeninám. Ďalej sa štvrtkové popoludnie nieslo v pohodovej atmosfére pri krémešoch, káve a čaji, ktoré pre jubilantov už tradične pripravil Matričný úrad.

Milí naši jubilanti, aj touto cestou vám ešte raz želáme vám veľa zdravia, spokojnosti a veľa krásnych dní!

Zuzana Grešnerová
foto: T. Fidirich

Miroslav Dudík oslavuje 75 rokov

Isto sa zhodneme na tom, že priezvisko Dudík k Myjave neodmysliteľne patrí. Okrem iného meno slávneho primáša Samka Dudíka nesie miestny kultúrny dom či cena udeľovaná v rámci Medzinárodného folklórneho festivalu MYJAVA. A kto sa v oblasti kultúry aspoň trochu orientuje, vie, že hudobné nadanie sa z deda prenieslo aj na vnuka – Miroslava Dudíka. Ten v apríli tohto roka oslavuje krásny vek 75 rokov.

Miroslav Dudík sa narodil 4. apríla 1950 na Myjave. Vo folklórnom svete je uznávaným huslistom, spevákom, skladateľom, ale tiež upravovateľom ľudových piesní. Je tiež organizátorom hudobného folklórneho života a jednou z najpopulárnejších osobností folklórneho diania na Slovensku. Vyštudoval Konzervatórium v Bratislave, konkrétne husle u prof. Aladára Móžiho a následne v štúdiách pokračoval na Vysoké škole múzických umení v Bratislave. Chodil do husľovej triedy prof. Anny Höllblingovej. Niekoľko rokov pôsobil ako primáš v Ľudovej hudbe bratislavského folklórneho súboru Gymnik a umeleckého súboru Lúčnica. V rokoch 1972 až 1976 bol členom orchestra opery Slovenského národného divadla. Od roku 1976 dával svoje schopnosti do služieb Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu v Bratislave (OLUN) začínajúc na pozícii koncertného majstra. Od roku 1989 pôsobil v OLUN-e ako umelecký vedúci a dramaturg. Úzko spolupracoval s množstvom renomovaných muzikantov a tiež so začínajúcimi hudobnými skladateľmi, upravovateľmi, speváckami, speváčkami, inštrumentalistami,

hudobnými režisérmi, zvukármi, dramaturgami. Zrealizoval tisíce neprekonateľných nahrávok zdobiacich vysielanie Slovenského rozhlasu. Vystupoval na stovkách verejných koncertov doma i v zahraničí, ktoré sa dostávali do éteru prostredníctvom vysielania rozhlasov a televízií na celom svete. Miroslav Dudík je nositeľom viacerých ocenení. Získal niekoľko prvenstiev, ocenení na medzinárodných súťažiach, ale aj v súťaži

rozhlasových nahrávok. Je nositeľom ceny Prix de Musique Folklorique de Radio Bratislava, Zlatého erbu vydavateľstva Opus za CD Primášova pieseň. Získal tiež cenu Slovenského hudobného fondu za interpretáciu skladby Za horami na medzinárodnej súťaži rozhlasových nahrávok Grand Prix Svetozára Stračina. V roku 1999 sa stal držiteľom prestížnej Ceny Pavla Tonkoviča. V roku 2003 získal Cenu SOZA za najúspešnejšiu skladbu v oblasti folklórnej hudby Muzikanti, kemu hráte. Na konte však má aj iné odborné, rezortné a hudobné ocenenia. V roku 2014 mu v talianskom San Giovanni Rotondo bolo udelené ocenenie spoločnosti Union of Folklore Associations /IGF/ OSCAR MONDIALE DEL FOLKLORE, ktoré sa radí k tým najprestížnejším. Je to takzvaný folklórny Oscar, ktorý mu bol udelený ako prvému Slovákov vôbec. V roku 2014 mu bola udelená Zlatá Cena Matice slovenskej za trvalý rozvoj kultúrneho dedičstva. Dnes Miro Dudík žije v Bratislave a bohužiaľ, jeho zdravotný stav nie je ideálny. My sme pána Dudíka pri príležitosti jeho narodenín oslovili a požiadali ho o krátky rozhovor pre náš mesačník.

Ot.: Pán Dudík, ako vnímate svoje významné životné jubileum?

Miroslav Dudík: „Keby to významné životné jubileum človek mohol prežívať v zdraví, bolo by to iné. Ale v tomto mojom aktuálnom zdravotnom stave viem, že je už môjmu hraniu koniec. Pretože zdravotné poškodenie po porážke je natoľko veľké, že dnes s istotou viem povedať, že hrať už nikdy nebudem, aj keby som veľmi rád.“

Ot.: Koľko rokov z tých vašich 75-tich ste odohrali?

Miroslav Dudík: „Hráť od šiestich rokov, takže tých 69, 70 rokov. Samozrejme, že keď som bol malé decko, tak som chodil do školy, do hudobnej. Nebolo to ešte také to intenzívne hranie, ktorému som sa začal venovať neskôr, kedy som hru na husliach študoval a hral som v rozhlase, televízii a všelikde inde. Aj v Lúčnici, Gymniku, v rôznych telesách, keď som vlastne chodil po celom svete koncertovať. Ten život bol vtedy naozaj plný muziky. Až po okraj.“

Ot.: Kde najďalej ste boli koncertovať?

Miroslav Dudík: „Čo ja viem... Bol som na mnohých miestach, v rôznych krajinách. V Mexiku som bol štyrikrát, v Amerike, v Rusku, v Izraeli a všelikde. Tých štátov bolo veľmi veľa.“

Ot.: Viete teda povedať, koľko krajín ste dokopy navštívili? Koľko máte vlastne pečiatok v pase?

Miroslav Dudík: „Pasov som musel vymeniť niekoľko, pretože som naozaj veľmi veľa cestoval. A cestoval som aj počas socializmu. Paradoxne, práve počas tejto éry som cestoval ďaleko viac

ako potom. Za socializmu som precestoval celý svet. Len viete, človek musí myslieť aj na obživu a tiež na to, aby plnohodnotne zabezpečil rodinu. Nechcem veľmi vychvalovať tú predchádzajúcu politickú dobu, ale musím povedať, že práve v tých časoch bola kultúra omnoho viac podporovaná, ako je teraz. Teraz kultúra nie je podporovaná vôbec a je to naozaj živorenie. Vo všetkých oblastiach.“

Ot.: Vy máte aj rodinných pokračovateľov a to nielen v širšom okolí, ale hneď v najbližšej rodine. Vaši dvaja vnuci kráčajú vo vašich šľapajach a to veľmi aktívne...

Miroslav Dudík: „Mirko ten už primášuje v súbore Čechinka a Ondrejko ten hrá na cimbal. Syn má kapelu Dudíci, podľa vzoru dedka Samka. Túto kapelu nikto nikdy nenazval inak ako Dudíci. Jej tradícia je silná, bola založená v roku 1880, keď sa narodil Samko. Už naši predkovia hrali na husle, aj keď teda tie kapely neboli veľmi známe. Ale Samko bol známy po celom svete. Bol dobrý kamarát s Leošom Janáčkom, s ním pobehal polovicou sveta. A viete, Janáček potreboval veľké množstvo pesničiek, lebo mal založenú svoju hudbu na teórii ľudových nápevov. Keď by som vám to mal trochu priblížiť, znamená to, že zbral jeden, dva taktý z piesne a tie rozpracoval ďalej. Bol vlastne jediným vo vtedajšom svete, ktorý mal takto postavenú muziku. A práve pre Leoša Janáčka boli takí ľudia ako Samko živná pôda. Takže ja som potom pokračoval v tých šľapajach, ktoré Samko vyšliapal, aj v práve tejto spomínanej dobe. Veľa spolupracoval aj s Moravou. Samko sa dostal aj do Anglicka. Pre brniansky rozhlas nahral veľa

Miroslav Dudík vyhráva počas otvorenia výstavy v myjavskom múzeu.

Miroslav Dudík v Spoločenskom dome na Myjave počas natáčania televíznej relácie Návšteva v klube.

pesničiek. Oni potom robili zo Samkovej hry prepisy. Ja som len nadviazal na Samkove snaženie. Chodil som aj do Břeclavy, kde ešte Samko hrával so známym primášom Kobzíkom. Ale nielen tento primáš, ale aj ostatní moravskí muzikanti si Samka veľmi považovali a potom vlastne som mal taký pocit, že si vážia aj mňa. A samozrejme som ich nemohol sklamať. Nemohol som si dovoliť hrať priemerne. Musel som hrať skvele. A aj som chcel. Tým, že som vyštudoval konzervatórium aj VŠMU, ten technický základ som mal veľmi dobrý a najlepší, aký sa dal získať na našich školách. A ešte aj kvalitné rodinné zázemie ma na to predurčilo. Keď Ondrej Demo zakladal v rozhlase orchester ľudových nástrojov, tak ma zavolať na konkurz a dostal som sa hneď na pozíciu koncertného majstra. Bol to veľký záväzok, lebo sa hrala muzika na tej najvyššej úrovni, spolupracovalo sa s celou sku-

pinou skladateľov, hudobníkov, instrumentalistov, s ktorými som bol naozaj v úzkom kontakte. Boli tam aj skladatelia vážnej muziky, ktorí mali čo dočinenia s ľudovou pesničkou a potom aj s upravovateľmi. Viete, OLUN bol telesom, ktoré hralo muziku na všetkých stupňoch spracovania. A my sme spolupracovali aj s opernými spevákmi a s osobnosťami z regiónov. Nebolo takej hudobnej osobnosti tej doby, ktorá by s nami nespupracovala. Náš záber bol naozaj široký. Rozhlas bola inštitúcia, ktorá hudbu zachytila, spracovala na rozhlasové kotúče. Existovala redakcia ľudovej hudby, na folklór sa reagovalo naozaj rýchlo. Redaktori ako Ondrej Demo, Darinka Laščiaková, to boli ľudia, ktorí sa ním zaoberali denno-denne. Nahrávať chodili kapely a ľudia z celého Slovenska, aj z Myjavy. Napríklad významný muzikant z myjavských kopaníc Martin Cibulka, to bol veľký primáš, otec

Stana Cibulku. Je tam skrátka zmapovaná veľmi dobre aj myjavská oblasť. Aj súbory, ktoré na Myjave vznikli ako Kýčer, Kopaničiar, to tam všetko je. Aj keď bol primáš Jano Hluchý, to je všetko na rozhlasových pásoch zachytené. Na rozhlasových nahrávkach stále žije. Chcem zdôrazniť, že rozhlas bola inštitúcia, ktorá toto všetko zaznamenala pre budúcnosť, pre ďalšie generácie. Možno ste počuli o speváčkovi Janovi Koponovi, ktorý na rozhlasových nahrávkach stále žije. K dedkovi Samkovi najskôr chodili nahrávať Brňáci a posúvali ho do Bratislavy. Ale tu už bol aj Samko zachytený vo vyššom veku.“

mus mi zostal. Potom, keď som objavoval pesničky, že som sa do nich zahľbil, tak si myslím, že som rozhlas aj obohatil. Ja mám v rozhlase 1200 sólových nahrávok. A okrem toho ďalších 5 000 s orchestrom, čo sme nahrávali. Vydal som asi 82 cédečiek, ale už ani cédečka sa nepredávajú. Pred dvomi rokmi som presadil, aby aspoň boli dve relácie s orchestrom ľudových nástrojov do týždňa v rozhlase. Ale už ani to nevysielajú. Je to obrovská škoda, pretože sú tam veľké klenoty, ktoré zapadajú prachom. Ale to je všeobecná známka modernej doby. Sú hodnoty, ktoré si ľudia vážia, aj keď nemajú až takú váhu a dôležitosť. Vedel by som vám

Miroslav Dudík koncertuje v roku 1980 v športovej hale na Myjave.

Ot: A čo by ste na záver odkázali našim/vaším Myjavčanom?

Miroslav Dudík: „Aby si vážili to, čo majú. Pretože to je niečo, na čom môžu stavať. Viete, ja keď som bol ešte malým chlapcom, veľmi som chcel, aby Myjava bola veľkým mestom. Zobral som bicykel, vyviezol sa hore na Pokrivníky, sadol som si do zákopu a vždy som sa tešil, keď na Myjave niečo postavili. Nejaký dom a videl som, ako sa nám tá naša Myjava rozrastá. A takýto zdravý myjavský patriotiz-

o tom rozprávať hodiny, čo hodiť, celé dni. Som šťastný a vďačný za každý moment s husličkami a za všetky zážitky, ktoré mi život doteraz dal.“

Vážení pán Dudík, za všetko Vám ďakujeme a za celú redakciu i čitateľov mesačníka Kopaničiarsky kuriér Vám aj touto cestou prajeme všetko len to najlepšie k vášmu sviatku a želáme najmä dostatok zdravia a radosti z každého dňa!

zhovárala sa Zuzana Grešnerová
foto: M. Dudík a archív mesta Myjava

80 rokov Gymnázia Myjava

„Do brány rozumu sa vchádza bránou školy. Každý deň otvára sa v múdrosti nová krása a tá už do poznania tmu siať nedovolí.“

Osemdesiat rokov v histórii ľudstva je len drobné zrníčko plynného času. Osemdesiat rokov v živote človeka znamená väčšinu jeho životnej púte, niekedy i celý ľudský život. A 80 rokov v živote školy? Snáď nebudeme príliš neskromní, ak skonštatujeme, že je to významný historický medzník. Príležitosť na pohľad do minulosti, hodnotenie súčasnosti i vízie do budúcnosti.

Významné jubileum myjavské-

ho gymnázia pozvaní hostia, súčasní i bývalí pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci a študenti, spoločne oslávili ešte 17. februára 2025 v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave. Na všetkých prítomných čakal takmer dvojhodinový zaujímavý program plný tanca, spevu, hudby, ale i hovoreného slova a nezabudnuteľných momentov.

Prítomní si zaspomínali na rok 1944, keď sa predstaviteľom mesta a cirkvi podarilo zriadiť v Myjave prvú strednú školu, myjavské gymnázium. Hrdý kopaničiarsky kraj umožnil svojej

mládeži získať stredoškolské vzdelanie doma, v prostredí, kde žili a pracovali ich rodičia a starí rodičia. Spolu 39 študentov zasadlo do stredoškolských lavíc v neľahkej dobe počas konca 2. svetovej vojny.

Odvtedy škola prešla dlhú cestu, ale vo všetkých obdobiach

jej vývoja môžeme nájsť spoločnú črtu. Vždy bola miestom poskytujúcim kvalitné vzdelanie, miestom rozvíjajúcim talent mladých ľudí, formujúcim ich osobnosti, i miestom, kde sa kládol dôraz na ľudskosť, empatiu a pocit spolupatričnosti. Za osem desaťročí jej bránami prešlo množstvo šikovných

študentov, ktorí sa uplatnili na významných pozíciách v oblasti vedy, výskumu, školstva, zdravotníctva, podnikateľského sektora, kultúry, športu a mnohých iných. To všetko by nebolo možné bez kvalitných, zanietých a trpezlivých učiteľov. Preto bola slávnostná akadémia pri príležitosti 80. výročia založenia Gymnázia v Myjave aj príležitosťou na oceňovanie.

Ceny za celoživotný prínos v oblasti školstva, vo výchove, vzdelávaní a starostlivosti o mládež si prevzali učiteľky Anna Hazuchová, Mária Melicherová a bývalí riaditelia gymnázia Pavol Šurek, Ivan Capek a Danka Micháliková in memoriam. Za mimoriadne výsledky v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov si prevzali ocenenia pedagogickí zamestnanci Natália Šipošová, Jana Ilvičová, Peter

Varsík a Jaroslav Durec. Ocenenia za dlhoročný podiel na rozvoji školstva v oblasti výchovy a vzdelávania, humánneho a tvorivého prístupu vo výchovno-vzdelávacom procese získali učiteľia Iveta Maliariková, Alena Cilíková, Dana Mockovčíková a Ľubica Domenová.

Ocenení boli aj nepedagogickí zamestnanci školy – Alena Jagošová, Adriana Kovárová, Ján Hyža, Vlasta Šťastná a Vlasta Malovicová.

Od spomienok sa hostia v programe plynulo presunuli do súčasnosti. V aktuálnom školskom roku študuje na Gymnázii v Myjave viac než 350 žiakov v štvorročnom, osemročnom a päťročnom bilingválnom štúdiu. Stalo sa už tradíciou, že škola sa aktívne zapája do rozličných regionálnych, celoslovenských i medzinárodných

projektov. Ponúka tiež pestrú paletu záujmových krúžkov a voľnočasových aktivít. Študenti sa pravidelne umiestňujú na popredných miestach v rôznych súťažiach a olympiádach. Svoju kreativitu a talent predvedli viacerí z nich aj počas samotnej slávnostnej akadémie, ktorá všetkých prítomných nadchla.

Veríme, že Gymnázium v Myjave aj naďalej zostane miestom, kde sa mladí ľudia cítia inšpirovaní, pripravení čeliť výzvam, ktoré život priniesie a spolu so svojimi pedagógmi napíšu ďalšie úspešné kapitoly života školy.

zdroj: L. Domenová

foto: Vladimír Pyxel Domen

Producent Peter Nevedál: V Čechách vás podpora finančne a ešte ponúknú mestské plochy na natáčanie. Na Slovensku vám pošlú faktúru.

doc. Mgr. art. Peter Nevedál ArtD. je filmový producent pochádzajúci z Myjavy. Vyštudoval Vysokú školu múzických umení v Bratislave, konkrétne strihovú skladbu na Filmovej a televíznej fakulte. Následne absolvoval aj doktorandské štúdium a v roku 2020 mal na VŠMU habilitačnú prednášku. Je majiteľom a producentom v piatich spoločnostiach. Má na konte viac ako 70 filmových a televíznych projektov, na ktorých sa podieľal ako producent alebo koproducent. Ide o celovečerné hrané a dokumentárne filmy, animované filmy, televízne seriály i multimediálne projekty. V jeho portfóliu nájdeme aj známe a obľúbené rozprávky, napríklad Čarovný kamienok, Zázračný nos, Zakliata jaskyňa, O vianočnej hviezde a ďalšie. Porozprávali sme sa s ním o tom, ako to vo svete filmovej a televíznej tvorby chodí, aké boli jeho začiatky, o tom, čo považuje za svoje najväčšie úspechy, na čom práve pracuje či ako sa do sveta filmu vlastne dostať.

Ot.: Peter, kam siahajú tvoje

Záber z rozprávky Čarovný kamienok.

začiatky filmovej tvorby? Ako si sa vo filmovej brandži vlastne objavil?

P. Nevedál: „Moje filmové začiatky siahajú ešte do čias základnej školy, kedy sme s partiou kamarátov na Myjave začali robiť krátke filmy. Samozrejme, nevedeli sme vtedy čo a ako, nehovoriac o nejakej štruktúre filmu. Robili sme to ako skeče. Potom som na Myjave pokračoval na gymnázii, kde som si v treťom a štvrtom ročníku uvedomil, že hoci ma bavila matematika, fyzika a takéto predmety, tak sú v triede v tomto smere lepší a ja by som sa mal asi pozrieť po nie-

čom inom. Sám som si vypátral, že existuje nejaká VŠMU, nejaká FAMU a že by ma bavil film a hranie sa s kamerami. Dal som si viacero prihlášok na tento typ škôl a zoberali ma na VŠMU – odbor strih. Vyštudoval som päť rokov strihu, ktorý ma baví, bavili ma aj počítače. To bol vtedy rok 1996 – 1997 a počítače ma veľmi chytli. Strih na počítačoch vtedy ešte len začínal, takže to bolo pre mňa fajn. Na tom strihu som sa dozvedel, čo ten film je, ako sa robí, ako sa robí dramaturgia, že vôbec existuje nejaká dramaturgia a že existujú aj iné odbory. Čo sa týka tej produk-

cie, to bola taká z núdze cnosť. My sme boli všetci vyštudovaní kameramani, režiséri, strihači, ale niekto to musel začať organizovať. A keďže ja som mal toho organizačného talentu po rodičoch trochu v krvi, tak som sa do toho pustil. A stal som sa vlastne producentom. Na strižňu zostávalo stále menej a menej času, až som na produkciu prešiel úplne.“

Ot.: Čo ťa v rámci tej filmovej štruktúry baví najviac? Je to skôr technická stránka veci alebo vyslovene naplno rozvíjaš svoj organizačný talent?

P. Nevedál: „Tak samozrejme zo začiatku to bola tá technika. Človek sa dostal na školu, k výkonným počítačom, do strižne. Bol to vtedy v podstate začiatok internetu na Slovensku a človek v pri technike strávil naozaj veľmi veľa času. Ale postupne pri natáčaní, ako to smerovalo k organizácii projektov a práce na nich, som od techniky upúšťal. Stále sa jej venujem, ale už v menšej miere. Začalo ma ako producenta viac baviť hľadať nejaké námety, ktoré by mohli ľudí zaujímať. Ten výber námety, scenára, možno aj kubicovanie scenáristom do ich práce, čo by som tam zmenil, upravil a celá tá organizácia vôbec. Producent má na starosti aj výber štábu, čiže to, s kým chce spolupracovať, kto by chcel na tom projekte spolupracovať. Je to celé tvorivé, ale sú to aj nervy. No baví ma to. Dať dokopy určitý tím ľudí, ktorí sa snažia vytvoriť nejaké dielo v čo najlepšej podobe.“

Ot.: Kedy prišiel taký ten zlom počas kariéry? Kedy sa objavil projekt, o ktorom by si povedal, že toto bol ten začiatok profesionálnej kariéry?

P. Nevedál: „Ono to vlastne bolo tak, že som skončil v roku 2002 vysokú školu a potom sme si založili so spolužiakmi z vysokej školy, aj s Petrom Kučerom, ktorý je tiež z Myjavy a je hudobník, také malé štúdio. Začali sme to robiť ako mladí ľudia, ktorí sa ešte nedostali k filmu. Tvorili sme videoklipy, firemné filmy a skrátka akékoľvek typy zákaziek. K filmu ako k dielu, ktoré sme koprodukovali, som sa dostal možno až v roku 2008. Takže je tam taká 6 až 7-ročná diera, kým sa objavili prvé filmy. Boli to ešte dokumentárne filmy, krátkometrážne filmy a tie väčšie sa začali realizovať v rokoch 2008, 2009, 2010... Už to nebola len taká z núdze cnosť, že tu je nejaký námet, nejaký scenár a režisér, ktorý ho spraví. Chceli sme na tom robiť ako štúdio. Tak som si to vzal na starosť a filmy, ktoré ma začali baviť a mám ich stále rád, boli rozprávky. Od roku 2015, 2016 som robil na nejakých siedmich až deviatich rozprávkach. Na niektorých ako hlavný producent, takže som mal výrobu na starosti celú, na niektorých ako koproducent. To znamená, že ma niekto z cudzieho štátu oslovil, že či nechcem byť za Slovensko jeho

V rozprávke Keď draka bolí hlava si postavy kráľa a kráľovnej zahrali Karel Gott a Kamila Magalová.

menšinový partner, a tam som robil na niekoľkých rozprávkach pre Slovenskú alebo Českú televíziu. Boli to práve tie vianočné rozprávky, ktoré mávajú premiéru 24. decembra. Napríklad Zázračný nos, Zakliata jaskyňa s Marianou Čengel Solčanskou a ďalšie. Na rozprávkach ma baví, že sú kreatívne a že sú pre deti. Tu sa vie človek vybláznit napríklad s kostýmami, s dejom, nadprirodzenými vecami, trikmi, čiže aj tá práca s počítačmi tam je a sú tam tie najkrajšie lokácie. Chodíme po hradoch, zámkoch, lesoch, vytvárame magický príbeh a to je práve to, čo ma baví najviac.“

Ot.: Dá sa ti túto rozprávkovú líniu držať aj v súčasnosti?

P. Nevedál: „Čiastočne áno. Aj tento rok mám vo výrobe rozprávku. Volá sa Princzna stokrát inak, je to rozprávka pre kiná, až potom pôjde do televízie. Je to česko-slovenská koprodukcia s českým režisérom Miloslavom Šmídmajerom. Myslím, že tento projekt dopadne veľmi dobre, pretože scenár je veľmi dobre hodnotený a obsahuje veľa humoru.“

Ot.: Bolo veľmi ťažké získať si meno a dostať sa do povedomia všetkých týchto partnerov, producentov, filmárov, aby ťa prizývali k projektom, ktoré chystajú?

P. Nevedál: „Toto je veľmi zaujímavá vec. Na začiatku mi pomohla škola. Keď to poviem tak prakticky, tak do tohto biznisu sa dostáva strašne veľa ľudí. Z iných škôl, regiónov a nie sú vyštudovaní. Ale tá škola pomôže človeku pri tom, že spozná strašne veľa ľudí. Tým, že chodíš

na nakrúcania, na plác, spoznáš tam producentov, postproducentov, veľa brigáduješ, chodíš na stáže, tým sa dostávaš do povedomia. Vyjdeš z vysokej školy a si už minimálne počas štúdia vnímaný, že sa tomu venuješ. Ľudia v brandži vedia, že niekto ako ty existuje, čo je samozrejme veľké plus. Ja som vo fachu od svojich 22 rokov, dnes mám 45 a za tých predchádzajúcich desať rokov vo filmovom biznise ma už všetci spoznali. Výhodou malého Slovenska je, že môžeš prísť kamkoľvek, aj do televízie, zaklopať im na dvere a reálne sa s niekým stretnieš. Veľa kamarátov, aj z Myjavy, odišlo pracovať do zahraničia lebo si mysleli, že tam urobia väčšiu kariéru. No reálne sa to podarilo len veľmi málo ľuďom. A mnohí z nich sa vrátili po pár rokoch naspäť. A ja to hovorím aj mladým. Odídeš do Ameriky a teraz čo... Budeš klopať na dvere televízie a pýtať sa, ako sa stať hercom? Štáty sú veľká krajina a množstvo ľudí tam stojí v rade. Keď sa do nej postavíš, tak sa o niekoľko rokov nedostaneš ani len na pohovor. No na Slovensku je stále možné docestovať trebárs do Bratislavy, obehnuť tie tri podstatné adresy a prakticky vždy človeka niekto prijme. Zo zahraničia mám skúsenosť takú – aspoň teda v našom biznise, že sa nikto nikam vlastne nedostal. Mám kopu kamarátov v zahraničí, ktorí sa tam snažia tento biznis robiť. Mám napríklad kamaráta zo Slovenska, ktorý so mnou robil na rozprávkach výkonnú produkciu, je sedem rokov v Amerike a robí programátora. Už sa tam síce spoznal s nejakými filmárskymi komunitami a chodí im pomáhať

na natáčania, ale zadarmo. Na život si musí zarábať cez programátorskú pozíciu. A to je tam tých sedem rokov. Tu robíš na hlavných prácach, ktoré videlo najviac ľudí, na vianočných rozprávkach, režiséra na koncertoch IMT Smile a podobne, bol úplne v diani. V Amerike sa ešte ani nedostal po to, aby ho niekto po rokoch prijal a začal brať vážne.“

Ot.: Keď hovoríme o tom zahraničí, máme na mysli – v úvodzovkách – to veľké zahraničie? Alebo môžeme na takéto situácie naraziť aj v susednej Českej republike? Či tam je to priechodnejšie?

P. Nevedál: „Česká republika asi aj tým, že tam nie je jazyková bariéra, funguje podobne ako Slovensko. Stále človek vie nájsť daku adresu a vie tam za niekym prísť. Niekto si ho vypočuje a cez pár ľudí sa tam vie dostať. V týchto malých štátoch je jednoduchšie sa po niečo dostať. Česká republika je ešte fajn. Čo viem od nejakých ľudí, tak robia veľa aj v Maďarsku, dá sa tam ísť a relatívne za krátky čas sa dopracovať k výsledku, ale už napríklad v Rakúsku je to veľmi ťažké, ak ťa niekto odtiaľ priamo neosloví.“

Ot.: Spomínal si, že VŠMU bola dobrým základom. Naozaj to bola tak dobrá škola? Vieš ako sa hovorí o niektorých vysokých školách, že ich nedokončíš len vtedy, ak ťa zrazí električka...

P. Nevedál: „Ja myslím, že áno. Teraz tam už pár rokov nepôbim. Pôsobil som tam na doktorskom štúdiu, ale teraz neviem objektívne povedať, ako

to vyzerá. No myslím si, že áno. V mojej dobe bola excelentná. Boli to vlastne neskoré deväťdesiate roky a všetci tí tvorcovia, ktorí sa snažili v 70 – 80-tych rokoch tvoriť, tak sa potom nahrnuli na VŠMU, že tam chcú učiť a všetko nám odovzdať. Dá sa povedať, že my sme tam mali skutočne legendy, nech už si človek myslí čokoľvek o tej dobe pred revolúciou. Mnohí sú už teraz na dôchodku, niektorí zomreli. Nastúpila tam mladšia generácia, ale tá škola je stále na vysokej úrovni. Máme ešte Akadémiu umení v Banskej Bystrici. Tá je zameraná najmä na dokumentárny film, scenáristiku, dramaturgiu a v podstate tam učí polovica tých istých pedagógov, ktorí učia v Bratislave. Čo sa týka kreditu, tak je určite porovnateľná s VŠMU a na Slovensku tak máme dve kvalitné vysoké školy s týmto zameraním. No a potom je tu ešte stredná filmová škola v Košiciach. K tej viem povedať jednu vec, že kto ide z tejto filmovej akadémie v Košiciach na VŠMU alebo na akadémiu v Banskej Bystrici, tak úspešnosť prijatia je veľmi vysoká. Študenti sú pripravení, majú dobré základy.“

Ot.: Filmová produkcia, natáčanie, všetko to vybavovanie tvoria určite veľmi široký a komplexný balík povinností, ale keby si to mal tak zjednodušene vysvetliť, čo to vlastne obnáša? Koľko času ubehne od momentu, keď sa ti v hlave zrodí myšlienka po hotové dielo?

P. Nevedál: „Asi je to niekoľko rokov. Najskôr vznikne tá myšlienka, ako si povedal. Častokrát to nemusí byť producent ani scenárista, ktorý to píše. Môže

napríklad režisérovi niečo napadnúť. Nejaký kamarát môže dať scenáristovi tip, že čo sa mu stalo, čo zažil a scenárista si povie dobre a spraví z toho scenár. Tam je nejaký ten začiatok. Častokrát sa stáva, že scenárista nahodí nejakú myšlienku sám a až potom sa začnú obchádzať iní ľudia s tým, že aha, z tohto by mohol vzniknúť celý film. V podstate taký rozšírený námet. Niekedy to urobí režisér sám, niekedy si režisér aj píše scenáre sám. Na Slovensku je to celkom časté a potom sa tomu hovorí autorský film. Producentovi to dajú potom prečítať a ten to posúdi. Aj mne chodí veľa scenárov a filmových prezentácií. Najskôr si spravím rešerš toho, že ktorá látka by sa mi páčila a ktorá nie. Tým ostatným slušne odpíšem, že to nejde buď z časových dôvodov alebo aj preto, že to nie je úplne moja šálka kávy, obrazne povedané. Ak viem o niekom, kto vyhladáva podobné námety, tak trebárs poradím. Tí, ktorí sa mi zapáčia, tých kontaktujem a dám si s nimi stretnutie. Ak si aj tak ľudsky sadneme, snažím sa to posúvať ďalej. Väčšinou to potom ešte prepracujeme do ďalšej verzie, s ktorou sa ako producent snažím zohnať peniaze. A táto fáza od dopracovania námetu po začatie zháňania peňazí, to trvá zhruba rok. Ak sa už námet vyšpecifikuje načisto a už sa aj zháňajú peniaze, tak pri hranom filme na Slovensku sa to pod dva roky väčšinou stihnúť nedá. Aj preto, že na Slovensku tvorbu finančne významne podporuje Slovenský audiovizuálny fond. Ten má dve kolá, potom musí do toho ísť nejaká televízia, aby sa spojili, lebo to je väčšinou veľmi veľa peňazí

a televízia si väčšinou robí na rok plán. Čiže aj keď sa to trebárs televízii páči, kvôli finančnému plánu to vie zaradiť do realizácie najskôr o rok. A rovnaké je to aj s audiovizuálnym fondom. Človek si podá grant, jedenkrát mu to nevyjde, lebo mu k tomu povedia pripomienky a musí čakať ďalšieho pol roka. Čiže ak niekto dá dokopy takýto projekt za dva roky, tak je to považované za excelentné. Prípad, kedy by to bolo menej ako dva roky v podstate ani nepoznám. Väčšinou to trvá tri, štyri, možno aj päť rokov. Všetko je to o náročnosti projektu a o financiách, ktoré naň treba. Ak hovoríme o tých hraných filmoch, na tie treba na Slovensku tak milión eur a viac. Málo filmov sa zmestí pod túto hranicu. Potom sú tu dokumentárne filmy, ktoré stoja napríklad 20 až 40 000,- €. Tam vie televízia do toho vstúpiť aj rýchlejšie. Niekedy treba vyrobiť dokument k nejakému výročiu, významnej udalosti, osobnosti, tak keď ho objednajú, môže byť hotový do pol roka. Väčšinou je to beh na dlhú trať, na ktorý treba mať trpezlivosť. Kopa filmov sa ani nezrealizuje, hoci má scenáre a pripravené projekty, na ktoré však nakoniec nikto nedal peniaze a tak čakajú v zásuvkách.“

Ot.: Vytrvalosť je teda v tomto prípade kľúčová vlastnosť. Treba si aj udržať nadšenie, aby sa to podarilo dotiahnuť ďalej. Keď si spomínal peniaze, ťažko sa na Slovensku zháňajú financie na takéto projekty?

P. Nevedál: „Ja si myslím, že ťažko. Skutočne ťažko. Lebo vidíme, v akom štáte žijeme. Na nič nie sú peniaze. Nie sú pe-

niaze na zdravotníctvo, na školstvo, na ďalšie veci. Nieto ešte na umenie. To je ako v rodine, vo firme či samospráve. Ak nie sú peniaze, niekde sa musí začať uberať. Uberá sa na marketingu, reklame, no a umenie a kultúra sú, bohužiaľ, na tej istej strane. Medzi prvými na odstrele.“

Ot.: Vrátim sa ešte k tým scenárom. Keď ti na stole pristanú materiály, podľa čoho si vyberáš, či sa do toho projektu pustíš alebo nie? Čím ťa musí ten projekt zaujať, aby si sa mu rozhodol venovať a dal mu šancu?

P. Nevedál: „Ja sa na to po všetkých mojich skúsenostiach pozerám z dvoch hľadísk. Najskôr tak, či ma ten nápad zaujal a či by zaujal aj iných, keď sa na to budú pozeráť. To je ako s knižkou. Keď ju človek začne čítať, musí ho upútať, aby v tom pokračoval. A druhá vec je, že keď si námet prečítam, tak ho zhodnotím aj z praktického hľadiska. Či je naň možné získať financie. Či by bol rozpočet taký, že by sme tie peniaze reálne zohnali. Dostali sa mi do rúk už aj také scenáre, ktoré boli možno dobré, možno dokonca skvelé, ale keď som si ich prečítal, už po prvých desiatich stranách som nepremýšľal nad tým, či sa mi budú alebo nebudú páčiť, ale nad tým, že to sa nebudeme vedieť natočiť. Toto konkrétne bola niekoľko desaťročí trvajúca sága, ktorá sa odohrávala po celej Európe. Od druhej svetovej vojny po súčasnosť. Keď som zobral do úvahy historické kostýmy, rekvizity, cestovanie, medzinárodnú produkciu, tak by možno do toho šiel tak Netflix alebo HBO. Čiže pár projektov u mňa skončilo reakciou, že s nimi neviem pomôcť.“

Ot.: Keď sa ja ako laik pozriem na filmovú tvorbu u nás a napríklad v susednom Česku, ktoré toho chrlí podstatne viac, hoci niekedy je kvantita na úkor kvality, ale je tam veľký nepomer. V čom je podľa teba problém? Prečo naši západní susedia toho robia toľko a my ani zďaleka?

P. Nevedál: „Pri tomto sa zvykne hovoriť, že Česká republika je dvakrát väčšia ako Slovensko. Ale realita je podľa mňa taká, že ekonomická výkonnosť je tri a viac, takže reálne sú tri až štyrikrát väčší ako Slovenská republika. To je jedna vec. Druhá vec

Film Bohdana Slámu Krajina ve stínu bol natáčaný na klasický čierno-biely film.

je, že my sme nemali dlho funkčný systém financovania. U nás vznikol audiovizuálny fond možno pred nejakými desiatimi rokmi, v Čechách podobné riešenie existovalo po celý čas. Mali Barrandov, ktorý aj zostal, u nás Koliba zanikla. Druhá vec je, že na Slovensku je niečo cez sto kinosál. Presné číslo nepoviem. Kín je možno šesťdesiat, kinosál sto a v Čechách je len kín viac ako 400. To je dosť veľký rozdiel, pretože ten príjem z kín je tam obrovský a v Čechách existuje veľa filmov, ktoré si na seba zarobia len premietaním v kine. U nás nie. My sa preto snažíme do každého filmu natiiahnuť koproducentov z Čiech, aby sme film dostali aj k susedom. Takže keď vidíte, že vznikla nejaká rozprávka alebo romantická komédia, v ktorej sú českí i slovenskí herci, je to najmä kvôli využitiu pre slovenský aj český trh. Keď to teda zhrniem, je to väčší štát, s väčšou ekonomickou silou, s oveľa vyšším počtom kín a lepšou podporou filmárov. Majú regionálne filmové fondy, my len košický. V Českej republike má každý kraj svoj vlastný fond. Jeho cieľom z hľadiska turistického ruchu je prilákanie filmárov, aby tam prišli točiť. Pre producenta to znamená, že ak ide napríklad točiť do Zlína, ukáže reklamné materiály, prezentáciu nejakej komisii a tá povie super, desať dní budú v Zlíne, dáme im nejaké peniaze, veď oni ich tu späť minú. Zlínsky kraj bude mať logá v titulkoch, vo filme bude vidno všetky pekné miesta, ktoré prilákajú turistov. Česi rozmyšľajú dosť dopredu. Uvediem jeden príklad. Bol taký film s Cameronom Diaz a Tomom Cruiseom, ktorý sa točil v okolí Prahy. Rovnaký film natočili Číňania, v tých istých lokáciách a premietali ho výhradne v Číne. O rok preukázateľne dramaticky stúpila návštevnosť Českej republiky čínskymi turistami. V Čechách vás podpora nielen finančne, ale vám aj ponúknu mestské plochy, aby ste to tam mohli ísť točiť. Na Slovensku je to tak, že aha, idú k nám filmári, koľko metrov štvorcových v meste zaberú? Pošleme faktúru. Keď sa to celé spočíta, tak je celkom zrejmé, prečo sa v Českej republike toho produkuje viac ako u nás.“

Ot.: Dobré, vráťme sa ešte k tebe. Z tých projektov, ktoré si doteraz realizoval, ktorý z nich

Záber z natáčania rozprávky Zázračný nos.

je tvojou srdcovou záležitosťou? Na čo rád spomínaš a na čo si najviac hrdý?

P. Nevedal: „Mám viac takých vecí. Veľmi rád spomínam na rozprávku Zázračný nos, kde sme si naozaj dali záležať na tom, aby to vyzeralo dobre a výpravne. Bol to super rok natáčania, a podarilo sa nám zostaviť výborný štáb. Druhá vec je, že réžie tejto rozprávky sa ujal pán profesor Párnický, legenda VŠMU, ktorý už nie je medzi nami. Na škole ma učil a ešte ako starý pán režíroval rozprávku, ktorú som mu produkoval. Na toto spomínam veľmi rád. Ale aj na všetky ostatné, pretože v každej bola nejaká výzva, v každej to bolo o niečom inom a mňa baví, že sa snažíme posunúť ďalej. Že nerobíme stále to isté, ale vymýšľame nové veci a prístupy. Napríklad si povie, že spravíme nové triky, niečo, čo u nás ešte nikto nevidel. Alebo tam zakomponujeme dejové zvraty, ktoré neboli použité inde, aby sme to nerobili ako telenovely cez kopirák. Na tej kreatíve sa dá vybláznit. Ale táto rozprávka je taká srdcovka v mojom portfóliu. Aj kvôli spevákam, ktoré robili titulnú pieseň s názvom Voňavky dievčat od Vaša Patejdla. No a potom tam mám ešte spolupráce, ktoré napríklad získali veľa cien. Je zaujímavé, že väčšinou sú to filmy, ktoré nemajú až tak veľa divákov. Nevieť prečo... Tu som napríklad robil s Bohdanom Slámom koprodukcii filmu Krajina ve stínu, čo je vážny námet z obdobia druhej svetovej vojny. Získali sme veľa Českých levov, veľa cien českej filmovej kritiky

a je to film, na ktorý som veľmi veľmi hrdý. A to aj kvôli tomu, že všetci už posledných 25 rokov točia na digitál a my sme si pri tomto filme povedali, že ho chceme natočiť na čierno-bielý film. Tak som ho zháňal, nakupoval, museli sme to klasicky vyvolávať v laboratóriách v Zlíne, skenovať... Takže tam sú zasa iné pridané hodnoty.“

Ot.: Prichádzaš do styku s veľkým množstvom ľudí z rôznych profesií. Máš tam nejakých obľúbencov, na ktorých si rád spomínaš, že s nimi sa mi fakt dobre robilo? Či už na pláci alebo v tej technickej sfére?

P. Nevedal: „Tak tých je veľmi veľa. Ja mám taký pocit, že v tejto brandži sú všetci akoby dosť milí. Čo som veľmi prekvapený, lebo to v iných brandžiach bežne nie je. Veľa ľudí sa akceptuje, bežne si tykajú. Aj medzigeneračné tykanie je bežné. Okrem teda nejakej ozaj legendy, ktorá keď príde, tak sa jej vyká, kým ona sama nenavrhuje tykanie. V každej profesii by som vedel vymenovať niekoľko ľudí, s ktorými veľmi dobre vychádzam. Len ak to teraz začnem menovať, niekto povie, že aha, mňa tam nedal. Ale vážne. Keď tak rozmýšľam, nemám medzi týmito tvorivými zložkami či hercami takého človeka, o ktorom by som povedal, že s ním nejdeme robiť. Všetko sú to fajn ľudia.“

Ot.: Ak si dobre spomínam, tak ty si aj na Myjave robil jeden propagačný film o kopaničiach. Pamätáš si naň?

P. Nevedal: „Áno, asi pred desiatimi rokmi sme robili film Ko-

paničiarsky región. Oslovil som Dušana Milka, ktorý to režíroval a strihal. Bol mojím pedagógom na VŠMU a je to vynikajúci strihač, ktorý robil filmy i s Martinom Šulíkom – Záhrada, Orbis pictus, Krajinka... Práve tá Krajinka bola tiež točená tu na kopaničiach. Dušanovi sa to veľmi zapáčilo, tak sa do Kopaničiarskeho regiónu pustil.“

Ot.: A čo sa týka plánov v blízkej budúcnosti, na čo sa chystáš?

P. Nevedal: „Ako som spomínal, tento rok budeme robiť rozprávku Princezná stokrát inak s Miloslavom Šmídmajerom, česko-slovenskú koprodukcii a možno tam aj niečo z Nemec-ka pribudne. To by sme určite chceli točiť tento rok, aj by sme to chceli mať možno do decembra hotové. A vo výrobe je ešte jeden projekt s režisérom Paľom Korcom, ktorý má pracovný názor Saigon. Je to slovenská komédia s čiernym humorom a tú plánujeme tiež tento rok v slovensko-českej koprodukcii točiť. To sú najbližšie filmy, ktoré by som tento rok mal robiť.“

Ot.: Zvykneme sa pýtať našich respondentov, čo by odkázali čitateľom, svojim rodákmi, ale postavím to teraz trochu inak. Keď niekto z Myjavčanov teraz toto číta a videl by sa vo filmovej brandži, čo by si mu odporučil? Ako má vykročiť na túto cestu, aby sa vo filmovej tvorbe uplatnil?

P. Nevedal: „Ak je to človek, ktorý je povedzme ešte na strednej škole a bavilo by ho to, tak určite nech sa popozerala po tých vysokých školách, ktoré

toto učia a dá si tam prihlášku. Ak ho to bude baviť ďalej, dostane sa do nejakého zoskupenia ľudí, kde sa navzájom spoznajú a hneď začnú tvoriť, budú chodiť do kina, rozprávať sa o tých filmoch, tak ho to bude posúvať ďalej. To je taký základ. Ak by niekto chcel byť hercom či herečkou, tak existuje na Slovensku niekoľko castingových spoločností, ktoré môže využiť. Tých reálne fungujúcich je možno päť, dajú sa vyhľadať na internete. Tie robia plánované nábor, človeka si nafotia, urobí s ním rozhovor, natočia si ho do databázy. Ak by niekto chcel hrať príležitostne, tak existujú skupiny s názvom Komparz Bratislava alebo Kasting Bra-

islava. Špecializujú sa na to, že keď sa tu točí nejaký film, aj zahraničný, tak obsadzujú práve tie postavy v pozadí. Ak by toto niekoho zaujímalo, alebo by si chcel filmovanie len vyskúšať, tak sa treba do takejto spoločnosti nahlásiť. Oni potom budú vedieť, že ten človek je z Myjavy a keď sa bude točiť v okolí Myjavy, obrátia sa naňho. Dnes je to pri tých sociálnych sieťach jednoduchšie. Človeku stačí, že si ich lajkne, alebo ich sleduje a oni už potom vypisujú, že trebárs v Piešťanoch hľadáme 24 ľudí vo veku 40 až 60 rokov, atď. Možno si ten človek povie, mám v ten deň v práci voľno, pôjdem robiť komparz. A uvidí, ako taká filmovačka vyzerá. Zistí, či ho

to bude alebo nebude baviť, či postúpi ďalej alebo nie. Lebo to filmovanie je pre väčšinu produkcií, keď neberiem do úvahy postprodukcii, na placi vlastne nuda. Pár ľudí maká, ale niekedy nasvietiť scénu, nachystať ju, každého obliecť, to môže trvať aj niekoľko hodín. A človek tam len sedí a čaká, kým ho zavolajú. Veľakrát sa mi stalo, že ľudia chceli byť na natáčaní a potom po troch dňoch povedali, že dobre, videl som to, je to hrozná nuda... Ale na druhej strane je dobré prísť sa tam pozrieť, ak by chcel byť človek napríklad kameramanom. Na mieste uvidí, čo ten kameraman vlastne robí. A zistí, či by ho to bavilo alebo nie. Asi takto by som po-

radil. Okrem toho existuje dosť amatérskych súťaží, na ktoré je možné niečo natočiť. Dnes na to netreba veľkú techniku, už každý mobilný telefón to dokáže. Moje skúsenosti s mladými ľuďmi sú také, že oni si to vedia v mobile pekne nachystať, zos-trihať, robia si na sociálne siete kadejaké „reelská“. Takže vyrobiť si amatérske portfólio a prihlásiť ho do nejakej súťaže minútových filmov nie je problém.“

Ďakujem za rozhovor, želim veľa tvorivých síl a úspešných filmových či televíznych projektov!

zhovárал sa M. Hrin
foto: P. Nevedal

Čo robiť pri jarnej únave?

Jarná únava vedecky označovaná aj ako jarná asténia nie je klasifikovaná ako choroba. Ide o komplexný stav celého organizmu. Je to bežná reakcia organizmu na príchod teplejších dní po dlhej zime. Vzniká ako dôsledok teplotných a tlakových zmien počas príchodu jarných dní. Vyznačuje sa viacerými fyziologickými zmenami, ku ktorým dochádza, keď sa organizmus prispôsobuje striedaniu ročných období. S jarnou únavou bojuje asi 60 % žien a 50 % mužov. Mladý a zdravý organizmus sa obvykle prispôsobuje zmenám ľahšie než organizmus ľudí v strednom a vyššom veku. Náchylnejší na výkyvy energie bývajú tiež citliví či meteosenzitivní ľudia, ale aj osoby s nízkym tlakom a seniori. Teda aj keď sa tešíme na prvé slnečné dni v roku, bývame často vyčerpaní. Sme unavení a tiež apatickí. Sprievodným javom jarnej únavy je nielen nedostatok energie, ale sme aj zvýšene náchylní na infekcie. Fenomén jarnej únavy sa však dá vedecky vysvetliť. Ľudský organizmus potrebuje asi 4 týždne na prispôsobenie sa na zmenu klímy.

Existujú dôvody, ktoré vyvolávajú fenomén jarnej únavy:

- Keď je naše telo vystavené svetlu, produkuje hormón serotonin. V zimných mesia-

coch však dostávame málo svetla. Hladiny serotoninu sú nízke. Ak chcete na jar zvýšiť produkciu serotoninu, mali by ste tráviť veľa času vonku. Čím viac vystavujeme naše telo prirodzenému svetlu, tým viac produkuje hormón. Tento aktivizuje ľudský organizmus a navodzuje pozitívnu náladu. Náprotivkom serotoninu je spánkový hormón melatonín. Jeho hladina je obzvlášť vysoká po dlhých zimných mesiacoch. Pretože tento hormón závisí aj od množstva dodaného svetla. Zabezpečuje únavu a pokojný spánok. Čo nás skoro na jar trápi, je práve nerovnováha medzi týmito dvoma hormónmi: melatonínom a serotoninom.

- Naše telá si navyše musia najskôr pomaly zvykať na zmenu teploty. Cievy sa rozširujú a krvný tlak klesá. To sa potom prejaví ako únava.
- Stravovanie je v zime často horšie ako v lete. V ťažkej zimnej strave často chýba dostatočné množstvo čerstvého ovocia a zeleniny, teda významných dodávateľov živín. To vedie ku krátkodobému nedostatku rôznych vitamínov a minerálov. Aj to je možný dôvod jarnej únavy.

Najčastejšie príznaky jarnej únavy: Okrem typickej únavy

a zvýšenej potreby spánku sa objavujú aj problémy s obedom, závrate, citlivosť na počasie a podráždenosť.

Ako sa vyhnúť a bojovať proti jarnej únave?

- Keď na zem dopadajú prvé **slnečné lúče**, je ideálne počasie na prechádzku.
- **Pohyb a otužovanie.** Ak sa veľa hýbete, rozbehne sa vám krvný obeh. Šport pomáha ešte lepšie ako prechádzka.
- **Čerstvý vzduch** nám dodáva kyslík.
- **Kvalitná a výživná strava.** Únave predchádzajú aj čerstvé potraviny, ktoré nám dodajú dostatok životne dôležitých látok.
- Dostatočný **príjem tekutín.**
- **Socializácia.** Najlepší spôsob, ako prekonať nízku náladu, je spoločnosť. Trávte čas s priateľmi a najmä robte niečo, čo vás baví!

Týchto päť bylín pomáha proti jarnej únave:

- **Medvedí cesnak** má prekrvujúci, povzbudzujúci a posilňujúci účinok. Je bohatý na železo a vitamín C. Čerstvé listy medvedieho cesnaku dopĺňajú šalát. Ako pesto sa medvedí cesnak hodí k cestovinám.

- **Žihlava** pomáha nášmu organizmu prečistiť a detoxikovať. Liečivú bylinku si môžete vychutnať ako žihľavovú štavu alebo ako žihľavový čaj. Hodí sa aj ako prísada do zeleného smoothie. Žihlava má okrem vápnika, draslíka a oxidu kremičitého vysoký obsah vitamínu C.
- Jarnú únavu zaháňa aj **sed-mokráska**. Je bohatá na vitamíny A, C a E a obsahuje celý rad minerálov. Vychutnajme si liečivú bylinku prečisťujúcu krv a podporujúcu metabolizmus ako čaj, džús, smoothie alebo v šaláte.
- Tzv. **kozono**ha obsahuje tiež veľa minerálnych solí. Má odkysľujúci, posilňujúci a preplachovací účinok. Užívajte detoxikačný prostriedok ako čaj, džús alebo šalát.
- S **púpavou** rozprúdime metabolizmus. Vychutnajme si povzbudzujúcu a čistiacu púpavu ako čaj, štavu alebo v šaláte.
- Kvety **trnky** posilňujú a zaháňajú jarnú únavu. Liečivá rastlina, ktorú si vychutnáme ako čaj alebo v šaláte, bojuje proti jarnej únave.

MUDr. Peter Mokoš

Mládežnícky parlament Myjava: Prvé aktivity v roku 2025, organizačné zmeny a plány do budúcnosti

Mládežnícky parlament v Myjave (MPMY) úspešne odštartoval od februára tohto roka svoju činnosť pod vedením novej koordinátorky, Mgr. Andrei Bogorovej. A už má za sebou aj prvé podujatia, ktorými chcel spríjemniť a obohatiť voľný čas mladých ľudí v meste a regióne. V mesiaci február sa uskutočnili voľby do MPMY a jeho novou predsedníčkou sa stala Timea Pekníková z myjavského gymnázia. Podpredsedom Sebastian Nosek zo ZŠ Myjava na Štúrovej ulici.

Prvou zorganizovanou akciou pre mladých bol filmový večer, ktorý sa konal v Klubovni pod mestskou knižnicou. Účastníci akcie si spoločne pozreli film *Umenie pretekať v daždi*, ktorý si získal ich srdcia. Mládežníci boli príjemne prekvapení bohatou návštevnosťou a užili si skvelú atmosféru filmového večera. Z tejto akcie by chceli vytvoriť tradíciu a preto plánujú filmové premietania zaujímavých titulov organizovať pravidelne.

Okrem toho sa MPMY zapojil aj do prijatia jubilantov na mestskom úrade, kde prispel k vy-

tvorení slávnostnej atmosféry pre tých, ktorí oslávili významné životné jubileum. Bol to pre nich hodnotný zážitok, kedy mohli vidieť radosť na tvárach oslávencov a stráviť tento výnimočný čas v ich prítomnosti. S pomocou Centra voľného času v Myjave vytvorili pre myjavských seniorov originálne hlinené domčeky a členka parlamentu Deniska Baranovičová prítomných potešila prednesom básne. Týmto akciami sa však činnosť „parlamentákov“ ešte len rozbieha. Už čoskoro sa verejnosť a najmä mladí ľudia môžu tešiť na malý enviro festival, ktorý im prinesie zaujímavé diskusie, workshopy a aktivity zamerané na ochranu životného prostredia. Okrem toho sa chcú členovia MPMY venovať organizovaniu podujatí spojených s čitateľskými aktivitami v Centre voľného času Myjava.

Títo šikovní mladí ambiciózní ľudia chcú na Myjave vytvoriť komunitu, v ktorej sa každý človek bude cítiť vítaný a bude mať možnosť zapojiť sa do diania v meste.

Andera Bogorová, koordinátorka

Členovia Mládežníckeho parlamentu Myjava sa zapojili aj do marcového stretnutia jubilantov na mestskom úrade.

Jarný tábor v Centre voľného času Myjava

Každé prázdniny sú obdobím oddychu a načerpania nových síl. Svojím spôsobom dávajú deťom príležitosť pre cieľavedomejšie trávenie voľného času, a to aj v podobe skupinových podujatí. Jarné prázdniny sú na Slovenku rozdelené po jednotlivých krajoch. Zatiaľ čo v niektorých krajoch sa deti už venujú oddychu, v iných ešte derú školské lavice. Trenčiansky kraj bol v tomto roku síce posledným v poradí, ale o prázdninový program v Centre voľného času v Myjave bolo postarané ako vždy skvele.

A hoci bol tábor tentokrát trojdňový – kvôli nútenému čerpaniu dovolení zamestnancov – o to viac bol nabitý aktivitami. Realizovaný bol s niekoľkými

cieľmi ako plnohodnotné trávenie voľného času, na upevnenie priateľstva, ale tiež naučenie sa ako byť súdržným v skupine. Ponukou pestrého tematického zamerania a širokej škály aktivít predčil tábor očakávania všetkých detí rôznych vekových kategórií.

Prvý deň pozostával z príchodu účastníkov. Na tvárach detí sa zračilo očakávanie a zvedavosť. Nasledovalo spoločné stretnutie, kde bol predstavený plán na každý deň. Deti boli poučené o bezpečnosti. Po povinných formalitách sa tábor konečne mohol začať! Nasledovali spoločné zoznamovacie hry a ďalšie veselé aktivity. Spolu sa na tábor prihlásilo 40 detí a tie boli rozdelené do troch skupín.

Každá mala iný program. Jedna skupinka sa venovala výrobe palaciek pod vedením chef majsterky Vierky. Práve ona dohliadala na to, aby si deti správne zarobili cesto, sledovala, ako obracali palacinky a dbala na to, aby nič nepripekli. Odmenou malým kuchárom a kuchárkam boli chrumkavé a voňavé palacinky, ktoré si natreli džemom a doslova sa po nich len zaprášilo. Druhá skupinka sa venovala zvieratkám v ZOO kútiku. Deťom sa predstavili „cévečkárske“ zvieratká, ktoré si mohli chytiť aj do ruky. Zajačce, morské prasiatka, škrečky, činčila, ale aj hady ako užovka, pytón či koralovka nadchli každé jedno dieťa. Detskej pozornosti sa obzvlášť tešili

gekončík, agama a korytnačka. O všetkých týchto zvieratkách, starostlivosti o ne, či múdrych radách pri kŕmení sa mohli porozprávať s vedúcou Jankou. Styčnou dôstojníčkou tretej skupiny bola Vladka. Deti pod jej vedením spolupracovali aj s vedúcou Tvorivého krúžku Vierkou Búzikovou a spolu začali vyrábať sadrové odliatky, modelovať výrobky z hliny a vytvárať z papiera kvetinky. Deti sa posnažili využiť svoje tvorivé schopnosti a prezentovali sa skutočne peknými výrobkami. Poobede si dali krátku pauzu a program pokračoval ďalej formou súťažných kvízov a hádaniek. Prechádzka vonku a aktivity na ihrisku deti trochu rozbehali a navodili súťaživú

atmosféru v rôznych disciplínach – v skákaní na švihadle, skokoch z miesta, loptových súťažiach a nechýbali ani preliezky. Zrazu bol koniec prvého dňa a nikto si ani neuvedomil, ako rýchlo čas plynie, keď je človeku dobre.

Druhý deň sa niesol v športovom duchu. Vedúci pamätali aj na možný mokrý variant programu a preto sa všetci táboráci pod daždníkmi presunuli do telocvične na ZŠ Viestova. Kým sa deti prezliekali do športového úboru, vedúca Andy im zatiaľ pripravila stanovišťa. Opäť boli rozdelené do skupín, ktoré sa menili po absolvovaní jednotlivých disciplín. Na úvod bodla krátka rozcvička a nasledovali disciplíny, ktoré preverili u detí presnosť, rýchlosť aj kondíciu. Andy nič nenechala na náhodu a pre deti si vymyslela kop na bránku, hod na kôš, skok z miesta, obľúbené brušáky a chýbať nemohol ani beh medzi kužeľmi. Jednotlivé výkony sa zapisovali do tabuľky a na záver vyhodnocovali. Po

vzájomnej výmene na všetkých stanovištiach si deti na chvíľu oddýchli a pokračovali vo vybijanej dievčat a vo futbale chlapcov. Po príchode do centra sa deti naobedovali a vyhlásilo sa vyhodnotenie športového dopoludnia. Za najlepšie výkony boli víťazi odmenení. Pokračovalo sa ďalšími pohybovými aktivitami a rôznymi súťažami ako bingo, pantomíma či meno, mesto, zviera, vec, kvízom spoločenského správania a na záver spoločenskými a športovými hrami.

Tretí deň mali deti možnosť kultúrneho vyžitia v podobe výletu do Skalice. Navštívili tam kino, kde si pozreli akčnú video legendu Ježko Sonic 3. Zhodli sa, že práve tretí diel bol zo série ten najlepší. Po premietaní mali deti po skupinkách s vedúcimi rozchod na nákup drobných suvenírov a darčiekov. Takmer všetky do jedného si to namierili rovno do obľúbeného hračkárstva. Cesta domov rýchlo ubehla za veselého spevu a hudby v autobuse. Po príchode

do CVČ si ešte na záver celého tábora zahrli deti zopár spoločných hier. Deťom sa z tábora ani nechcelo odísť. Mali radosť zo skvelého programu a z nových priateľstiev, ktoré v ňom nadviazali.

Centrum voľného času už zverejnilo aj termíny na letné prímestské tábory. Ide o dva júlové a dva augustové týždne. Ospravedlnenie patrí všetkým, ktorým sa do tábora tento rok nepodarilo dostať, pretože kapacita v počte 160 detí bola

naplnená hneď v prvý deň prihlasovania. Netreba však zúfať, CVČ Myjava stále organizuje rôzne akcie a podujatia pre deti a mládež. Stačí sledovať ich webovú stránku cvcmyjava.sk či profil na facebooku, kde nájdete všetky dôležité informácie o pripravovaných akciách. „Cévečkári“ aj touto cestou ďakujú všetkým za záujem, ktorý si veľmi vážia a teší ich.

text a foto: Mgr. Mário Duga, CVČ Myjava

Múdre hlávky

Nielen materské školy z mesta Myjava, ale aj ďalšie v rámci okresu sa pravidelne raz ročne stretnú pri príležitosti organizovania vedomostno-zábavnej súťaže Múdre hlávky. Podujatie sa už tradične koná práve v Centre voľného času Myjava. O program sa vždy postará iná materská škola. V tomto roku to boli pani učiteľky z MŠ Turá Lúka s témou Ako Jožka Pletka sa s líškou spriatelila, ktoré hravou formou vtiahli do deja všetky zúčastnené deti. Deti riešili hádanky, hlavolamy, zopakovali si separovanie odpadu v lese, zatancovali si a tiež zapievali. Na záver dostali darče-

ky, za kúpu ktorých organizátori ďakujú mestu Myjava. V tomto roku sa do Múdрых hlávok zapojili: MŠ Bradáčova Myjava, MŠ Bradáčova Myjava – elokované pracovisko SNP, MŠ Bradáčova Myjava – elokované pracovisko Hoštáky, MŠ Turá Lúka, MŠ Budovateľská a MŠ D. Jurkoviča – obe z Brezovej pod Bradlom. Organizátori veria, že si táto akcia svoju tradíciu udrží a o rok sa opäť tešia na spoločné stretnutie. Predškolákom prajú, aby sa im v škole už ako veľkým prvákom darilo.

text a foto: M. Duga, CVČ Myjava

Únia žien oslávila Medzinárodný deň žien

Žena je slovo, ktoré skrýva v sebe čaro krásy, duchaplnosť i zmyselnosť. Bez nás by bol svet pustý ako lúka bez kvetov, ako nočná obloha bez hviezd, či ako srdce bez lásky.

Pri príležitosti sviatku MDŽ si výbor Únie žien Myjava zvolal na piatok 7. marca 2025 slávnostnú schôdzu, aby si aj kvetom uctil každú jednu členku organizácie. Výbor týmto nadviazal na tradíciu z minulosti, kedy 8. marca usporadúval spomienkové akcie a podujatia pripomínajúce nielen historické počiatky hnutia za práva žien. Reaguje aj na súčasnú situáciu a reflektuje na aktuálne problémy nielen v ro-

dine, ale aj v pracovnom živote žien.

V úvode programu slávnostnej schôdze zarecitovala báseň Anna Knotková. Následne predsedníčka Únie žien, Mgr. Anna Durcová, vo svojom príhovore vyzdvihla zásluhy žien v rodine i ich prínos pre celú spoločnosť. Taktiež oboznámila členky s plánom podujatí na rok 2025. Stretnutie sa uskutočnilo v príjemnej atmosfére Spoločenského centra MYajVY, kde sa ženy porozprávali, pochutnali si na chlebičkoch, zákuskoch, kávičke.

text a foto: Viera Michalcová, členka výboru Únie žien Myjava

Dejepisná olympiáda – okresné kolo základných škôl

V pondelok 10. februára 2025 sa v Centre voľného času Myjava uskutočnilo okresné kolo v Dejepisnej olympiáde žiakov 6. až 9. ročníka základných škôl. Tejto vedomostnej predmetovej olympiády sa zúčastnilo 19 žiakov z piatich škôl okresu Myjava. Súťažiaci sa popasovali s vedomosťami z histórie riešením didaktického testu z príslušného učiva ročníka v monotematickej časti a regionálneho testu zameraného na históriu športu a osobností v danom regióne. Víťazi a zároveň postupujúci na prvých dvoch miestach sú:

za 6. ročník ZŠ

- Matias Janas zo ZŠ Myjava, elokované pracovisko Viestova ul.

va ul.

- Thea Šnircová zo ZŠ Myjava, Štúrova ul.

za 7. ročník ZŠ

- Matej Paracka zo ZŠ Myjava, Štúrova ul.
- Matúš Miča zo ZŠ Vrbovce

za 8. ročník ZŠ

- Natália Klandúchová zo ZŠ Brezová pod Bradlom
- Veronika Holíčová zo ZŠ Myjava, elokované pracovisko Viestova ul.

za 9. ročník ZŠ

- Denis Klasovitý zo ZŠ Myjava, Štúrova ul.
- Karolína Pavesková zo ZŠ Brezová pod Bradlom

Víťazom držíme palce, aby úspešne reprezentovali myjavský okres na krajskom kole, ktoré sa uskutoční 23. apríla 2025

v Trenčíne.

text a foto: M. Duga, CVČ Myjava

Chemická a geografická olympiáda

Chemická olympiáda – okresné kolo základných škôl

Vo štvrtok 13. marca 2025 sa na Gymnáziu Myjava uskutočnilo okresné kolo Chemickej olympiády kategórie D, ktorá zahŕňa 8. a 9. ročník základných škôl a Terciu a kvartu (3. a 4. ročník) osemročných gymnázií.

Organizátorom tejto súťaže boli Ministerstvo školstva SR, Nivam Bratislava, Regionálny úrad školskej správy Trenčín a Centrum voľného času Myjava. Samotná súťaž je vcelku náročná a vyžaduje si individuálny prístup k štúdiu a rozšírenie poznatkov aj mimo učebných osnov. Súťaž pozostáva z:

1. okruh – testovanie základy chémie, z akých častíc sú zložené chemické prvky, zákonitosti v periodickej sústave prvkov, chemické názvoslovie a chemické reakcie
2. okruh – skúmanie chemických prvkov, zlúčenín a ich reakcií v praktickej časti, pokusy
3. okruh – výpočtová časť, výpočet hmotnostného zlomku, koncentrácie látkového množstva, mólovej hmotnosti či prepočtov prostredníctvom hustoty

Jediným súťažiacim bol Boris Čačík zo ZŠ Myjava, Štúrova ul., ktorý dosiahol v teoretickej a praktickej časti zo 100 možných bodov 76 a tým pádom bol úspešným riešiteľom. K úspe-

chu mu gratulujeme a prajeme mu veľa úspechov v ďalšom postupe na krajskom kole!

Geografická olympiáda – okresné kolo základných škôl

V utorok 11. marca 2025 sa v jedálni Gymnázia Myjava uskutočnilo okresné kolo Geografickej olympiády žiakov kategórie EFG, čiže 5. až 9. ročníka základných škôl, ktorej organizátorom sú Ministerstvo školstva SR a Nivam Bratislava, Regionálny úrad školskej správy Trenčín a Centrum voľného času Myjava. Cieľom týchto vedomostných súťaží je rozvíjanie vedomostí v daných predmetoch a celková podpora talentovaných detí. Táto predmetová olympiáda pozostáva z monotematickej časti testu zameraného na využitie doposiaľ nadobudnutých vedomostí a poznatkov a v praktickej časti na zručnosti v topografii

pri práci s mapami a atlasom. Treťou časťou je riešenie a poznávanie úloh miestnej krajiny regiónu ako sú pamiatky, múzeá, osobnosti, história, udalosti, symboly, obyvateľstvo, vodné toky, poloha a rôzne iné. A ako to teda dopadlo? Na prvých troch miestach sa umiestnili:

5. ročník ZŠ – G

- Vladimír Kizek, ZŠ Myjava, Štúrova ul.
- Lucia Štefániková, ZŠ Vrbovce
- Anna Škarítková, ZŠ Myjava, elokované pracovisko Viestova ul.

6. – 7. ročník ZŠ – F

- Matias Janas ZŠ Myjava, elokované pracovisko Viestova ul.
- Matúš Hrubý, ZŠ Brezová pod Bradlom
- Běla Halašová, ZŠ Krajné

8. – 9. ročník ZŠ – E

- Natália Klandúchová, ZŠ Brezová pod Bradlom
- Hana Mišíková, ZŠ Vrbovce
- Viktória Boledovičová, ZŠ Brezová pod Bradlom

Prví traja víťazi z kategórie E a F postupujú na krajské kolo. Držíme im palce!

text a foto: M. Duga, CVČ Myjava

Športový deň seniorov do tretice

V stredu 5. marca 2025 sa o 10.00 h v mestskej športovej hale na ulici Milana Marečka v Myjave opäť uskutočnil Športový deň seniorov so zaujímavým programom. Účastníci s trvalým pobytom v Myjave a mestskej časti Turá Lúka mali možnosť zúčastniť sa už tretieho ročníka tohto podujatia, ktoré pre nich pripravilo oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava v spolupráci s oddelením kultúry a športu, Úniou žien Slovenska a Slovenským zväzom telesne postihnutých. Pre účastníkov tu boli pripravené súťažné disciplíny ako hod na kôš, šípky, prekážková dráha, či kop na bránu.

Seniori si mali možnosť vyskúšať jazdu na športových kolobežkách a nesúťažne si zahrať šípky. Nechýbalo ani občerstvenie v podobe skvelej fazuľovice s údeným mäsom, chlebičkov, sladkého pečiva, kávy či čaju. Do športového dňa sa aktívne zapojili seniori z rôznych organizácií ako Klub dôchodcov, Jednota dôchodcov Slovenska, Únia žien Slovenska, Zariadenie opatrovateľskej služby Nezábudka, členovia Slovenského zväzu telesne postihnutých, ale aj jednotlivci. Podujatie sa stretlo aj v tomto roku s úspechom a spokojnosťou zo strany športujúcich seniorov.

text a foto: oddelenie sociálnych služieb mesta Myjava

Ku Dňu učiteľov

Všetkým pedagógom želáme k ich marcovému sviatku silné zdravie, veľa optimizmu, pevné nervy a mnoho radosti z učenia!

Vďaكا učiteľom

**Keď vchádzam znova do tej triedy,
kde kedysi som sedával,
cítim, že v srdci stále tlie mi
plameň, čo v nej ma zohrieval.
Bola vždy trpezlivá s nami,
učila s láskou, s úsmevom,
vedela vyčariť v tme rána
svetlo, čo svieti nad hlavou.
Dnes nesiem kvety do jej dlaní,
nech v nich tá vďaका zakvitne,
za všetky dni i za tie rany,
čo riekla láskou pokryté.**

autor neznámy
Z. Grešnerová

Dištriktuálny deň spojí evanjelikov nielen na Myjave

V sobotu 31. mája 2025 sa v športovej hale v Myjave uskutočnil Dištriktuálny deň Západného dištriktu Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (ECAV). Podujatie, na ktorom sa stretnú veriaci Evanjelickej cirkvi zo západnej polovice Slovenska, bude príležitosťou na duchovné povzbudenie a upevnenie vzťahov ľudí z rôznych regiónov našej krajiny. Očakáva sa účasť približne 1000 ľudí. Program sa začne slávnostnými službami Božími priamo v športovej hale. Pri spoločnej modlitbe, speve a výklade Božieho slova si budú môcť účastníci posilniť svoju vieru. Popoludňajší program ponúkne priestor pre neformálne predstavenie služby evanjelikov nielen na Slovensku. Dištriktuálny deň je významným podujatím v živote Západného dištriktu, pretože poskytuje priestor na stretnutie veriacich

naprieč jednotlivými cirkevnými zbormi, predovšetkým s veriacimi zo zborov Myjavského seniorátu. Ide nielen o duchovné podujatie, ale aj o príležitosť na vzájomné zdieľanie skúseností a prehĺbenie kresťanského bratstva. Organizátorom podujatia je Západný dištrikt ECAV na Slovensku v úzkej spolupráci s Cirkevným zborom Evanjelickej cirkvi na Myjave a s Myjavským seniorátom. Organizátori dúfajú, že tento deň prispeje k prezentácii života evanjelikov v našom regióne a meste, nakoľko sa jedná o najväčšie podujatie evanjelickej cirkvi v tomto roku na území nášho mesta. Organizátori budú ďalšie informácie zverejňovať postupne a informovať sa o podujatí môžete aj priamo v evanjelickej farskej kancelárii v Myjave.

Ján Ruman, námestný farár
v Myjave

Duchovná kvapka

Digitálny pôst

„A bude tam wi-fi?“, zaznela priam zborovo otázka od tínedžerov, keď som im oznámil, že na víkend ideme na chatu do hôr. Úplne ma to odzbrojilo. Chápete... Nezaznela otázka: „Čo si treba vziať?“ Alebo otázka: „Budeme spať v chate, či pod stanmi?“ Predstava víkend-u stráveného bez pripojenia

na internet bola asi to najhoršie, čo sa im mohlo prihodiť. Nebojte sa, nejdem kritizovať mladú generáciu, za to že je online, pretože si myslím, že sme takí tak trochu všetci. Sociálne siete využívame predsa aj my dospelí, alebo nie? Posielame e-maily, banku si vybavíme cez mobil. Šikovnejší zvládnu aj videohovor. Ako často sme my online? A potom, keď náhodou vypadne internet, tak ani bloček v obchode vám nedajú! Dnes sa všetko rieši cez internet.

Už dlhšie sa pohrávam s myšlienkou dať si počas pôstu taký jeden týždeň bez internetu. Aj to je predsa pôst – digitálny pôst. Viem, že by mi to prospelo. Nebyť chvíľku pripojený a nebyť dostupný, nemať poruke prehľad a kontrolu nad účtami, nesledovať správy a nebyť na „tepe doby“. Je zaujímavé, že keď som o tomto nápadе povedal ľuďom, najčastejšie som počul odpoveď „To sa dnes už asi ani nedá“.

V pôste premýšľame nad tým,

čím sa sýtime. Premýšľame nad chlebom, aj nad hladom. Ale i v digitálnej sfére je to predsa také isté. Denne hlceme gigabajty informácií, neustále nás niečo musí vyrušovať. Len do svojho vnútra v tom tempe a hluku nemáme čas nazrieť. Ak teda nejaký týždeň nebudem odpovedať na SMS-ky a maily – tak som spravil to nepredstaviteľné – odpojil som siete. Láka ma to totiž vyskúšať. A vás?

Ján Ruman, námestný farár v Myjave

Pred Veľkou nocou

V Biblii je najmä deťmi obľúbený príbeh o Jonášovi, ktorého prehltla veľryba. Dostal sa tam vlastnou vinou. Nepočúval Pána Boha. Pán Boh ho poveril konkrétnou úlohou a on to odmietol. Jeho príbeh často deťom znie ako rozprávka. Mladý muž sa vzpiera Pánu Bohu a myslí si, že pred Božím pohľadom sa bezpečne ukryje. My ten príbeh celkom dobre poznáme a vieme, ako sa Jonáš ocitá na lodi, ktorá smerovala presne opačným smerom ako mal ísť on. Počas plavby sa strhla búrka a námorníci sa zhodli, že radšej toho, kto na lodi nemá byť, hodia do mora. Je to príbeh plný napätia. A v tomto príbehu sa Jonáš modlí a volá z hĺbky súženia, pretože sa ocitol v hĺbke svojich možností. Zdá sa, že je koniec, že

už niet pre Jonáša záchrany.

Už niet záchrany. Je to skutočne tak? Kto nám pomôže, kto sa nás zastane? Možno ste podobnú situáciu už prežili. Zdalo sa, že niet záchrany, že niet už svetlého zajtrajška. Prichádzajú tri dni, v ktorých sú pochované všetky nádeje. Tri dni, keď Jonáš v akejsi tme vlastne ani nevie, či žije alebo už zomrel a je úplne sám. Jediné, čo má, sú jeho dve ruky, ktoré zopne k modlitbe. Presne ako Ježiš na kríži, kde už ani tie ruky nemôže zopnúť alebo pod zavaleným kameňom, kde ani nevie, či je to sen alebo temnota naveky. Ale práve tam Pán Boh koná veľké dielo záchrany. Tam im svitá svetlo nádeje. Až spätne pochopíme, čo nám tento čas mal povedať. Jonáš

sa musel naučiť poslušnosti. Tu nešlo iba o neho, ale o celé mesto Ninive, ktoré malo počas 40 dní činiť pokánie a potom malo byť zachránené.

Veľkonočné sviatky sú v prvom rade lekciami poslušnosti – Ježiš sa poslušne dá zajať, poslušne počúva klamstvá na seba samého, poslušne prijíma Otcovu vôľu. Na Pilátovom dvore počuje ľud kričať: *Preč s ním, preč, ukrižuj Ho!* Napokon si poslušne nesie svoj kríž až na miesto, ktoré bolo pre všetkých miestom pohoršenia: na Golgotu. A na kríži ho držia klince našej viny. Možno ste si už niekedy položili otázku, či to tak muselo byť, toľko utrpenia na jedného človeka bez viny. Možno si podobnú otázku povieme viackrát v živote pri pohľade na akékoľvek utrpenie detí, či bezbranných.

Trošku objasnenia nám ponú-

kajú odkazy prorokov. Prorok Izaiáš píše: *Jeho ranami sa nám dostalo uzdravenia, jeho poslušnosť nás zachránila. Keby Ježiš nebol poslušný a nešiel na kríž, nám by sa nedostalo záchrany.*

Veľkonočné sviatky ponúkajú veľkú lekcii poslušnosti. Sviatky sú pred nami a všetko je pripravené. Ježiš sedí na osliatku a vstupuje do Jeruzalema. Pôjdeš s Ním, aby si nechal svoje hriechy ukrižovať na Golgote? Alebo nastúpiš na loď s Jonášom a pôjdeš tam, kde tento svet ponúka úplne iné rozptýlenie, kde sa dá dobre zabaviť a rozptýliť? Len si treba dať pozor, aby to nebola loď, ktorú zastihne búrka Božieho trestu. Sviatky sú pred nami, nech nám Boh tieto dni a naše rozhodnutia mocne požeňná.

Mgr. Iveta Vachulová, ECAV Turá Lúka

Pokoj vám! (Dominus flevit)

Milí čitatelia, „Dominus flevit“, po latinsky „Pán plakal“ je rímskokatolícky kostol na Olivovej hore, oproti múrom Starého mesta Jeruzalema v Izraeli. Je postavený na miestach, ktoré tradícia spája s Ježišovým slávnostným vstupom do Jeruzalema. Ten sa v katolíckej cirkvi oslavuje na Kvetnú, po novom Palmovú nedeľu – Nedeľu Utrpenia Pána. Evanjelista Lukáš opisuje túto udalosť takto: „Keď sa priblížil k Betfage a Betánii pri hore, ktorá sa volá Olivová,

poslal dvoch učeníkov so slovami: „Chodte do dediny, čo je pred vami. Len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom nikdy nijaký človek neseďel. Odviažte ho a priveďte! A keby sa vás niekto opýtal: „Prečo ho odviažujete?“, povie: „Pán ho potrebuje.“ Ti, ktorých poslal, odišli a našli všetko tak, ako im povedal. Keď osliatko odviažovali, povedali im jeho majiteľovi: „Prečo odviažujete osliatko?“ Oni povedali: „Pán ho potrebuje.“ Osliatko priviedli k Ježišovi, pre-

hodili cezeň svoje plášte a posadili naň Ježiša. Ako šiel, prestierali na cestu svoje plášte. A keď sa už blížil k úpätiu Olivovej hory, začali celé zástupy učeníkov radostne veľkým hlasom chváliť Boha za všetky zázraky, ktoré videli, a volali: „Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom! Pokoj na nebi a sláva na výsostiach!“ Vtedy mu niektorí farizeji zo zástupu povedali: „Učiteľ, napomeň svojich učeníkov!“ On odvetil: „Hovorím vám: Ak budú oni mlčať, budú kričať kamene.“

Keď sa priblížil a zazrel mesto, plakal nad ním a hovoril: „Kiež by si aj ty v tento deň spoznalo, čo ti prináša pokoj! Ale teraz je to skryté tvojimi očami. Lebo prídu na teba dni, keď ťa tvoji nepriatelia oboženú valom, obklúčia ťa a zovrú zo všetkých strán, zrovnajú so zemou teba i tvoje deti v tebe a nenechajú v tebe kameň na kameni, lebo si nespoznalo čas svojho navštívenia.“ (Lk 19, 29-44). Atmosféra nadšenia, ktorá pohoršovala niektorých farizejov je schladená, zdá sa, že krátkym momentom, keď Dominus flevit. Keď Pán plakal.

To miesto na Olivovej hore po-

núka krásny výhľad na Jeruzalem, najmä na Chrámovú horu. Ježiš na rozdiel od súčasných pútnikov nevidel známy Skalný dóm so zlatou kupolou ani mešitu Al-Aksá, ale videl nádhernu Jeruzalemského chrámu, ktorý do najväčšej slávy priviedol rozsiahlou prestavbou kráľ Herodes Veľký. Chrám bol zničený rímskym vojskom pod vedením generála Tita v roku 70 po Kristovi počas potlačenia židovského povstania. Ježiš túto nešťastnú udalosť predpovedal štyridsať rokov dopredu a jej príčinu videl v duchovnej rovine: mesto, teda jeho obyvatelia

a predovšetkým tí, ktorí ho reprezentovali, v tom čase Veľrada na čele s veľkňazom Jozefom Kajfášom, nespoznali a neuznali v Ježišovi z Nazareta prisľúbeného Mesiáša, ktorý prináša mestu skutočný pokoj. Bolo by to na dlhší výklad, len krátko spomeniem, že názov Jeruzalem znamená Mesto pokoja, že Mesiáš mal priniesť svojmu národu trvalý mier a pokoj, že Ježiš napĺňa predpoveď proroka Zachariáša o Mesiášovi, ktorý sa vezie na osliatku (por. Zach 9, 9), atď. Ježiš nenaplnil očakávania väčšiny svojho národa a jeho elit ohľadom Mesiáša (vojenské rie-

šenie situácie a politické ciele). Mali inú predstavu a preto Ježiša „nespoznali“, teda odmietli uznať. Preto *Dominus flevit*, Pán plakal. Videl, kam to povedie. Ježiš sám o sebe povedal, že je darca pokoja. Takého pokoja, aký svet nemôže dať (por. Jn 14, 27). A sväté mesto Jeruzalem „nespoznalo čas svojho navštívenia“ a toho, ktorý mu prináša pravý pokoj (mier).

V nedeľu 20. apríla 2025 oslavíme Veľkonočnú nedeľu Pánovho zmŕtvychvstania. Večer toho pamätného dňa, keď Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, zazne-

li prvé slová, ktoré pri svojom zjavení povedal apoštolom vo Večeradle: „Pokoj vám!“ Ako to povedal, ukázal im ruky a bok. Učenici sa zaradovali, keď videli Pána. A znova im povedal: „Pokoj vám!“ (Jn 20, 19-21).

Prajem všetkým Vám, milí čitatelia, aby Vás naplnil Boží pokoj plynúci z viery v toho, ktorý je Cesta, Pravda a Život (por. Jn 14, 5). Viery v Ježiša Krista, Božieho Syna. A prajem Vám aj skutočnú veľkonočnú radosť.

S modlitebnou pamäťou
Gabriel Koch, katolícky farár

Služby Božie počas Veľkonočných sviatkov 2025 v evanjelickom chráme Božom v Turej Lúke

- **Kvetná nedeľa** – 9.30 h, pašiové služby Božie
- **Veľký Piatok** – 10.00 h, priamy prenos televíznych služieb Božích (hneď po skončení prenosu bude Večera Pánova)
- **1. slávnosť veľkonočná** – 9.30 h, slávnostné služby Božie
- **2. slávnosť veľkonočná** – 9.30 h, služby Božie

Prehľad sv. omší vo farskom kostole sv. Štefana Uhorského v Myjave počas Veľkonočných sviatkov 2025

- **Zelený štvrtok** – Svätá omša Pánovej večere – 18.00 h
- **Veľký piatok** – Krížová cesta – 9.00 h
- **Veľký piatok** – Obrady Umučenia Pána – 15.00 h
- **Biela sobota** – požehnanie veľkonočných pokrmov – 16.00 h
- **Biela sobota** – Veľkonočná vigília – 20.00 h
- **Veľkonočná nedeľa** – sväté omše o 8.00 h a 10.30 h
- **Veľkonočný pondelok** – svätá omša o 9.30 h

Veľká noc v našich tradíciách

Veľká Noc je viacdnňový kresťanský sviatok, kedy sa pripomínajú udalosti ukrižovania a vzkriesenia Ježiša Krista. Veľká Noc je sviatok pohyblivý, určuje sa podľa dátumu, na ktorý pripadne Veľkonočná nedeľa. Tou je podľa lunárneho kalendára prvá nedeľa po prvom splne mesiaca, ktorý nastane po jarnej rovnodennosti.

K sviatkom Veľkej noci sa viazalo veľké množstvo cirkevných obradov. Tie sa miešali so staršími predkresťanskými obradmi príchodu jari a novej etapy roľ-

nického roka. Významnú úlohu v nich hrali voda, oheň, zeleň a vajíčka.

Na Zelený štvrtok sa jedávali zelené jedlá, napríklad zo špenátu, z hrachu alebo zo žihľavy, aby sa zabezpečila dobrá úroda do ďalšieho hospodárskeho roka. Podľa kresťanskej veľkonočnej liturgie sa v tento deň konala posledná večera Krista s apoštolmi. V očakávaní udalostí nasledujúceho Veľkého piatka ako dňa ukrižovania Krista sa v katolíckych obciach prestalo zvoniť kostolnými zvon-

mi. Tie sa nahrádzali napríklad rapkáčmi. Mládenci takmer na celom Slovensku zvykli v tento deň obchádzať domy a sypať do pitvorov či na prahy izieb mravce symbolizujúce hojnosť a prinášajúce navštíveným rodinám šťastie.

Na Veľký piatok sa držal prísny pôst. Gazdiné varili z cesta dlhé púčky – šúľance, aby narástli vysoké klasy. Ľudia sa tiež chodili skoro ráno umývať do potoka, aby boli celý rok zdraví. V tradičných predstavách bol tento deň spojený so zákazom mani-

pulovať so zemou (orať, siať, sadieť) a s predstavou o vrcholiacej predjarnej aktivite nepriaznivých síl, škodiacich najmä dobytku. Ľudia sa pred škodlivými silami chránili natieraním zárubní stajní cesnakom či okurovaním dobytky posvätenými vrbovými prútmi. Veľký piatok bol tiež tradičným termínom značkovania dobytky. Predpokladalo sa totiž, že dobytok menej cití bolesť a rany sa mu rýchlo zahoja. Z predpokladu o rýchlom zacelení rán vychádzal aj zvyk v tento deň štepiť stromy.

Najstarším veľkonočným pokrmom sú na celom území Slovenska vajčka a z nich pripravené jedlá. Na Bielu sobotu dievčatá v myjavskom regióne vajčka farbili. Varili ich v cibulových šupách, v káve, cvikle, šafrane či oziminách, ktoré škrupinku zafarbili. Varili sa celé nevyfúknuté vajcia. Ďalšími technikami zdobená bolo batikovanie bylinkami alebo vyškrabovanie nožíkom do zafarbenej škrupiny. Chlapci chodili na čerstvé vrbové prútiky a pletli z nich kocare – korbáče. Najčastejšie sa pletli z ôsmich prútov do štvorhranu, šikovnejší aj zo štrnástich.

V sobotu večer sa v evanjelických obciach končil 40-dňový pôst. Starší rituál nietenia nového čistého jarného ohňa, ktorého uhlíky sa využívali na magické úkony, kresťanstvo nahradilo už v 8. storočí veľkonočným svätením ohňa.

Na Veľkonočnú nedeľu sa slávi zmŕtvychvstanie ukrižovaného Krista. Dopoludnia chodili ľudia do kostola a chystali sa na slávnostný obed. Prichystali aj jedlá zakázané počas pôstu, napríklad údené mäso, klobásky a koláče. Najesť sa bolo treba dosýta, aby sa zabezpečila sýtosť a dostatok jedla počas celého roka. Zvyšky z jedál sa neodhadzovali. Kosti zo šunky a škrupiny vajec dávali roľníci na pole osiate oziminou, aby ju chránili pred krupobitím. Omrviný z tola odkladali na liečenie, zamiešali ich medzi osivo alebo ich dávali sliepkam, aby dobre niesli.

Na Veľkonočný pondelok ráno sa chodilo po šibáki – šibať dievčatá pripravenými korbáčmi. Chlapci ako odmenu za vyšibanie dievčat dostali ozdobené varené vajčka, stužku na korbáč a pohostenie. V myjavskej oblasti sa na Veľkonočný pon-

Veľkonočné kraslice pána Ivana Hmiráka s myjavskými motívmi.

delok dievčatá iba šibali. Obľievanie je v tomto regióne novšia tradícia. Obľievalo sa pôvodne najmä na strednom a východnom Slovensku. Keď mládenci vyšibali všetky dievky stretli sa na spoločnej tanečnej zábave, ktorá bola prvá po veľkom pôste. V utorok dievčatá zasa šibali chlapcov. Cieľom šibaní

bolo prostredníctvom mladých živých tohoročných prútikov preniesť silu prírody aj na ľudí. Prútikmi sa šibali nie len ľudia, ale pošibával sa i dobytok pri vyhánaní na pastvu.

Lucia Franická Macková, Centrum tradičnej kultúry v Myjave
foto: M. Hrin

Aprílové pranostiky

- Začiatkom apríla opíľuj suché konáre, budú dobre lekváre.
- Nerád tomu sedliak býva, keď mu v apríli nepršíeva.
- Na Veľkú noc najem sa moc, na Ducha do pol brucha a na Trojíčku len trošičku.
- Na Juraja lastovičiek návrat do rodného kraja.
- Keď pinka v apríli nepinká, zamrzla jej bundička i perinka.
- Teplý apríl, zimný máj, bude žitko ako háj.

Z. Grešnerová

Nezabúdaj, živý!

Nedeľa 8. apríla 1945.

To je dátum, ktorý sa natrvalo vryl do pamäti vojnovnej generácie Myjavčanov. Pre generáciu našich otcov a dedov, ktorým zasiahla vojna priamo do života, to bol skutočne sviatočný deň. Stíchol rachot výstrelův a na Myjavskej veži sa zjavila československá zástava. Myjava a kopanice boli oslobodené, skončila sa pre nich druhá svetová vojna. Z radov mladej generácie často počuť otázku, aký má význam spomínať a hovoriť o tom, čo bolo pred osemdesiatimi rokmi? Veď je to už tak dávno a my máme každý deň dosť iných starostí, udalostí a problémov. Áno, dnes má každý veľa rôznych každodenných povinností. Doba je zložitá a – žiaľ – prináša i pokusy zahmlievať a meniť pravý obraz tej doby.

I vtedy žili mladí ľudia...

Mali svoje lásky, chceli sa baviť, mali krásne predstavy o živote. Vojna ich však obrala

o viac ako päť rokov mladosti. Mnohých aj o to najcennejšie, o život. Generáciu tých, čo prežili, už neúprosný zákon života preriedil. A je na generácii nás, živých, aby sme nedovolili zabudnúť na udalosti a obete vojnového obdobia. Aby sa v inej podobe nezopakovali. Veď všetci, ktorým prejavujeme úctu, zomreli, pretože si ľudia včas nepripustili, že sú v ohrození.

Pohľad za oponu 80-ročnej histórie.

Preto i dnes, po osemdesiatich rokoch otvárame oponu histórie, aby sme vám v nasledujúcich riadkoch priblížili aspoň v skratke záverečný obraz z oslobodzovania Myjavy. Na úvod spomenieme, že oslobodzovanie Myjavy spadalo do Bratislavsko-brnenskej operácie 2. ukrajinského frontu Červenej armády. Po oslobodení Piešťan 4. apríla 1945 nastúpil v smere Vrbové – Krajné – Myjava tretí gardový pluk s veliteľom, podplukovníkom Ivanom Gromovom. Jeho hĺbkový prieskum prechádzal tadiaľto už v prvých aprílových dňoch. V smere postupu sa nachádzal v Krajňanskej hore Čúvalov oddiel Za ideál i prepadová skupina Daniela Sadloňa.

Prvý kontakt partizánov s vojakmi Červenej armády.

Skupina Za ideál v lese.

V skorých ranných hodinách dňa 7. apríla 1945 sa dostali Gromovovi vojaci v lokalite Pod Lipovcom do kontaktu s partizánskou hliadkou vedenou Michalom Kuricom, ktorý ich previedol až na Dolnú Polianku. Následne sa kontaktuje s Gromovom i Čúvala. Po krátkej porade prechádzajú Krajňanskou horou do Guzíc, dnes Jablonky. Vtedy to bola jedna zo stodvadsiatich kopaníc takzvanej Veľkej Myjavy. Kopaničiari ich vo svojich skromných domčekoch srdečne vítali a takéhoto milého privítania sa dostalo pplk. Gromovovi a jeho sprievodu v dome Michala Chlebíka.

Boje na Polianke.

Predsunutá jednotka Červenej armády sprevádzaná hliadkou Michala Kurica sa dostala na Hornej Polianke do styku s ne-

meckou jednotkou, ktorá kládla veľký odpor. Na Dolnej Polianke sa sústredili vojaci ČA, partizáni skupiny Za ideál a skupiny Daniela Sadloňa, nakoľko sa na horizonte za Hornou Poliankou predpokladalo súvislé pásmo nemeckej obrany brániace vstup do kotliny, kde leží Myjava. Podplukovník Gromov sústredil svoje veliteľstvo v dome Michala Hodúla na Dolnej Polianke a určil tri základné smery útoku pre dobitie horizontu. Na ľavé

krídlo smerom k vyvýšenine Dedkov vrch, kde predpokladal najväčší odpor nemeckej armády, zaradil jednotku Červenej armády a skupinu Daniela Sadloňa. V priamom smere vedľa cesty na Hornú Polianku postupovalo jedno družstvo z Čúvalovho oddielu vedené Štefanom Chlebkikom. Na pravom krídle postupovala zostávajúca časť Čúvalovho oddielu Za ideál. Na Hornej Polianke narazili Gromovovi vojaci a partizáni na veľký odpor nemeckého vojska brániaceho priestor, ktorý tvoril vstupnú bránu do Myjavy. Tu sa odohrali asi najväčšie boje v našom kraji. Horná Polianka za to zaplatila obeťami

na životoch i požiarmi, pri ktorých zohorelo 21 stodôl, tri maštale a ďalšie menšie objekty. V jednom dome zohoreli i starénka Koláriková a zranený sovietsky vojak. Boj sa skončil podvečer. Nemci po sebe zanechali v teréne množstvo náradia, ale i ranených a mŕtvych vojakov. Večer sa presunuli na Hornú Polianku ďalšie jednotky Červenej armády

aj s delostrelectvom. Večer v sobotu 7. apríla 1945 bol celý horizont od Hornej Polianky po Vršky nad osadou U Zemanov v rukách vojakov Červenej armády a partizánov.

Ráno 8. apríla 1945 začína boj o Myjavu.

Na nedeľné ráno 8. apríla bol pripravený útok na oslobodenie centrálnej časti Myjavy. Po mrazivej noci v skorých ranných hodinách nastúpili do útoku spolu s vojakmi 3. gardového pluku Červenej armády s veliteľom pplk. Ivanom Gromovom aj partizáni Čúvalovho oddielu Za ideál, Sadloňovej skupiny a tiež partizáni z Nitrianskej brigády. Útok bol vedený od Hornej Polianky cez Žitné jamy smerom na Pažite, Pakanský a Kamenný kopec a druhé krídlo postupovalo cez osadu Siváčkovia smerom k tehelni. Nemecké vojsko viedlo ústupové boje, zachy-

távalo sa ťažkými guľometmi na terénnych vyvýšeninách, na ktorých malo pripravené palebné postavenia a zákopy. Toto obranné pásmo viedlo ponad židovský cintorín, Hoštáky a Pirte smerom k Brestovcu a pozdĺž železničného násypu po Kolóniu.

V samotnom meste nebolo súvislej obrannej línie, držali sa tu však menšie krycie jednotky, aby skrytou paľbou znemožnili postup po otvorených priestranstvách a uliciach. V ranných hodinách vyčistili vojaci ČA a partizáni územie od Pažití po Vršok a pokračovali v čistení stredu mesta. Tu padli aj partizáni internacionálneho pluku Jozef Bačo z Hlohovca a František Králik zo Žiliny. Myjavu ostreľovala z Poľany nemecká mínometná batéria. Preto využili vojaci Červenej armády a partizáni pre postup aj koryto rieky, ktorým sa rýchlo dostali až na križovatku

Nemecké vojská na Myjave.

pri dnešnom Múzeu SNR.

Ďalší postup pri oslobodzovaní Myjavy

Vďaka dobrej orientácii partizánov sa hliadka Štefana Bielčíka dostala okolo 9.00 hod. až do Sekúl a skupina vedená Štefanom Čúvalom na dolný okraj dnešného autobusového nástupištia pri Jednote (Novomestská ulica). V Sekuliach narazili na silnú paľbu a padli tu partizáni Ľudovít Fábry a Emil Macek, vojak Červenej armády, občania Pavel

Sadloň a Milan Valášek. Rovnako silná paľba bola od železničného násypu do priestorov dnešného autobusového nástupištia, kde zahynul partizán Anton Sýkora. Po zastavení

Štefan Bielčík

postupu v smere na Kolóniu sa Štefan Čúvala rozhodol v sprievode Jána Maliarika informovať o situácii veliteľa, podplukovníka Gromova. Ten už v tom čase pozoroval vývoj bojov o Myjavu z veže evanjelického kostola. Keďže hlavný smer postupu pluku Červenej armády viedol západným smerom na Moravu, Gromov rozhodol, že vyčistovaciu operáciu v severnej a východnej časti Myjavy dokončia partizáni vedení Štefanom Čúvalom. Na pomoc im prideliť pechotný kanón. Čúvala rozdelil postup vyčisťovania do troch smerov. Prvá čata vedená Benediktom Daškom smerovala cez Sekule k železničnej stanici, druhá čata vedená Štefanom Chlebkom postupovala cez Žaboškreky ponad horný cintorín na Kolóniu a tretia čata, ktorej velil Čúvala, postupovala pozdĺž starej cesty smerom na Nové Mesto nad Váhom. Kanón obsluhoval ranený staršina ČA s Jánom Maliarikom a prvým výstrelom umlčali guľometné hniezdo v podjazde železničného násypu. Potom nasledovalo čistenie ulíc

Štefan Chlebk

i dvorov na Kolónii od nemeckých vojakov, čo uľahčili aj mnohí občania, ktorí na ukrytých nemeckých vojakov upozorňovali.

Myjava je oslobodená!

Asi o 14.00 hod. bola kanónom umlčaná i guľometná strelba od Baranca. Vyčisťovacie jednotky uzatvorili kruh nad Kolóniou, čím bolo oslobodenie Myjavy ukončené. Poznámky Jána Maliarika, jedného z priamych účastníkov oslobodzovania Myjavy, nám tieto okamihy približujú nasledovne: „Dostal som úlohu od Štefana Čúvala sústrediť jednotku, priviesť ju v útvere na námestie a pred Štefánikovým pomníkom podať hlásenie podplukovníkovi Gromovovi. Pri našom

príchode prebiehalo pred Štefánikovým pomníkom pochovávanie štyroch padlých červenoarmejcov a jedného partizána. Pohrebnú reč predniesol p. farár Lacko, ktorý sa nakrátko prihovril i občanom. Na námestí pred Štefánikovým pomníkom stál veliteľ pluku, podplukovník Gromov, veliteľ oddielu Za Ideál Štefan Čúvala a ďalší občania. Spl-

Ján Maliarik

nil som rozkaz a podal hlásenie: Brat Maliarik hlási príchod jednotky, ktorá ukončila vyčistenie horného konca a kolónie od Nemcov. Jednotka je v poriadku – bojaschopná. Chlapci sa držali statočne – Myjava je slobočná.“

Čo píše o 8. apríli vo svojom denníku Ján Bradáč?

„Je nedeľa – bol slabý mráz – lebo bola čistá jasná noc. Každý čaká, čo bude nasledovať. Partizáni i Rusi už sú tu. Počúvame, že most „U Petrášov“ je vyhodенý. Partizáni už behajú sem tam a naši im ukazujú smer. Aj ruskí vojaci sa už ukazujú. Je nedeľa, deň boží, ale nik dnes o tom nevie. Nuž, Hospodine, odpusť svetu neprávosti, prijmi nás i našu milú Myjavu pod svoju ochranu. Kritický deň prežívame. Na dolnom konci sú už vraj Ruské vojenské kuchyne. Partizánov je tiež

veľmi mnoho. Milan Valáškov je mŕtv, tiež Pavel Sadloň bol zasiahnutý. V Bakýtke vraj 6 Nemcov leží zabitých. Ruskí telefonisti natahujú dráty. Po druhej hodine odpoledna zbytek Nemcov, asi 50, ktorí vzdorovali vo fabrike, sa vzdali. Partizáni naši aj cudzí chodia po Myjave – robia občiansku stráž. Na našej evanjelickej veži je československá zástava. Vyvesil ju ruský pozorovateľ. Rusi mali na veži pozorovateľňu. Už som ruských vojakov aj filmoval. Boli veselí až trochu rozpustilí, ale ako vojaci, každý im dával kto čo mal – nuž neni div. Myjava, zdá sa, bola od Nemcov očistená. Vojsko ich údajne bude prenasledovať až na Moravu a do Brna, kde sa Rusi stretnú. Kritický čas – tak sa zdá už sme prežili.“

Radosť z oslobodenia Myjavy.

Na veži viala československá zástava, u ľudí zavládla veľká radosť, ktorá sa však striedala so smútkom za životmi padlých. Celkovo pri oslobodzovaní Myjavy a kopaníc padlo päť partizánov, štyria civilisti a 21 vojakov Červenej armády. V celom rajóne Myjavy, do ktorého počítala Červená armáda aj Turú Lúku a Vrbovce, padlo 37 vojakov Červenej armády. Počet padlých nemeckých vojakov nie je vyčíslený, nakoľko časť padlých si ustupujúca nemecká armáda zobrala so sebou. V boji o Myjavu bolo zajatých 82 nemeckých vojakov.

Ako opisuje Ján Bradáč atmosféru na Myjave 8. mája 1945 po ohlásení ukončenia vojny?

„Sláva buď Hospodinu za jeho milosť a pokoj, kerý nám svet dnešným dnom oznamuje. Pokoj, kerý prevyšuje všeliký rozum ľudský nech zakotví medzi námi. Ďalej vďaka patri bratskému národu Ruskému, spojencom Američanom a Angličanom. Sláva im všetkým! Dnes okolo ôsmej sirény zahúkali a zvony na oboch vežiach začali zvonit, ohlasovali mier a pokoj celému svetu. Ľudia si vzdychli – ná chvalabohu, už je po tem... Radosť občanstva sa prebudela! Štamprláta už konali svoju radostnú povinnosť... Odpolodna bolo pred Spoločenským domom verejné zhromaždenie. Veľmi dobrú reč mal pán farár Cibulka aj Samko Jurenka. Večer bolo zvonené a ľudia do chrámov volaní. V našom evanjelickom chráme bola ozaj veľká návšteva. Na východ zaznela československá hymna. V noci jako za starodávna boli ohne kladené na kopcoch v celom okolí Myjavy.“

Tvrď život v našom kopaničiarskom kraji.

Tvrď život sa premietol i do reakcie nejdneho človeka z kopaníc na správu o skončení vojny v tomto kraji. A veľkosť tejto chvíle prijal svojsky, bez páťosu, len si vzdychol „Ná, chvála Bohu, už je konečne po tem.“ A išiel zapriať do voza. Z dnešného pohľadu to možno vyvolá aj úsmev. Možno rovnako i želanie ľudí, ktorí prišli z koncentračných táborov – zbaviť sa vši a konečne sa dobre najesť. Alebo želanie tých, ktorí prišli z hôr – konečne sa umyť a v pokoji vyspať. Oblieť si sviatocné šaty a stretnúť sa s priateľmi.

Tieto riadky sú prejavom úcty.

Všetkým, ktorí bez rozdielu politickej príslušnosti, národnosti či vyznania pred 80-timi rokmi prispeli k porážke najväčšieho šialenstva v dejinách ľudstva – fašizmu. Všetkým, ktorí v mene ideálov slobody riskovali svoje životy a priniesli jej obeť najvyššiu. Tieto riadky približujú posledné hodiny vojny na Myjave a v jej okolí. Zachytávajú však iba zlomok z tohto dlhého a ťažkého obdobia.

Publikácia Odboj a oslobodenie Myjavy.

Celé vojnové obdobie a protifašistický odboj sú podrobne zachytené vo vzácnej publikácii s názvom Odboj a oslobodenie Myjavy. Jej autorom je Ján Gálik a sú v nej autentické výpovede účastníkov celého protifašistického odboja na Myjave i v celom kopaničiarskom kraji. Táto publikácia vznikla pri 50. výročí SNP. Bola reakciou na polstoročnú nevšímavosť oficiálnej historiografie v zápase proti fašizmu Myjavy a okolitých obcí. Vyplnila tak biele miesta v domacom i zahraničnom odboji Myjavčanov, aby neupadli do zabudnutia. I v tomto príspevku sú použité informácie z tejto knihy. Publikácia je čitateľom k dispozícii napríklad v Mestskej knižnici Myjava.

Priatelia nezabúdajme, pretože stále platí – Beda tomu národu, ktorý stratí pamäť. Preto má i tento príspevok názov Nezabúdaj živý!

zdroj a foto: M. Malariak

Oslobodenie Myjavy v historických zápisoch

Pri príležitosti 80. výročia oslobodenia Myjavy sme nazreli aj do mestskej kroniky a z dobových zápisov vtedajšieho knihovníka a kronikára, pána Daniela Gálika, pre vás vybrali niekoľko zaujímavých informácií vykresľujúcich atmosféru a dianie v Myjave v závere druhej svetovej vojny. Pre komplexnejšie pochopenie vtedajších pomerov a dramatických udalostí začíname obdobím asi tri mesiace pred samotným oslobodením a končíme údajmi zo záveru apríla 1945.

Kronikárske zápisy na začiatku roka 1945 začínajú vetou: „Začínate nový rok – pevne veríme, že už posledný rok tejto hroznej vojny, ktorá, ako sa zdá, preženie sa i našim krajom. Pod dojmom tohoto formuje sa aj náš život, plný neistoty a strádania.“

- **4. 1. 1945** – Prišli noví vojaci, omnoho inteligentnejší. Všetci vedia rusky. Sú z Kaukazu a boli Nemcami prinútení bojovať s nimi.
- **5. 1. 1945** – Hostinským bolo prísne nemeckým veliteľstvom zakázané predať vojakom, ktorí veľmi pijú, liehoviny.
- **15. 1. 1945** – Vylepené boli vyhlášky, aby sa ročníky 1935 – 1944 (pozn.: Očividne nešlo o roky narodenia, ale bližšie vysvetlenie tu chýba.) behom 24 hodín hlásili na najbližšom vojenskom veliteľstve. Majú si zobrať pracovný odev a stravu

na 2 dni. Kto nenastúpi, bude považovaný za zbeha a odvezený do Ríše. Táto mobilizácia nahнала ďalších mládencov k partizánom, odchádzajú buď jednotlivci, lebo celé skupiny, vo viacero prípadov aj so skupinami nemeckých vojakov – Turkestančian, ktorí dezertujú aj so zbraňami. (pozn.: išlo o príslušníkov 1. východomoslimského pluku SS veliteľa Haruna el Raschid Beya (Wilhelma Hintersatza). V archívoch nemeckého filmového týždenníka z vojnového obdobia sa dokonca zachovali zábery nastúpených príslušníkov pluku pri železničnej stanici v Myjave, ako sa modlia smerom k Mekke či pochodujú myjavskou ulicou.)

V okolí obce (Myjavy) začali budovať opevnenia. Občania, pod vedením nemeckých vojakov, musia kopať za 6 – 7,50 Ks za hodinu.

- **22. 1. 1945** – Gestapo, ktoré sa usadilo v celej vile pri Karasovej, započalo s terorizovaním a zatýkaním.
- **26. 1. 1945** – V kopanici U Jakubcov zastrelili partizáni občana Ušiaka, ktorý prezradil Nemcom sklad partizánskej munície.
- **28. 1. 1945** – Okolo 16.00 hod. až do noci prechádzalo obcou mnoho nemeckého vojska, pechota, povozy a protipancierové delá smerom na

Starú Turú. Menšia časť zostala na Malejove, Turej Lúke a na Myjave. Vojaci hnali aj asi 150 – 200 ruských zajatcov, uštvaných a otrhaných.

- **1. 2. 1945** – Údajne vyšší nemecký dôstojník sa vyjadril, že Nemci sa zo Slovenska „odpútajú“ bez väčších bojov. Všetci si to prajeme... Hovorí sa, že po odchode Kaukazanov prídu na Myjavu Nemci.
- **4. 2. 1945** – Pri Poriadi sa zrazil vojenský autá, jeden vojak bol zabitý, viacerí ranení. Dozvedel som sa, že tunajší rodák, ak. maliar Bednár bol chytený Nemcami a uväznený. Bednár po páde Banskej Bystrice zostal na Slovensku a ďalej pracoval proti nemeckým okupantom. Občania pred blížiacim sa frontom zakopávajú a ukrývajú zásoby. Gestapáci žiadali niektorých gazdov, ktorí ich museli voziť, aby udávali podozrivé veci, že dostanú dobre zaplatené a nikto sa to nedozvie.
- **6. 2. 1945** – Partizáni poškodili výbuchom trať medzi Vaďovcami a Starou Turou. V Spoločenskom dome má štáb generálieutnant Baltzer. (pozn.: Podľa dostupných zdrojov išlo o generálieutnanta Richarda Baltzera. Ten bol v lete 1939 vymenovaný za veliteľa 217. pešej divízie, ktorú viedol počas invázie do

Poľska. Dňa 1. októbra 1939 bol povýšený na generálieutnanta. Po poľskom ťažení bola jeho divízia spočiatku využívaná ako okupačná sila v Poľsku a v lete 1940 presunutá do Francúzska. Začiatkom leta 1941 viedol Baltzer svoju divíziu v operácii Barbarossa pri útoku na severné Rusko. Dňa 31. januára 1942 mu bol udelený nemecký kríž v zlate. Dňa 15. augusta 1942 bol vymenovaný za veliteľa 156. rezervnej divízie, ktorá strážila francúzske pobrežie. Dňa 25. marca 1944 bol vymenovaný za veliteľa 182. záložnej divízie. Tá bola 1. marca 1945 premenovaná na 182. pešiu divíziu, bojovala vo Francúzsku a neskôr práve na Slovensku. Richard Baltzer bol 10. mája 1945, po kapitulácii Wehrmachtu, zabitý v Prahe za neznámych okolností.) Nemeckí vojaci sa usadzovali v bytoch a školách. Nemecký dôstojník chcel zabíjať aj knižnicu (múzeum a čítareň boli obsadené). Ved. notár Hrivnák a knihovník D. Gálik s obcou účtovníkom Bittnerom navštívili generála a žiadali ponechanie knižnice. Generál s pobočníkom prišiel knižnicu obzrieť – a rozhodol ponechať nám ju...

- **10. 2. 1945** – Po 9.00 hod. večer vybuchla pri hasičskom skladišti mína pod nákladným autom. Výbuch zničil motor

a zabil jedného nemeckého vojaka. Aj pod druhým nákladným autom pri mäsiarovi Valáškoví bola nálož, ktorú v nedeľu potom odpálili. Nik nevie, či ide o akciu partizánov, lebo sabotáž nemeckými vojakmi, alebo má byť umele vyvolaný dôvod k zatýkaniu na Myjave, kde sa dosiaľ nič tak závažného nestalo.

- **13. 2. 1945** – Na myjavské nádražie prišiel vlak, sanitné autobusy Autokary zo stanice odišli k novej meštianke, kde je nemocnica. V starej meštianke je ošetrována ranených.
- **17. 2. 1945** – Pred 7.00 hod. večer nastal v továrni Tauš silný výbuch. Bol vyhodенý transformátor. Tým bola celá továreň vyradená z prevádzky na dlhší čas. Pod transformátory bola položená časovaná nálož. Okrem tejto nálože, ktorá zničila transformátory, nájdená bola ešte iná, nevybuchnutá nálož s hodinami a batériami. Štyria zamestnanci boli ranení. V nedeľu gazdovia s povozmi a zamestnanci firmy Tauš museli odstraňovať škody. Gestapo ešte v noci začalo vyšetrovanie. Boli zaistení vrátnici Št. Dudík, Mareček a Kovarčík, ďalej elektr. majster Braxatoris a p. Vája.
- **20. 2. 1945** – Ráno bola minou poškodená trať za viaduktom v Žaboškreloch. Vlak nebol poškodený ani nik zranený. Pavel Koppon, syn mäsiara, má byť popravený Nemcami. Bol zatknutý Gestapom, lebo chcel nemeckému vojakovi – Ukrajincovi zaobstarať civilné šaty a legitimáciu a pomôcť mu ujsť. Rodina podniká všetko možné, aby rozsudok smrti zmenila na prácu v Ríši.
- **27. 2. 1945** – Na večer 26. 2. strhnul sa neobyčajne prudký juhozápadný vietor, ktorý trval celú noc a oslabene trvá aj dnes. Polia, dosiaľ prikruté snehom, sú dnes holé, kalné vody sa valia jarkami a brázdami. Rieka je preplnená a berie mosty. Za obcou je rozliata a pri Turej Lúke je aj hradská pod vodou. Voda, ako sa zdá, ešte stúpa...
- **1. 3. 1945** – Pred 11.00 hod. letecký poplach. O chvíľu prelietali nad obcou stovky amerických lietadiel. Nad Myjavou prvé lietadlo opísalo z umelej hmly kruh, preto sa očakávalo bombardovanie. Neustále stovky lietadiel

všetkými smermi preletovali nad obcou, najviac smerom na juhozápad. Poplach sa skončil až o 23.00 hod. (pozn.: *Za zmienku stojí, že hoci je spojenecká bombardovacia kampaň v marci 1945 nad územím Čiech a Slovenska v archívoch dobre zdokumentovaná, v termíne 1. marca 1945 sa žiadny rozsiahly nálet nespomína.*)

- **2. 3. 1945** – V horách pri Starej Turej došlo medzi Nemcami a partizánmi k prestrelke. Partizáni sa pred presilou stiahli. Bol zranený Milan Mareček, ktorého chlapci vzali sebou, ale keď ich Nemci doháňali, museli ho tam nechať. Milan Mareček bol Nemcami pravdepodobne odvezený do Nového Mesta nad Váhom.
- **6. 3. 1945** – Rozchýrilo sa, že Milan Mareček bol Nemcami zabitý. Údajne prv ho týrali, odrezali mu uši, potom si musel vykopať jamu... Nemci chytili aj Dušana Dudíka, ktorý ušiel k partizánom pred mobilizáciou.
- **8. 3. 1945** – Gestapo zatkl a odvieďlo Annu Vrablicovú, dcéru obuvníka Jána Vrablicu, zobrali aj syna – cukrára. Obvinená bola, že odovzdávala partizánom lieky (je zamestnaná u firmy Tauš pri lekárovi). Syna J. Vrablicu prepustili na druhý deň.
- **14. 3. 1945** – Dnes je štátny sviatok, ktorý občania nijak zvlášť neoslavujú. Aj bohoslužby sa odbavili bez záujmu a malej účasti. Rozchýrilo sa, že dnes dobyli Rusi Zvolen – a to bola naša najkrajšia oslava dneška...
- **17. 3. 1945** – Medzi občanmi sa pohybujú špiclovia. Na ulici sa pohybujú ako robotníci alebo pripití a provokujú občanov.
- **21. 3. 1945** – Mnoho ľudí, žiadneň tovar – tak vyzerá dnešný jarmok. Na dobytčom trhu bolo len asi 10 kráv, jedna bola predaná za 10 000,- Ks. Za 1 liter slivovice sa platí až 300,- Ks, za sliepku až 180,- Ks a za 1 kg masla 100 – 180,- Ks. Z Liptovského Sv. Mikuláša sa na Myjavu vrátil Dušan Siváček, lekárnik, ktorý ošetroval ranených povstalcov. Jeho rozprávaniu o hrozných výčiňoch ruských vojakov nechce nik veriť a ľudia ho upodozrievajú z germánofilstva... Gestapo našlo u Samka Grečného skrytých Židov. Ženu

Alžbetu a dcérku (asi 6 roč.) zatkli. S. Grečný včas ušiel. Nemci všetko v dome zhabali. Grečná tvrdí, že nevedela, že bývajúci u nich evakuanti sú Židia.

- **28. 3. 1945** – Večer 27. 3. okolo 10.00 hod. bol partizánmi zastrelený trafikant Púll a Ľudovít Malík. Oblečení v nemeckých uniformách prišli pre Púlla neznámi ľudia a vonku ho zastrelili. Ľudovít Malík, ktorý bol u Púlla, chcel ujsť, ale taktiež bol zastrelený. Oba boli zradcovia a udavači a preto ich nikto neľutuje. Pohreb Púllov bol 29. 3. za účasti nemeckých vojakov – gestapákov, ktorí niesli veniec. V obci bolo niekoľko mužov Volkssturmu. Majú oblek z rôznych uniforiem a vyzbrojení sú starými puškami. Na ľavých rukávoch majú nápis Volkssturm.
- **2. 4. 1945** – Veľká noc, dosiaľ najsmutnejšia. Z neveľkej dialky počuť delostrelectvo, obzor sa v noci ožiaruje. Fronta sa neodvratne blíži. Obcou sa doslovne valia nové a nové oddiely, vozy, autá, delostrelectvo smerom na Senicu a na Moravu. Okolo 9.00 hod. prestala fungovať električka. Sme úplne odrezaní od akýchkoľvek správ.
- **4. 4. 1945** – Obchody i hostince sú pozatvárané, okná a výklady objajú doskami. Vojska je už menej, ale stále dosť. Stále sa valia obcou ustupujúce vojská. Továreň nepracuje, niet prúdu. Pošta vôbec nefunguje. Počuť, že z Bratislavy ušla „slávna slovenská vláda“. Vojská ustupujú všade, kde sa dá, aj poľnými cestami. Bol vraj znemožnený ústup na Senicu, vojská sa vracajú a hrnú sa moravskou hradskou: na západ, všetko na západ...
- **5. 4. 1945** – Čiastočné utíšenie. V noci počuť len ojedinele autá – občas výbuch, lebo výstrel. Dopoludnia Nemci schytali asi 20 chlapov, ktorí majú hnať dobytok. Niektorí ušli. Okolo 3.00 hod začala silná delostrelecká paľba z juhovýchodu. Hory sú plné partizánov.
- **6. 4. 1945** – V noci, okolo 12.00 hod. bolo počuť hukot lietadiel, potom silné dunenie a výbuchy. Nemci kladú do pilierov železničného

mosta u Petrášov nálože. Od Vrbového na Krajné sa vraj blížila rumunská vojská. Prvý krst ohňom dostala Myjava dnes okolo 5.00 hod. odpoludnia, keď sa nečakane objavili nad obcou ruské Raty a spustili guľometnú paľbu a zhodili bomby malého kalibru. (pozn.: Rata (Krysa) bola prezývka ruskej stíhačky Polikarpov I-16, ktorá však bola v závere vojny zastaraná a do boja ju už Sovieti nenasadzovali. Pravdepodobne teda išlo o stíhačky Lavočkin La-5, ktoré Nemci nazývali Nová Rata a boli dôležitou súčasťou vzdušných síl Červenej armády aj v posledných mesiacoch vojny.) Lietadlá utvorili veľký kruh a jednotlivito odstreľovali hradskú cestu na Polianku. Predtým bola bombardovaná Turá Lúka, kde boli zabíjať traja civilisti: Zuzana Pecnová, Koláriková a dcéra Štefana Omastu. Samuelovi Križanovi roztrhala strela ruku. Na Myjave z civilov bol vážnejšie zranený asi 12 – 14 ročný Paľko Vojtek.

- **7. 4. 1945** – Noc bola dosť pokojná. Len vozy stále hrkocú. Ráno od Senice bolo počuť silné dunenie, od Poľany a Krajného počuť delostreľbu. Front je bezprostredne blízko...
- **8. 4. 1945** – Nemci sa stiahli na Poľanu a na kopce za Myjavou, smerom na Moravu. Ešte bezprostredne za Myjavou zúrila boj, keď nad oslobodenou Myjavou na evanjelickej veži zaviala československá zástava. Prvá zástava nad Myjavou zbavenou nemeckých beští! Na evanjelickej veži si zriadili Rusi pozorovateľňu.
- **9. 4. 1945** – Obcou sa valia prúdy oslobodených armád rumunských. Sú všade ubytovaní, obec je celkom preplnená. Majú mnoho automobilov. Všetko na benzín. Vojaci sú výborne vyzbrojení a vyzbrojení. Pred pomník gen. M. R. Štefánika boli dnes pochovaní padlí hrdinovia: 4 Rusi a 1 partizán. Vojaci priniesli nové čl. platidlá. Rumuni ostreľujú Štemberk, kde sa Nemci ešte držia. Najmä okolo 15.00 hod. sa rozpútala prudká delostreľba z oboch strán. Šrapnel dopadajú aj do obce, hlavne na Vřšky. Boli zasiahnuté domy Trgalov a Zemanov, pred domom Šuncovým vyrylo veľkú jamu. U Beranov bol minou zabitý

profesor Holčík.

- **10. 4. 1945** – Rusí vojaci hovorili, že padnul Berlín. V noci bola obec zase ostreľovaná. Bol zasiahnutý dom Jána Kočvaru, krajčírka a dom vdovy Gálikovej. Rumunské delostrelectvo je zakopané na Bakýtke, ťažké delá hneď za domom Pavla Dudíka, dom sa po každom výstrele otriasa. Na paľbu Rumunov Nemci z moravskej strany neodpovedajú. Dnes starý, populárny bubeník strýčko Trgala, vybuchoval prvé oznámenie v oslobodenej Myjave: vyvesiť československé, slovenské a ruské zástavy. Každý práceschopný občan má ráno nastúpiť do práce odstraňovať prekážky pri cestách. Dnes bolo 10 pohrebov, ozaj frontových: ľudia sami na malom vozíku si odviezli mŕtvolu a skromne pochovali (pohreb Brúškov). Podobne bol pochovaný aj Daniel Gálik, robotník, ktorý padnul v boji o Myjavu, ďalej Milan Valášek, Pavel Sadloň. Macek a iní.
- **11. 4. 1945** – V boji o Poľanu padlo údajne do 50 partizánov, ktorí chceli odtiaľ vyhnáť Nemcov, ktorí cez tunel prechádzali na slovenskú stranu, odkiaľ aj delostrelecky od-

streľovali Myjavu.

Rumunské veliteľstvo nariadilo posunúť hodiny o 2 hodiny dopredu, aby bol v celom, Rusmi oslobodenom území, jednotný čas.

Na Myjavu sa vrátil Žid Alfréd Altmann aj s rodinou.

Pre stále krádeže bola na Myjave utvorená Národná stráž, ktorej veliteľom je por. Štefan Čúvala, veliteľ partizánskej skupiny Za ideál, ktorá spolu-oslobodila Polianku a Myjavu. Zomrel jeden z Troch, prezident USA Th. Roosevelt, na ktorého budeme vždy vďačné spomínať, ako na jedného z Osloboditeľov Európy.

Dnes dosadli na Hoštákoch dve rumunské kuriérne lietadlá. Občania, zvedaví, sa hrnú pozrieť...

Ruské NKVD zabralo pre úradovne I. a II. poschodie Myjavskej banky, ktoré museli obyvatelia hneď vyprázdniť (okrem nábytku).

- **15. 4. 1945** – Nad obcou preletelo nemecké lietadlo, ktoré Rumuni odstreľovali. Na Kamennom kopci zakopali tri protiletectvé delá pre všetky prípady.
- **16. 4. 1945** – Rumunské lietadlo denne zosadajú na Hoštákoch, na roliach. Vozia poštu, noviny atď. Ulice, veľmi znečistené, bolo

nariadené občanom pred svojimi domami očistiť. Tak tiež stromky popri ceste treba do výšky 1 meter vápnom oblieť.

Dnes okolo 20 nemeckých „übermenschov“ hnali rumunskí vojaci do bývalých žandárskych kasární (za r. k. kostolom). Obcou stále prechodia Rumuni smerom na Moravu. Hovorí sa, že už čoskoro sa stiahnu z Myjavy na Moravu a prídu československé vojská.

- **17. 4. 1945** – Muži z mesta i okolitých kopaníc odišli do hôr rúbať drevo na opravu zničených viaduktov, ktoré opravujú ruské oddiely. Občania ešte nemeslo sa vyťahujú s koňmi na pole. Obávajú sa Rumunov, ktorí mnoho koní i dobytku a iné veci poberali.
- **18. 4. 1945** – Navrátili sa na Myjavu ďalší Židia: Weisovci a Dr. Martonovič so ženou. Rodina Kopponova odišla do Nového Mesta nad Váhom pre mŕtvolu svojho syna Pavla, ktorú našli v masovom hrobe. Pohreb bude zajtra.
- **21. 4. 1945** – Na Myjave je už len málo Rumunov. Ľudia ešte s obavami pracujú na poli. Dnes zase hnali mnoho (do 100) nemeckých zajatcov obcou.

- **23. 4. 1945** – Bol zavedený normálny stredoeurópsky čas.
- **25. 4. 1945** – Údajne našli mŕtvolu Milana Marečku, umučeného Gestapom. Rodina pôjde pre ňu.
- **28. 4. 1945** – Štyridsať záprahov odvážalo Rumunov. Takmer denne sa prihodí nešťastie s nevybuchnutou muníciou. Výzvy k opatrnosti sú márne... Zničené viadukty už nebudú Rusi opravovať, lebo dobyli Vlárú.
- **29. 4. 1945** – Dnes bol pohreb básnika – partizána Milana Marečku, umučeného Gestapom. Bol to jeden z najväčších pohrebov, lebo ľudia cítili, že v Milanovi Marečkovi strácajú veľmi nadaného chlapca, básnika – partizána. Jeho básne zberá terajší kultúrny referát a vydané budú tlačou na večnú pamäť.

Nech sú nám teda aj tieto historické záznamy pripomienkou a večnou pamäťou strastí spôsobených dosiaľ najväčším vojnovým konfliktom v ľudských dejinách, varovným prstom, aby sme nič podobné už nikdy nepripustili a želaním, aby sa národy konečne naučili žiť v mieri.

spracoval: M. Hrin

80. výročie oslobodenia Myjavy: Na námestí pristane aj Spitfire!

Pri príležitosti 80. výročia oslobodenia Myjavy pripravuje samospráva v týždni od 7. do 12. apríla 2025 pre širokú verejnosť zaujímavý program. Dúfajme, že počasie mu bude priat a podarí sa ho zrealizovať tak, ako je v súčasnosti naplánovaný.

Oslavy sa začnú v utorok 8. apríla, teda presne v deň výročia oslobodenia, kultúrno-historickým pásmom Michala Maliarika s názvom **Nezabúdaj, živý!** To si budú môcť pozrieť v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave najskôr dopoludnia o 9.30 h žiaci 2. stupňa základných škôl a večer o 18.00 h aj široká verejnosť.

Hlavný program sa uskutoční v sobotu 12. apríla od 10.00 do 16.00 h v centre mesta, na Námestí M. R. Štefánika. Situovaný bude na hlavné námestie,

malé námestie pred mestským úradom a na zelenú plochu pri okružnej križovatke. Návštevníci sa môžu tešiť napríklad na expozíciu spolku **Czech Spitfire Club** venovanú československým letcom v britskom kráľovskom letectve RAF (Royal Air Force) s poľným letiskom a stíhacím lietadlom Supermarine Spitfire v skutočnej veľkosti.

V réžii **Klubu vojenskej histórie Slovensko (KVH)** bude zasa výstava dobových vojenských artefaktov, výstroje a výzbroje, tábor vojakov Červenej armády, horský kanón, technika nemeckej armády (Kübelwagen, Zündapp) a pripravený bude aj výklad k vystavovaným predmetom.

Spomienku na oslobodenie svojou účasťou podporia aj **Ozbrojené sily Slovenskej re-**

publiky (OS SR). Naši vojaci na Myjavu zavítajú s vojenským vozidlom TATRA alebo MAN, vojenskou sanitkou Mercedes, prezentáciou výstroje a výzbroje. Nachystajú si aj aktivity pre deti.

Malí aj veľkí priaznivci vojenskej techniky sa môžu v sobotu tešiť na **Tankový arénu**. Pôjde o voľné jazdenie cez prekážky s veľ-

kými RC modelmi tankov v mierke 1/16 z Tankovej arény Zvolen a nebude chýbať ani ukážka tankového boja s týmito modelmi.

Pre tých, ktorí sa o históriu naozaj zaujímajú a radi sa dozvedia nové fakty z lokálnych aj svetových dejín, budú na myjavskom námestí nainštalované dve výstavy. Prvá s názvom **Zabudnutí hrdinovia** bude venovaná leteckým súbojom nad kopanicami v roku 1944 a jej autorom je Ondrej Janšto. Druhá s titulom **Živý, nezabúdaj!** spracovaná SNM – Múzeom SNR v Myjave bude venovaná priamo udalos-

tiam spojeným s oslobodzovaním Myjavy a koncom druhej svetovej vojny v roku 1945.

Do diania v centre mesta sa aktivitami pre deti zapojí aj **Centrum voľného času Myjava** a atmosféru dotvoria svojim vyhrávaním **Dychová hudba Myjavci**, ktorá oslavuje 85 rokov svojej existencie a **Myjavské heligónky**. Pripravené bude aj občerstvenie.

Vyvrcholením sobotňajšieho programu bude **spomienka na 80. výročie oslobodenia Myjavy pri pamätníku Osloboditeľov** na námestí o 14.00 h vo formáte, aký poznáme z predošlých rokov. No predsa s o niečo bohatším obsahom. Po príchode sprievodu účastníkov spomienky z mestského úradu k pamätníku bude nasledovať akt kladenia vencov a kytic. Zaznie hymna Slovenskej republiky, recitál, príhovory hostí či predstavenie postupu oslobodzovania Myjavy v aprílových dňoch roku 1945. Slávnostnú atmosféru umocnia čestná salva aj prelet lietadla v markingu z obdobia 2. svetovej vojny.

Oficiálne ukončenie všetkých zložiek programu je naplánované na 16.00 h.

Zmena programu vyhradená!

Podujatie pre vás pripravujú mesto Myjava a Správa majetku mesta Myjava, s. r. o. v spolupráci s M. Maliarikom, SNM - Múzeom SNR v Myjave, Ozbrojenými silami Slovenskej republiky, spolkom Czech Spitfire Club, Klubom vojenskej histórie Slovensko, Tankovou arénou Zvolen a Miestnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Myjava.

text a foto: M. Hrin

80. VÝROČIE OSLOBODENIA MYJAVY

utorok 8. 4. 2025, 9.30 h, KD Samka Dudíka v Myjave
Nezabúdaj, živý!
 Program pre školy, autor: M. Maliarik

utorok 8. 4. 2025, 18.00 h, KD Samka Dudíka v Myjave
Nezabúdaj, živý!
 Program pre širokú verejnosť. Vstup voľný, autor: M. Maliarik

sobota 12. 4. 2025, 10.00 – 16.00 h, Nám. M. R. Štefánika v Myjave
 námestie pred mestským úradom, zelená plocha pri okružnej križovatke, hlavné námestie

Spitfire!
 Expozícia Czech Spitfire Club venovaná československým letcom v Royal Air Force, poľné letisko so stihacím lietadlom Supermarine Spitfire v skutočnej veľkosti a artefakty.

Na bojisku
 Výstava dobových vojenských artefaktov, výstroje a výzbroje, tábor vojakov Červenej armády, technika nemeckej armády (Kübelwagen a Zündapp) a komentované prehliadky Klubu vojenskej histórie Slovensko.

Ozbrojené sily Slovenskej republiky (OS SR)
 Prezentácia OS SR, vojenské vozidlo TATRA/MAN a vojenská sanitka Mercedes, výstroj, výzbroj, aktivity pre deti.

Tanková aréna
 Jazdenie s RC modelmi tankov Tankovej arény Zvolen pre malých i veľkých, ukážka tankového boja s RC modelmi.

Neznámi hrdinovia
 Výstava Ondreja Janštu venovaná leteckým súbojom nad kopanicami v roku 1944.

Živý, nezabúdaj!
 Pužovná výstava venovaná oslobodeniu Myjavy a koncu 2. svetovej vojny.

Výhrávanie DH Myjavci, Myjavských heligóniek a aktivity CVČ Myjava pre deti.

sobota 12. 4. 2025, 14.00 h, Nám. M. R. Štefánika v Myjave
pamätník Osloboditeľov

80. výročie oslobodenia Myjavy
 Spomienka spojená s kladením vencov pri pamätníku Osloboditeľov. Hymna SR, recitál, príhovory, čestná salva, prelet lietadla nad pamätníkom.

 MINISTERSTVO OBRANY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
 Realizované v finančnej podpore Ministerstva obrany Slovenskej republiky v rámci dotačného programu.
 Za obsah tohto dokumentu je výhradne zodpovedný Mesto Myjava

Kalendárium

- Dňa 1. apríla 1968** bolo na Myjave otvorené nové pracovisko Slovenského národného múzea v Bratislave – Múzeum Slovenských národných rád Myjava.
- Dňa 2. apríla 1912** sa na Myjave narodil Štefan Šebesta. Bol hospodárskym pracovníkom, verejným činiteľom a účastníkom SNP. Ako poslanec SNR pôsobiaci na postoch hospodárskeho a sociálneho výboru, či ako podpredseda Zboru poverených vždy myslel na svojich rodákov, spoluobčanov. Všemožne pomáhal Myjave, a to napriek odvolaniu z funkcie na základe

teórie o tzv. buržoáznom nacionalizme. V roku 1964 bol čiastočne rehabilitovaný. Bol riaditeľom Hydroprojektu a stál pri kolíske zrodu Múzea SNR v Myjave. Všetka jeho projektová dokumentácia sa rodila v Hydroprojekte. Štefan Šebesta sa stal v roku 1969 ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií, začas ministrom výstavby a techniky SSR. V roku 1970 bol však zo všetkých stránických i štátnych funkcií odvolaný. V roku 1990 bol po druhý raz politicky a morálne rehabilitovaný. Zomrel 10. apríla 1994 v Bratislave.

- Dňa 8. apríla 1945** bola Myjava oslobodená vojskami II. ukrajinského frontu v súčinnosti s domácimi partizánmi.
- Dňa 10. apríla 1811** sa narodil na Starej Turej Martin Kiška, neskorší rímsko-katolícky farár na Myjave. Pozabudlo sa na neho – priekopníka ekumény, národovca a ľudomila, blízkeho priateľa J. M. Hurbana, vyzývateľa do účasti na revolučnom dianí v roku 1848. Nenájdeme o ňom zmienku ani v Literárnom sprievodcovi od Uhrína, ani v ostatnej literatúre. Za svoje názory a činy bol i vyšetrovaný. Zostal im však

verný. Bol členom Matice slovenskej a jej podporovateľom. Odoberal knihy a časopisy, ktoré požičiaval ďalej a to spoločne oboch vierovyznaní. Pomáhal chudobným a tiež sa vyznal v liečení dobytka. Zomrel na Myjave 11. 6. 1885. Pochovaný bol na dolnom cintoríne v Myjave.

- **V dňoch 9. a 10. apríla 1848** Hurban píše vo Viedni svoju historickú proklamáciu k slovenskému národu – Bratia, Slováci! a pieseň Bije zvon slobody.
- **Dňa 19. apríla 1986** zomrel myjavský rodák JUDr. Rastislav Lacko, CSc. Narodil sa 15. 5. 1920 v známej rodine Lackovcov, a to na evanjelickej fare. Od roku 1945 bol v službe Ministerstva zahraničných vecí v Prahe. Pôsobil vo Francúzku, Belgicku, Vietname, Rakúsku, v Medzinárodnej agentúre pre atómovú energiu, tiež v USA v stájej komisii ČSSR pri OSN a vo Švajčiarsku na príprave Konferencie o bezpečnosti a spolupráci. Bol ekonómom i ekologom. Z jeho najznámejších

prác uvádzame: Náčrt vývinu priestorovej ekonomiky, Ekonomické problémy životného prostredia, Križovatky medzinárodnej hospodárskej spolupráce, Ekorozvoj, problémy a perspektívy, otázky nad prírodnými zdrojmi a iné. Rastislav Lacko bol autoritou vo svojom obore, ale doma sa o ňom vie menej. Najznámejšou je jeho matka Anna Lacková – Zora, spisovateľka, brat Ján Lacko, slovenský filmový a televízny režisér i otec Pavel Lacko.

- **V dňoch 26. a 27. apríla 1848** Hurban zorganizoval vyslanstvo na Myjavu, sám šiel v čele na koni. Bol trhový deň – streda. Prijatie bolo spočiatku chladné. Privítal ich iba evanjelický kaplán L. Semian. Myjavský evanjelický farár Šulc nebol Hurbanovi v roku 1848 vôbec naklonený. Hurban svojím famóznym prejavom strhol napokon zidený ľud a na vežu vyvesil slovenskú zástavu. Po tomto zhromaždení sa Hurban vybral do domu pani Koléničky, kde cez noc zostavil známe Žiadosti slovenského národa za stolicu Nitriansku,

ktoré boli prečítané 28. apríla na zhromaždení na Brezovej.

- **Dňa 30. apríla v roku 1874** sa narodil v Skalici neskorší myjavský učiteľ Michal Šimonovič. Bol nielen výborným pedagógom, ale i osvetovým pracovníkom a sádárom. Zostali po ňom nielen generácie žiakov s vedomosťami, ktoré do nich vložil, ale i štepnice na Myjave a kopaniciach a dnes aj záhradkárská kolónia, ktorá nesie jeho meno. Zostala po ňom i dcéra Zuzka Zguriška. Michal Šimonovič zomrel predčasne 28. februára 1919. Pochovaný je na hornom cintoríne a dcéra mu dala zhotoviť pomník u akademického sochára Rudolfa Březu. Práve on sa podieľal na architektonickom riešení pamätníka M. R. Štefánika na myjavskom námestí.

zo zápisov Blanky Landovej spracovala Zuza-
na Grešnerová

Nezabúdaj, živý!

Mesto Myjava vás srdečne pozýva na kultúrno-historické pásmo Michala Maliarika s názvom Nezabúdaj, živý! usporadúvané pri príležitosti 80. výročia oslobodenia Myjavy a konca 2. svetovej vojny. To sa uskutoční v utorok 8. apríla 2025, teda presne v deň výročia oslobodenia, v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka v Myjave. Najskôr dopoludnia o 9.30 h pre žiakov 2. stupňa základných škôl a potom večer o 18.00 h pre širokú verejnosť.

Vstup na program je voľný. Program osláv výročia oslobodenia bude potom pokračovať v sobotu 12. apríla 2025 na Námestí M. R. Štefánika a môžete si ho naštudovať v predošlom článku publikovanom v našom mesačníku.

M. Hrin

Kultúrny dom Samka
Dudíka v Myjave
utorok 8. 4. 2025, 18.00 h

Spomienkové pásmo
k 80. výročiu oslobodenia
Myjavy a koncu 2. svetovej vojny.
Vstup voľný.

1945

Apríl

NEDEĽA

8

Albert

Koniec vojny pre Myjavu a okolie

... chvalabohu už je potom ...

Veľkonočné inšpirácie 2025

Vo štvrtok 10. apríla 2025 sa v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave začne ďalší ročník výstavy s tematikou blížiacich sa jarných sviatkov nazvaná Veľkonočné inšpirácie. Tú pripravuje mesto Myjava v spolupráci s materskými a základnými školami v Myjave, Základnou umeleckou školou, Centrom voľného času, Domovom sociálnych služieb Úsvit, Komunitným centrom a Miestnou organizáciou Jednoty dôchodcov Slovenska. V priestoroch kultúrneho

domu si budete môcť pozrieť aj výstavu drotárskych výrobkov Andrey Ertlovej a prezentáciu celoslovenskej výtvarnej súťaže Umenie na pohľadnici - Krásy slovenskej prírody.

Vernisáž sa uskutoční vo štvrtok 10. marca 2025 o 15.00 h vo výstavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka a výstava bude potom verejnosti prístupná do stredy 16. apríla v pracovných dňoch od 9.00 do 17.00 h.

M. Hrin

Nevšedné podoby prútia 2025

Centrum tradičnej kultúry v Myjave a obec Rudník vás srdečne pozývajú na 17. ročník podujatia s názvom Nevšedné podoby prútia. To sa bude konať v sobotu 12. apríla 2025 od 10.00 h v Kultúrnom dome v Rudníku pri Myjave.

Aj tento rok sa môžete tešiť na košíkarske tvorivé dielne a prezentácie technik pletenia, jarmok, filmy o košíkárstve a najmä na výstavu košíkárskych výrobkov v nevšedných a umeleckých podobách.

V sprievodnom kultúrnom programe sa počas dňa predstavia deti z MŠ a ZŠ Rudník, ľudová hudba Petra Štulrajtera, Heligónkari z Prietrže, MSSK Škrupinka z Trenčína a Folklórny súbor Brezová z Brezovej pod Bradlom. Vyhlásenie víťazov výstavy je naplánované na 17.00 h. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

M. Hrin

zdroj: Centrum tradičnej kultúry v Myjave

Zažite krajské mesto v inom svetle!

Počas festivalu svetelného umenia 11. - 12. apríla sa ulice, námestie aj skryté zákutia nášho krajského mesta Trenčín premenia na živé plátno plné svetelných inštalácií a digitálneho umenia. Vstup je zdarma.

Videomapping na budove mestskej veže, inštalácia, ktorá odzrkadlí ľudí aj krásny interiér synagógy, či laserová show, čo

ukáže Trenčiansky hrad v úplne inom svetle. To sú len tri zo siedmich zastávok Light art festivalu (LAF). Počas dvoch aprílových večerov od 19.30 do 23.00 h budú mať návštevníci a návštevníčky Trenčína príležitosť zažiť rôzne typy svetelného umenia a vybrať si, čo sa im páči najviac.

Celý program festivalu je dos-

tupný na www.laftrencin.sk. Objavovať svetelné umenie v uliciach Trenčína pomôže ľuďom festivalová mapa v online verzii na webe alebo papierovej na mieste. Pri každom stanovišti ochotní dobrovoľníci a dobrovoľníčky radi povedia o diele viac. Ak by to všetko bolo málo, v spolupráci s Galériou M. A. Bazovského LAF chystá aj komentované prehliadky.

Light Art Festival pripravuje známe trenčianske občianske združenie TRAKT, ktoré už v minulosti prinieslo do mesta videomapping alebo digitálne graffiti. LAF je súčasťou projektu Európskeho hlavného mesta kultúry Trenčín 2026, finančne podporeného mestom Trenčín, Trenčianskym samosprávnym krajom a Ministerstvom kultúry SR. Partnerom je Európska únia.

Kristína Mlynárová, LAF

Srdečne vás pozývame na jedinečný hudobno-tanečný program s názvom Žandársky most, ktorý sa bude konať v sobotu 26. apríla 2025 o 18.00 h v hlavnej sále Kultúrneho domu Samka Dudíka.

Ako Žandársky most, tak Čachtická strela majú úzky súvis s traťou Nové Mesto nad Váhom - Veselí nad Moravou. Kým most je statickou stavbou na trati, "strela" je akýmsi dokladom obľuby ironie medzi kopaničiarskym obyvateľstvom v jej okolí. Čachtickou strelou označujú malý motorový vláčik, ktorý síce premáva na krátkom úseku pôvodnej trate, ale o to dlhšie mu to trvá. Rýchlosť je ale veličina relatívna. Ako rýchlo pomalá jazda ubieha, je len na pasažierovi samotnom.

Darmo by Čachtická strela mala rýchlosť Pendolína, ak by jej pasažier bol človek bez záujmu, človek s očami upretými len na svoj smartfón. Taký človek nevie, že práve prešiel hranicu dvoch štátov, že práve prešiel cez Štefánikov tunel, alebo že práve prešiel cez Žandársky most, aj keď to nie je most ale viadukt a ani nejde cez žandára ale cez dedinku Paprad.

To ale vojenski zbehovia pred 170 rokmi nemohli vedieť, že na

mieste, kde zastrelia žandárov Kocourek a Liberského, ľudia neskôr vybudujú železnicu a budú tadiaľ pokojne cestovať do školy, do práce alebo k doktorovi. Keby to boli vedeli, možno by to neurobili. Alebo by zabili niekoho iného, možno by zabili starého Lanfranconiho, aby to bol Lanfranconiho most.

To ale nevieme. Veľa vecí nevieme a nevie ich ani tento program. Nevieme, či by Matej Korvín mal radšej heligónku ako gajdy. Nevieme, či by hurbanovské povstanie nebolo úspešnejšie, keby dobrovoľníci jedli viacej bryndze. Nevieme, či by kopaničiari odišli hospodáriť na dolnú zem, keby vedeli, že príde globálne otepľovanie.

Čo - naopak - vieme, aj keď bez historicky verného odevu alebo hudby, je hľadať príbehy a udalosti okolo nás, ktoré je hodno si pripomínať. Vieme sa snažiť hľadať v príbehoch to dobré aj to zlé. To dobré nás môže inšpirovať, toho zlého by sme mali varovať. Vďaka príbehom vieme byť tolerantnejší a chápacejší. Vieme byť slušní cestujúci jedného spoločného vlaku.

V programe spomenieme viac príbehov či legiend spojených najmä s podjavorínskym krajom. Inšpiráciou nám boli monogra-

fia Stará Turá, Anna - Spomienky Anny Košťálovej od Bunov a zápisky J. L. Holubyho. Porozmýšľame, ako žili predkovia a potomkovia zabitých žandárov Kocourek a Liberského. Zaspievame si piesne ironické, ale aj staré balady. Zatančujeme si pri tónoch huslí, gájd alebo saxofónu. Ale nazrieme aj poza kopaničiarske vršky do Pivnice a z Pivnice ešte ďalej. Budeme si spolu rozširovať obzory, hľadať

KULTÚRA a ŠPORT

súvislosti, rozdielnosti a rešpektovať jeden druhého.

Vstupenky na program v hodnote 9,- € zoženiete na portáli kultura.myjava.sk alebo osobne v kancelárii kultúrneho domu na Partizánskej ulici v Myjave.

Účinkujú: FS Brezová, OZ Čalamáda, Fiškusi, Ondrej Lančarič a Dušan Mozolák

M. Hrin

Mesto Myjava vás srdečne pozýva na divadelné predstavenie s názvom Jen pravdu, drahý, ktoré sa bude konať v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave vo štvrtok 15. mája 2025 o 19.00 h. Pôjde o francúzsku komédiu Floriana Zelleru o nevere, v ktorej sa klame ako o pretek... Brilantne rozohraný príbeh štvorice Parížanov a ich (ne) bezpečných vzťahov. Michel musí klamať, pretože inak nedokáže ustáť situáciu, v ktorej už pol roka podvádza manželku s Alicou, ženou svojho najlepšieho priateľa Paula. Našťastie, majú dokonalý systém, takže na ich pomer nemôže nikto prísť a teda nikomu nespôsobuje žiadnu bolesť a ujmu. Raz však systém poruší, Michelova žena Laurence nadobudne podozrenie a začína niečo tušiť. A čo ak navyše ešte na to všetko príde Paul? Alebo je to úplne inak? Michel nie je ani trochu pripra-

vený na možnosť, že by sa karta mohla obrátiť. A udalosti nabereú nečakaný spád...

Florian Zeller je najhranejší francúzsky dramatik súčasnosti. Jeho skvelá komédia má v sebe čosi z tradície toho najvyššieho francúzskeho bulváru. Hlavnú rolu Michela písal autor priamo na telo Pierra Arditiho, špičkového predstaviteľa súčasného parížskeho komediálneho herectva.

V našej verzii na javisku myjavskeho kultúrneho domu uvidíte Danu Morávkovú, Jana Českého, Josefa Cardu a Štěpánku Křestanovú.

Vstupenky na predstavenie v hodnote 28,- €/prízemie a 26,- €/balkón zoženiete na portáli kultura.myjava.sk alebo osobne v kancelárii kultúrneho domu na Partizánskej ulici v Myjave.

M. Hrin

Smejko a Tanculienka - Cesta do fantázie

Mesto Myjava vás srdečne pozýva na novú rodinnú šou dua Smejko a Tanculienka s názvom Cesta do fantázie, ktorá sa uskutoční v stredu 4. júna 2025 o 17.00 h v Kultúrnom dome Samka Dudíka v Myjave.

So Smejkom a Tanculienkou si zaspievate ich známe a obľúbené hity, ale aj nové piesne z pripravovaného rovnomeného filmu Cesta do fantázie. A možno stretnete v krajine Fantázia aj obrovského Macka Duška, dvojmetrového maskota, ktorý vie nielen spievať a tancovať, ale aj všeličo iné. Ak ste zvedaví, či Smejko s Tanculienkou do Fantázie ozaj doriaza, pridte sa o tom presvedčiť na pripravované predstavenie. Bude to naozaj dobrodružná a zábavná cesta pre celú rodinu!

Vstupenky na šou v hodnote 16,- € zoženiete na portáli kultúra.myjava.sk alebo osobne v

kancelárii kultúrneho domu na Partizánskej ulici.

Každá osoba, dospelý aj dieťa bez ohľadu na vek, musí mať platnú vstupenku. Cena vstupeniek je rovnaká pre deti aj dospelých. Do sály z bezpečnostných a kapacitných dôvodov bude vpustených len toľko osôb, koľko je v sále miest na sedenie. Ako bonus ku každým 4 lístkom zakúpeným v jednom nákupe dostanete darček, a to mesačný prístup ku všetkým našim filmom a rozprávkam na www.kukino.tv. Darček získate pred vstupom do sály.

Dieťa s platným ZŤP preukazom do 15 rokov bude mať po zakúpení vstupenky a predložení ZŤP preukazu na vstupe pred akciou nárok na vrátenie 50 % zo vstupného.

M. Hrin

Spoločná cyklojazda pre všetkých

Srdečne vás pozývame na otvorenie cyklistickej sezóny na Myjave, ktorú začneme spoločnou cyklojazdou určenou pre všetkých záujemcov bez rozdielu veku.

Tá sa bude konať v sobotu 26. apríla 2025 o 14.00 h. Pripravujú ju mesto Myjava, SKILAND Stará Myjava a predajňa MY BIKES. Štart bude pri mestskom úrade, odkiaľ sa účastníci jazdy vyberú smerom do Brestovca, ďalej na Horný výhon, Lipovčeka a zídu k lyžiarskemu vleku na Starej Myjave. Tu bude polhodinová prestávka v odhadovanom čase od 15.30 do 16.00 h. Pri jazdovke bude pre cyklistov pripravené občerstvenie, servis bicyklov a dozvedia sa aj niečo o vízií nového bikeparku v areáli SKLINAD-u. Po prestávke bude jazda pokračovať na Myjavu a jej cieľ bude okolo 17.00 h v bikeparku na Novomestskej ulici. Cyklojazda bude nenáročná,

tempo pohodové a tak je podujatie určené deťom i dospelým, ktorí by radi aktívne strávili spoločný čas s inými priaznivcami cyklistiky a zároveň sa dozvedeli niečo nové o možnom rozvoji cyklo dopravy v regióne. No a keďže bezpečnosť je prvoradá, treba pred jazdou pamätať na nevyhnutné vybavenie, dobrý stav bicykla a deti aj na prilby. Na cyklojazdu sa možno prihlásiť prostredníctvom QR kódu na priloženom plagáte najneskôr do piatka 25. apríla 2025. Prihlasovanie má najmä informačný charakter, aby organizátori vedeli, s akou účasťou majú počítať a tomu prispôbili realizáciu jazdy.

Ďakujeme a tešíme sa na vašu účasť!

M. Hrin

zdroj: M. Pipa

**SPOLOČNÁ JAZDA
PRE VŠETKÝCH**

OTVORENIE CYKLISTICKEJ SEZÓNY NA MYJAVE

26. APRÍLA 2025 O 14.00

- Štart: Mestský úrad Myjava
- Smer: Brestovská priehrada → Horný výhon → Lipovčeka → Stará Myjava (Vlek) - prestávka → Brestovská priehrada → Bikepark Myjava
- Prestávka na Starej Myjave: cca 30 min (15:30 - 16:00)
- Predpokladaný príchod do cieľa: 17:00 (Bikepark)

- Vhodné pre všetkých, vrátane detí.
- Trasa a tempo – pôjde o pohodovú jazdu.
- Bezpečnosť – deti (prilby).
- Na jazdovke – občerstvenie a servis bicyklov

Prihlasovanie

INZERCIA

Ako sa dobre pripraviť na cyklistickú sezónu?

Ak budete venovať svojmu bicyklu trochu času teraz, hoci aj pred spoločnou cyklojazdou, ktorou na konci apríla oficiálne otvoríme cyklistickú sezónu na Myjave, ušetríte si tým neskoršie možné nepríjemnosti. A na čo sa zamerať?

• Skontrolujte tlak v pneumatikách

Správne nahustená pneumatika podľa odporúčania výrobcu uľahčí šliapanie, predĺži životnosť plášťov a zlepši komfort jazdy, či už je to na ceste alebo v teréne.

• Vyskúšajte funkčnosť brzd

Brzdy treba nastaviť, skontrolovať na nich opotrebenie gumičiek či platničiek, prípadne vymeniť lanko alebo brzdy odvzdušniť.

• Nezabudnite na servis vidlic pri odpružených bicykloch

Pri všetkých typoch odpružených vidlic a tlmičov (pružinové, vzduchové, olejové) je vhodné urobiť preventívny servis, ktorý zabezpečí správny chod odpruženia.

• Kontrola kolies

Tá je zameraná na vycentrovanie kolies, správne napnutie špicov a kontrolu ložísk v nábojoch.

• Doplníte si výbavu

Vo vašej cyklistickej výbave by nemali chýbať tieto doplnky: náhradná duša, lepiaca sada, multikľúč, osvetlenie. Skontrolujte si aj stav prilby, okuliarov a fľaše. Ak je to potrebné, zvažte, či nie je vhodné zainvestovať do nových doplnkov, ktoré vás chránia počas jazdy a spríjemňujú vám najmä dlhšie výjazdy.

Kedy je vhodné navštíviť servis?

- Ak si nie ste istý stavom bicykla,
- pri opotrebovaných plášťoch,
- ak pri šliapaní počujete zvláštne zvuky,
- ak máte problémy s prehadzovaním,
- reťaz nechodí po prevodoch plynulo.

Ak si s vašim bicyklom nevieť rady, môžete sa obrátiť na predajňu a servis MY BIKES na Námestí M. R. Štefánika 568/36 v Myjave. Nájdete nás aj na facebooku či na webovej stránke www.mybikes.sk.

Vyrazte von a užite si cyklistickú sezónu naplno! – to vám želá MY BIKES.

Plavecké kurzy budú opäť v apríli a máji

Plavecký oddiel TJ Spartak Myjava pripravil pre verejnosť aj tento rok kurzy plávania rodičov s deťmi a predplaveckej prípravy. Začnú sa v stredu 2. apríla 2025.

Prvý kurz je určený pre záujemcov – rodičov s deťmi vo veku od 9 mesiacov do 3 rokov, ktoré si chcú užiť zábavu, získať pozitívny vzťah k vode a vodnému prostrediu, osmeliť sa a otužovať, učiť sa ponárať, či získať prvé skúsenosti s plávaním. Ide o 10-hodinový kurz, pri ktorom budú rodičia spolu s deťmi v malom výukovom bazéne. Kurz

bude realizovaný počas mesiacov apríl a máj, vždy v stredu a v piatok v čase od 10.00 do 10.45 h a od 10.45 do 11.30 h. Deti musia mať oblečené špeciálne plienky na plávanie. Podľa potreby si treba priniesť šľapky, plavky, osušky, alebo župan, sprchovacie potreby. Kurz sa začne v stredu 2. apríla 2025 o 10.00 h, kedy sa zároveň uskutoční aj prihlasovanie záujemcov. To bude možné od 9.30 h. V prípade potreby bližšie informácie získate na tel. číslo 0902 219 280.

Druhý kurz predplaveckej prí-

pravy je určený rodičov s deťmi vo veku od 3 do 6 rokov, ktoré majú záujem oboznámiť sa s vodným prostredím, s dýchaním do vody, s vznášaním sa na vode a chcú si osvojiť elementárne základy plávania. Predplavecká príprava má aj zdravotný účinok, zvyšuje odolnosť a otužilosť detí. Ide o 10-hodinový kurz v malom výukovom bazéne, ktorý sa bude konať počas mesiacov apríl a máj, a to vždy v stredu a v piatok od 17.00 do 18.00 h. Menšie deti musia mať oblečené špeciálne plienky na plávanie. Podľa potreby si treba priniesť šľapky, plavky,

osušky alebo župan, sprchovacie potreby. Kurz začína v stredu 2. apríla 2025 o 17.00 h, kedy sa uskutoční aj prihlasovanie záujemcov. To sa začne o 16.30 h. Bližšie informácie v prípade potreby získate na tel. číslo 0902 219 280.

zdroj: B. Kormaník, Plavecký oddiel TJ Spartak Myjava

Majstrovstvá Slovenska v športovom kolobežkovaní

Po ôsmich rokoch sa v našom regióne opäť uskutoční prestížne podujatie – Majstrovstvá Slovenska v športovom kolobežkovaní. Tie sa budú konať v nedeľu 11. mája 2025 na uliciach Priemyselná a Javorinská v Myjave. Za úspešnú generálku na rovnakej trati možno považovať 1. kolo Slovenského pohára v roku 2023. Tentokrát sa však popri mužoch a ženách budú môcť zápolenia zúčastniť aj žiaci 2. stupňa základných škôl.

V máji a júni minulého roka rozbehol Kolobežkový oddiel TJ Spartak Myjava projekt na priblíženie tohto športu priamo na hodinách telesnej výchovy

žiakov zo Štúrovej ulice. Ďalšou snahou bude rozšíriť túto možnosť aj na ďalšie školy. No a rozhodne zaujímavým spostením tohto projektu je práve účasť na takomto dôležitom podujatí, ktoré budú mať žiaci takpovediac pod nosom a nemusia za ním nikam cestovať.

Viac o pretekoch sa dozvedia približne mesiac pred ich konaním priamo na školách a informovaná bude aj široká verejnosť. V každom prípade, termín je jasný už dnes a kolobežkári z Myjavy budú radi, ak sa prídu na nich pozrieť a povzbudiť ich.

text a foto: M. Iľovičný, Kolobežkárske oddiely TJ Spartak Myjava

Mládežnícky volejbal na Myjave: Juniori lídrami, kadeti s prvými víťazstvami

Mládežnícky volejbal na Myjave prežíva dynamickú sezónu 2024/2025. Juniorský tím VO TJ Spartak Myjava dominuje v 1. lige juniorov, skupine Západ, kde sa po výborných výkonoch nachádza na prvom mieste. S výsledkami panuje v tíme veľ-

ká spokojnosť a tím sa už začína pripravovať na Majstrovstvá Slovenska, ktoré sa uskutočnia v máji v Prešove. Cieľ je jasný – boj o medailu.

V kategórii kadetov sa Myjava aktuálne nachádza na predpo-

slednom mieste, no tím zaznamenal výrazný posun vpred. Po náročnom období sa hráči odrazili od dna a zaznamenali dve cenné víťazstvá proti Hamuliakovu. „Práca s tímom je náročná, ale snažím sa dávať priestor aj hráčom z lavičky,“ hovorí tréner

Martin Pipa.

Volejbalisti Myjavy tak ukazujú, že v mládežníckych kategóriách rastie silná generácia, ktorá má pred sebou veľké výzvy aj ambície.

M. Pipa

Výsledky a program myjavských šachistov

4. liga

- ŠO Spartak Myjava - ŠK Komplet Modranka junióri 1,5 : 3,5
- Šachový klub Holíč B - ŠO Spartak Myjava 2,5 : 2,5

5. liga

- CVČ Myjava - CVČ Senica B 2,5 : 2,5
- ŠO Spartak Myjava B - ŠK Petrova Ves B 4 : 1 (priamy súboj o 1. miesto zvládli lepšie domáci šachisti)
- ZŠK Vrbové C - CVČ Myjava 4,5 : 0,5
- ŠK Skalica C - ŠO Spartak Myjava B 0,5 : 4,5

Program na apríl 2025

4. liga

6. 4. 2025

- ŠK Štefanov - ŠO Spartak Myjava

5. liga

12. 4. 2025

- CVČ Gbely B - CVČ Myjava
- ŠK Kúpele Piešťany C - ŠO Spartak Myjava B

zdroj: Šachový oddiel Myjava

Program myjavských futbalistov na apríl a začiatok mája 2025

TIPOS 3. liga – skupina Západ 2024/2025

- sobota 5. 4. 2025, 16.00 h, 24. kolo
MŠK FOMAT Martin – Spartak Myjava
- piatok 11. 4. 2025, 19.00 h, 25. kolo
Spartak Myjava – TJ Jednota Bánová

domáci zápas

- nedeľa 20. 4. 2025, 16.00 h, 26. kolo
TJ Tatran Krásno nad Kysou – Spartak Myjava
- streda 23. 4. 2025, 16.30 h, 27. kolo
Spartak Myjava – FKM Nové Zámky
domáci zápas
- sobota 26. 4. 2025, 16.30 h, 28. kolo
FK Inter Bratislava – Spartak Myjava
- piatok 2. 5. 2025, 19.00 h, 29. kolo
Spartak Myjava – FK Podkoňnica
domáci zápas

Pomôcky: thal, dit, Selz, lola	EČV okr. Nové Zámky	štvorček (typ.)	poľná burina	dosiaľ	neobratne (expr.)	vynadalo	indium (zn.)	tón E zvýšený o 1 poltón	meno americké- ho herca Damona		obtočil	2. časť tajničky	určí
neopek- nievam (zried.)										okresná vojenská správa (skr.)			
4. časť tajničky										umývať, po česky staroba			
	časová vzdiale- nosť	renal tub. acid. defect 1. časť tajničky					ženská by- tosť (expr.) respektive (skr.)						
odmorova- cie miesto (skr.)			české meno Evarista slabo horí					infekčná choroba mzda					
jednotka množstva informácie				oblep zahnal (expr.)					meno Kazimíra súvisiaca s Apačmi				
nemecká rieka					brús na kosu kážeň, po česky					poľovačka kopaním skypri			
polo- vodičový prvok						slovenský spevák drobný motýľ					písmeno gréckej abecedy zápasisko		
odjedám							váha obalu tovaru rodidlá					indonézska jednotka hmotnosti	dcéra kráľa Euryta
kód Peru			batoh opytovacie zámeno					diabli predmet					
autor: Ľubomír Bajcar	Letecké opravovne (skr.)	3. časť tajničky citoslovce údivu											
latinsko- americká hudba						nevyba- voval							
zbaví chlpov						zašpinila, ofrkala (nár.)							

Milí čitatelia!

V marcovom vydaní Kopaničiarskeho kuriéra ste mali správnym vyplnením tajničky v križovke zistiť, ktorý knižný titul bol v Mestskej knižnici Myjava v roku 2024 najobľúbenejší medzi deťskými čitateľmi. Ak ste lúštili správne, vyšlo vám, že to bola kniha **Harry Potter a kameň mudrcov**. Zo správnych odpovedí, ktoré sme od vás dostali, sme tentokrát vyžrebovali víhercu, pána M. Pullmana. Ten si u nás vyzdvihol peknú cenu – sadu svetidiel na bicykel značky P2R Lumoix, ktorú venovala predajňa **MY BIKES Myjava**. Úspešnému križovkárovi blahoželáme!

No a pri príprave aprílovej križovky od Ľ. Bajcara sme sa inšpirovali témou oslobodenia Myjavy a do tajničky ukryli výrok gréckeho spisovateľa Héliodora z Emessy: „**Vojna zotročuje, mier dáva slobodu. Vojna znamená vôľu tyranu, (tajnička).**“ Správne znenie tajničky nám môžete poslať opäť mailom na adresu kurier@myjava.sk do piatka 18. apríla 2025, do polnoci. A akú cenu máme pre vás tento raz pripravenú? Myjavskú, hudobno-literárnu. Víťazovi venujeme hodnotnú a pekne spracovanú publikáciu od Jána Gálika s názvom Milan Rastislav Štefánik a jeho rodný kraj, CD album od 85-ročnej oslávenkyne, Dychovej hudby Myjavci a pridáme aj magnetku s Myjavskou vežou.

Ďakujeme a držíme vám palce!

INZERCIA

TEXTIL
S POTLAČOU

REKLAMNÉ
PREDMETY
S POTLAČOU

FIREMNÁ &
OSOBNÁ
TLAČ

VÝROBA
REKLAMY

Objednávky a informácie na:
0905 414 227
marek.csente@gmail.com

Protislnečné
fólie na okná

Ochráňte svoj interiér
pred prehrievaním a ušetríte
na nákladoch za elektrinu.

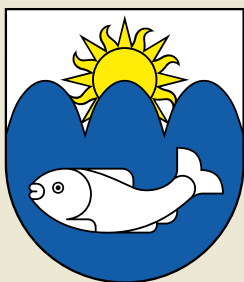
Protislnečnými fóliami odrazíte
až **85% tepla**.

Kontakt:
marek.csente@gmail.com
0905 414 227

- Zaujal vás mesačník Kopaničiarsky kuriér?
- Máte pre nás tip na článok?
- Chcete nám niečo odkázať?
- Alebo tu chcete mať svoju reklamu, ktorá sa dostane do každej myjavskej domácnosti?

Napište nám na adresu
kurier@myjava.sk!

Kopaničiarsky kuriér – mesačník pre Myjavu a okolie.

Apríl 2025, ročník 2, číslo 4. Vychádza raz mesačne. Vydáva: Mesto Myjava, Námestie M. R. Štefánika 560/4, 907 14 Myjava, IČO: 00309745, DIČ: 2021081491, IČ DPH: nie je platcom DPH.

Redakčná rada: Mgr. Marek Hrin, Zuzana Grešnerová, Mgr. Mária Kovárová, Ing. Stanislav Tomič, Mgr. Lenka Pipová, Miloš Zábrazný, Mgr. Kristína Černáková.

Kontakt: kurier@myjava.sk, tel.: 034/6907 306.

Redakčná uzávierka vždy v 20. dni mesiaca. Vydavateľ si vyhradzuje právo príspevky krátiť, redakčne upraviť alebo neuverejniť. Názor vydavateľa a redakčnej rady sa nemusí zhodovať s názormi autorov príspevkov.

Neobjednané príspevky, fotografické a grafické materiály vydavateľ nevracia a nehonoruje. Vydavateľ nezodpovedá za obsah a pravdivosť údajov obsiahnutých v externých príspevkoch, platenej inzercii a reklame.

Distribúcia: V meste Myjava rozširuje Slovenská pošta, a. s. Nepredajné.

Grafické spracovanie a tlač: BELLIFER s. r. o., Krátka 160/7, 905 01 Senica. **Evidenčné číslo:** EV 6249/24/PT.

MOTOKROS

**MEDZINÁRODNÉ
MOTOKROSOVÉ PRETEKY
ČESKO-SLOVENSKÝ POHÁR**

**57. ROČNÍK O POHÁR
MESTA MYJAVY**

MYJAVIA

ŠTVRTOK 1. 5. 2025 ŠTART O 13.00 h

V TRIEDACH MX2, MX OPEN, VETERÁN, HOBBY

**MEMORIÁL Holice
MICHAELA ŠPAČKA**

HOLICE

ČTVRTEK 8. 5. 2025

**V TRÍDÁCH MX2,
MX OPEN, VETERÁN,
CLASSIC, EVO**

ŠENKVICE

SOBOTA 14. 6. 2025

**V TRIEDACH
MX2, MX OPEN,
VETERÁN**

TROJPRETEKY O SUPERVÍŤAZA

respect.

HÍLEK.

AAA AUTO

SVAMAN

SCHERDEL

DYNAMAX

GEBOL

SLOVARM

DREVICOM

PFS

INDUSTRY

TESCO

Hotel Senkvice

MOTOŠKOLA RACING